

ПРИКАЗКИ

от Англия
и Шотландия

част първа

ПРИКАЗКИ ОТ АНГЛИЯ И ШОТЛАНДИЯ

Превод: Емилия Николова, Христо Димитров

chitanka.info

ЧЕРНИЯ БИК ОТ НОРОУЕЙ

Някога много отдавна в Нороуей живяла една жена, която имала три дъщери, коя от коя по-хубава. Една нощ те повели разговор за това, коя за кого би искала да се омъжи. Най-голямата каза:

— Няма да взема съпруг, който да не е поне граф.

Втората рекла:

— Няма да се омъжа за човек, който да не е поне лорд.

Третата, която била и най-хубава, и най-весела, тръснала глава и рекла с искрящи очи:

— Защо сте толкова горди? Що се отнася до мен, аз бих се задоволила и с Черния бик от Нороуей.

На това другите сестри й пошушнаха да говори по-тихо и дори да не споменава за това чудовище. Защото казано е: „Щом див и огромен яви се — Ехей! — той — черният, черният бик от Нороуей, прозорците мигом угасват и спират дори музикантите вътре да свирят.“

Няма съмнение, че Черният бик от Нороуей имал славата на ужасно чудовище.

Но най-малката дъщеря се изсмяла и три пъти повтори, че ще бъде доволна да се омъжи за Черния бик от Нороуей.

Случило се така, че още на следната утрин по пътя се задала карета, теглена от шест коня, а в нея седял един граф, който идвал да поиска ръката на най-голямата дъщеря. Вдигнали голяма и пищна сватба, а след празненството булката и младоженецът отпътували с каретата, теглена от шест коня.

Не минало много време и ето че по пътя отново се задала карета, теглена от четири коня. С нея пристигал един лорд, който искал да се ожени за средната дъщеря. Вдигнали сватба, а след големите веселия по време на празненството, булката и младоженецът отпътували с каретата.

Накрая останала само най-малката, най-хубавата и най-веселата от сестрите и затова майка й не давала прах да падне върху нея. Така че можете да си представите как се почувствала майката, когато една

сутрин край вратата се чуло ужасно мучене. Като надникнали през прозорците, какво да видят! Там, в очакване на своята булка, стоял един огромен черен бик.

Заплакала и занареждала майката и отначало момичето избягало и от страх се скрило чак в избата, но тъй като бикът продължавал да стои, момичето излязло накрая и рекло:

— Дадох дума, че ще бъда доволна и от Черния бик от Нороуей и трябва да съдържа обещанието си. Сбогом, майко, повече не ще ме видиш.

Качила се после на гърба на Черния Бик и той съвсем внимателно потеглил с нея. Непрестанно избирал най-гладките пътеки и пътища, така че накрая страхът на девойката понамалял. Но тя много огладняла и щяла вече да припадне, когато Черният Бик се обадил с нежен глас, който изобщо не приличал на мучене:

От лявото мое ухо си хапни, от дясното сладка водица пийни, каквото остане скътай настрана, пази го — да имаш и утре храна.

Направила тя така, както я посъветвал и ето, лявото му ухо било пълно с всякакви вкусни неща за ядене, а дясното — с най-изискани напитки и всичко било напълно достатъчно за няколко дни.

Пътували дълго и пресекли много ужасни гори и много самотна пустош, но Черният Бик не спирал — нито за да яде, нито за да пие, а девойката се хранела от лявото му ухо и пиела от дясното и каквото останело, прибирала грижливо за другата вечер. Щом усетела, че сънят я оборва, лягала спокойна върху топлия му, широк гръб.

Стигнали най-сетне един величествен замък, където се били събрали голяма група лордове и благородни дами. Групата се изумила при гледката на тези странни спътници. Поканили момичето на вечеря, а Черния бик отпратили в полето и го оставили да прекара нощта при събратята си.

Когато настъпило утрото, той бил готов отново да понесе товара си. Макар на девойката да не ѝ се искало да напуска приятната компания, тя си спомнила за обещанието си и се качила на гърба му. И отново се отправили на дълъг път през гъсти гори и високи планини. И отново Черният бик избирал най-гладките пътеки за нея и заобикалял трънаци и къпинаци, а през това време тя се хранела от лявото му ухо и пиела от дясното.

Стигнали до един великолепен замък, където заварили да се забавляват херцози и херцогини, графове и графини. Компанията, макар и да била силно изненадана от странните спътници, поканила момичето на вечеря. Те били готови да отпратят Черният Бик в парка, за да прекара нощта там, но момичето си спомнило колко грижлив бил той към нея и ги помолила да го оставят в обора и да го нахранят добре.

Изпълнили желанието ѝ, а на следната сутрин той чакал пред вратата на замъка за товара си. И тя, макар и да не ѝ се искало много да се раздели с изисканата компания, се качила на гърба му в добро настроение и те продължили своя път през гъсти, бодливи папрати и по страховити, остри зъбери. Черният бик мачкал трънаците под краката си и избирал най-гладките пътеки, докато тя седяла на гърба му и ядяла от лявото му ухо и пиела от дясното, а той не искал нищо, макар че нито ядял, нито пиел. Но ето, че и той започнал да се изморява, а и закуцал с единия крак. По залез-слънце пристигнали в един красив дворец, където принцове и принцеси се забавлявали, като играели на топка сред зелената морава. Макар че всички страшно се учудили, като видели странните спътници, те поканили момичето да остане при тях и наредили на конярите да отведат Черният бик в полето.

Спомнила си тя онова, което той бил направил за нея и рекла:

— Не, той ще остане с мен — а после като видяла, че в крака му се забил голям трън, който му причинявал болка и го карал да куца, тя приклепнала и го извадила.

В същия миг за изненада на всички, пред тях се изправил не страховитият ужасяващ бик, а един от най-прекрасните принцове, които някога са се раждали на земята. Паднал той в нозете на своята избавителка и ѝ поблагодарил, че по този начин била развалила злата магия.

Една зловна вещица, разказал той, която искала да се омъжи за него, го била омагьосала и превърнала в Черен Бик. Магията щяла да бъде развалена, чак когато някоя красива девойка по своя собствена воля му направела добро.

— Ала опасността — продължил той, — не е преминала. Ти развали магията през нощта, но тя трябва да бъде развалена и през деня.

На другата сутрин принцът трябвало отново да приеме образа на бик и двамата отново се отправили на път. Пътували така, докато стигнали до една мрачна и навяваща страх долчинка. Там той ѝ рекъл да слезе от гърба му и да седне на една зелена скала.

— Трябва да останеш тук — казал той, — докато аз отида хей там да се бия със злото. И помни! Докато не се върна, не бива да помръднеш нито с крак, нито с ръка иначе никога няма да те намеря. Ако всичко около теб се озари в синьо, значи съм победил злото, но ако се обагри в червено, тогава то ще ме е победило.

Като изрекъл това, той измучал страшно и мощно и тръгнал да дири врага си.

И така тя седяла тиха като мишка и не помръдвала нито с крак, нито с ръка, нито дори очите си движела и зачакала. Чакала, чакала и ето че най-накрая всичко се озарило в синьо, но тя така прекомерно се зарадвала, че любимият ѝ е спечелил битката, та забравила, че трябва да стои неподвижна, вдигнала единия си крак и го кръстосала върху другия!

И тя чакала, чакала, седяла дълго и много се изморила, а той през цялото време я търсел, но не могъл да я намери.

Накрая тя станала и тръгнала без сама да знае накъде, решена да търси любимия си по широкия свят. Изминала много път, докато един ден в една мрачна гора не попаднала на малка колиба. В нея живеела някаква престаряла жена. Дала ѝ тя храна и подслон и ѝ пожелала да намери онова, което търси. Подарила ѝ един орех, един бадем и един лешник с думите:

Когато е сърцето ти готово да се пръсне когато е готово то от мъка да се пръсне, счупи едното и в черупката му здрава ще видиш онова, което търсила си дотогава.

Това сякаш дало криле на девойката и тя продължила да броди, докато пътя ѝ не бил препречен от една висока планина цялата от стъкло. Как ли не се опитвала да се изкачи по него, но все не успявала — планината сякаш била направена от лед, та всеки път девойката се подхлъзвала и падала долу.

Тръгнала тогава да дири проход и като вървяла край планината, тя плачела и хълцала. Не намерила място през което да мине, но накрая срещнала един ковач. Той ѝ обещал, че ако тя му служи вярно седем години и седем дни, той ще ѝ направи железни обувки, с които да

изкачи планината от стъкло. Седем дълги години и седем кратки дена тя работила без отдих, мела и мила в къщата на ковача. За отплата той ѝ дал чифт железни обувки и с тях тя изкачила стъклената планина.

Не била изминала много път, когато край нея минали група изискани лордове и дами, разговаряйки оживено за прекрасните изненади, които ги очаквали на сватбата на младия граф на Нороуей. После срещнала неколцина, които били натоварени с всевъзможни великолепни неща. Те ѝ обяснили, че всички са за сватбата на графа. Стигнала накрая до един дворец. Дворът му бил пълен с готвачи и пекари, едни тичали насам, други натам и всички имали толкова много работа, че не знаели какво по-напред да свършат.

Тогав се чули роговете на ловците и техните викове:

— Път! Дайте път на графа на Нороуей и на неговата булка!

И кой мислите, че минал покрай нея? Това бил красивият принц, на когото помогнала магията да бъде наполовина развалена. До него пристъпвала злата вещица, която била решена още същия ден да се омъжи за принца.

При тази гледка девойката усетила, че сърцето ѝ наистина ще се пръсне от мъка, че най-накрая е готово да се пръсне от мъка и затова си помислила, че е време да счупи ореха, тъй като бил най-голям. Щом счупила черупката му, отвътре излязла една чудесна мъничка жена, която чистела вълна така бързо, че загледал ли се човек в нея, очите му се премрежвали от движенията на бързите ѝ ръце.

Щом вещицата зърнала това, тя предложила на момичето да си избере нещо от замъка, в замяна на жената.

— Ако отложиш сватбата си с графа с един ден и ми позволиш да остана в стаята му довечера — казало момичето, — ще ти я отстъпя.

Като всяка вещица и булката държала всичко да става по нейната воля. Тя била сигурна, че годеникът и е в безопасност, затова склонила. Преди обаче графът да си легне тя със собствените си ръце му дала топло вино, в което била сипала сънотворно, та щом човек пийнел от него, заспивал непробудно до сутринта.

Така на момичето му било позволено да остане само в стаята на графа, и да прекара цялата нощ, като въздишало и пеело:

„Диря те отдавна, мили мой,

*трудих се отдавна, без покой,
и сега съм тук при теб,
недей да мълчиш така — кажи ми нещо,
скъпи графе мой от Нороуей.“*

Графът не се събудил, а продължил да спи дълбоко. Така че когато утрото настъпило, девойката трябвало да си тръгне, без той дори да разбере, че тя е била при него.

Отново ѝ се сторило, че сърцето ѝ ще се пръсне и затова счупила бадема, нали той бил по-голям от лешника. От него излязла една чудесна съвсем дребна женичка, която предяла толкова бързо, че на човек свят му се завивало, като я гледал. Щом зърнала тази чудесия, вещицата отложила отново сватбата, само и само да се сдобие с нея. И още веднъж момичето прекарало цялата нощ в стаята на графа и въздишало и пеело:

*„Диря те отдавна, мили мой,
трудих се отдавна, без покой,
и сега съм тук при теб,
недей да мълчиш така — кажи ми нещо,
скъпи графе мой от Нороуей.“*

Но графът, който бил изпил приспивателното от ръцете на бъдещата си невеста, дори не помръднал, а когато се зазорило, момичето трябвало да напусне стаята, без той дори да разбере, че тя е била там.

Усетила, че сърцето ѝ ще се пръсне, затова счупила и лешника — от него излязла най-прекрасната, най-мъничката женичка, която намотавала прежда с невиджана бързина!

Това така очаровало вещицата, че тя още веднъж се съгласила да отложи сватбата си с един ден и позволила на момичето да остане в стаята на графа през нощта, за да получи в замяна жената.

Случило се така, че когато на сутринта графът се обличал, чул пажовете си да говорят за странните въздишки и пеене, които чули през нощта.

— Какво искат да кажат пажовете с това? — обърнал се той към верния си, стар слуга.

И старият слуга, който мразел вещицата, рекъл:

— Ако господарят не взема приспивателно през нощта, може би ще чуе онова, което ме държи буден две нощи.

При тези думи графът много се зачудил, а когато вечерта вещицата му донесла виното, той се извинил, че не е достатъчно сладко и докато тя отишла да вземе мед, за да го подслади, той го излял, а после я накарал да повярва, че го изгълтал.

През тази нощ, когато се спуснал мрак и момичето се прокраднало в стаята му с натезало от мъка сърце, защото си мислело, че го вижда за последен път, графът лежал с широко отворени очи. Тогава тя седнала край леглото му и започнала да пее:

*„Диря те отдавна, мили мой,
трудих се отдавна, без покой,
и сега съм тук при теб,
недей да мълчиш така — кажи ми нещо,
скъпи графе мой от Нороуей.“*

Той веднага познал гласа ѝ, скочил и я притиснал в обятията си.

После ѝ разказал, че се намирал под властта на вещицата и бил забравил миналото, но сега вече си спомнял всичко и че магията завинаги била развалена.

Така че на сватбеното тържество мястото на булката заела изстрадалата девойка, а вещицата като видяла, че силата ѝ е изчезнала, бързо напуснала страната и повече никога нищо не се чуло за нея.

ПАРЦАЛИВКА

Живял едно време един стар и богат благородник в своя голям дворец на брега на морето. Но той си нямал нито жена, нито деца. Единствената му роднина била неговата малка внучка, чието лице обаче той никога не бил виждал. Защото той я мразел силно, тъй като при нейното раждане умряла единствената му и любима дъщеря. Когато старата прислужница му донесла новороденото с ужасната новина, той се заклел, че няма да го погледне повече, докато е жив и заповядал да го оставят на произвола на съдбата.

Старият благородник се затворил в една стая, която гледала към морето и от скръб не искал повече да излиза. Косата и брадата му побелели и пораснали толкова много, че достигнали до пода на доброволния му затвор. Сълзите му се леели толкова безспирно, че издълбали камъка под неговия прозорец и се втели като ручей в морето. През това време неговата внучка растяла без никой да се грижи за нея и да я облича. Само старата прислужница ѝ давала понякога, без да я види някой, остатъци от кухнята или стари захвърлени дрипи. Останалите слуги я гонели от къщата понякога с бой или лоши думи, като се присмивали на голите ѝ ръце и на босите ѝ крака, наричайки я „Парцаливка“. Разплакана, тя намирала спасение сред храсталаците.

Така растяло малкото момиче, предимно на открито, в оскъдица откъм храна и дрехи, като единствения ѝ приятел бил един куц гъсар, който пасял своите гъски. Този гъсар бил малко, тихо и весело човече, което я развеселявал със своята свирка, особено когато била гладна или ѝ било студено. Той толкова ѝ помагал да забрави поне за миг своята несрета, че често момичето започвало да танцува с гъските под свирнята на техния господар.

Един ден сред народа плъзнала мълвата, че царят на тази страна тръгнал на обиколка сред владенията и скоро щял да бъде при тях. Той щял да организира голям бал за всички местни благородници и на него младият принц — наследникът на царя щял да си избира за жена най-

хубавата дама от околността. След известно време в двореца край морето пристигнал царски пратеник с царската покана. Слугите го завели при стария благородник в неговата стая, където той стоял до прозореца и ронел още сълзи по умрялата си дъщеря, обрасъл в дългата си бяла брада и коса.

Когато чул за царската покана, старият лорд заповядал да му донесат една ножица, за да го подстрижат, тъй като косите така го омотали, че не можел да се мръдне. След това заповядал да му донесат богати дрехи и бижута, които облякъл. Наредил да му оседлаят и белия кон със злато и коприна, за да посрещне достойно царя. Благородникът обаче съвсем забравил, че има внучка, която трябвало да вземе със себе си на бала.

През това време Парцаливка седяла близо до кухненската врата и горчиво плачела, тъй като не можела да види големите приготовления. Тогава старата прислужница се осмелила и отишла при лорда. И тя го помолила да вземе със себе си на царския бал своята внучка.

Щом чул за това обаче той се намръщил и ѝ заповядал да замълчи. А останалите слуги започнали да се смеят и казали:

— Парцаливка е добре, само когато играе с гъските в своите дрипи! Оставете я там — нея за нищо друго не я бива!

Старата прислужница повторила и потретила своята гореща молба, но това само разсърдило лорда, който разгневен ѝ наредил да се маха. А останалите слуги издърпали грубо навън старата жена, като я биели и я наричали с лоши думи.

Като си поплакала малко, тя тръгнала да търси Парцаливка. През това време обаче готвачът прогонил момичето, което със сълзи на очи отишло при своя приятел гъсаря, като му изплакало своето нещастие, че не може да отиде на царския бал.

Когато гъсарят разбрал за какво става дума, той я убедил да не плаче повече и предложил да отидат заедно до града при царя. И когато тя тъжно му посочила своите дрипи и боси крака, гъсарят извадил свирката и засвирил толкова весела мелодия, че тя скоро забравила своето нещастие. След това двамата се хванали за ръце и така, танцувайки заедно с гъските, потеглили за града.

— Само бедняците могат да танцуват, когато си поискат — казал гъсарят.

Не след дълго те били настигнати от един добре облечен красив младеж на кон. Като ги видял, той се спрял и ги запитал, знаят ли пътя към замъка, където бил отседнал царят. А като разбрал, че и те отиват нататък, слязъл от коня и тръгнал отстрани по пътя близо до тях.

— Изглеждате весели хора — казал той — и сигурно ще бъдете добра компания.

— Разбира се, че сме добра компания — отвърнал гъсарят и почнал да свири нова мелодия, която обаче не била за танц.

Това било особена мелодия, която накарала непознатия млад човек да се заглежда все повече в Парцаливка. И той постепенно започнал да не се впечатлява от нейните дрипи и дори все по-малко да ги забелязва. Накрая, той гледал като омагьосан красивото ѝ лице, което според него било най-хубавото на света.

След известно време младежът промълвил:

— Ти си най-красивата девойка на света. Искаш ли да се омъжиш за мен?

А гъсарят се подсмихнал на себе си и засвирил още по-загадъчно.

Но Парцаливка се засмяла:

— Не, не искам — отвърнала тя, — та ти ще умреш от срам, ако се ожениш за такава гъсарка като мен! Върви и помоли някоя от благородните дами, които ще видиш тази вечер на царския бал, и не се подигравай повече на бедната Парцаливка!

Но колкото повече тя отказвала на младия мъж и колкото повече гъсарят свирел на своята свирка, толкова повече красивият богат момък се влюбвал в малкото девойче. Накрая той стигнал дотам, че я помолил горещо да дойде на царския бал точно в дванадесет часа през нощта, така както е с парцаливата наметка и на бос крак, като вземе със себе си и куция гъсар с неговите гъски. Там той щял да танцува с нея пред самия цар, пред всички лордове и дами, и щял да я представи пред всички тях като своята скъпа и любима младоженка.

Отначало Парцаливка отказвала категорично, но гъсарят ѝ подшушнал:

— Не се отказвай от късмета си, момиче.

Когато настъпила вечерта, голямата зала на замъка била изпълнена със светлина и музика, а много лордове и дами танцували пред царя. Точно когато ударило дванадесет часа, вратите се

разтворили и вътре влезли Парцаливка и гьсарят заедно с гьските, които въртели своите глави и съскали. Отначало всички били смаяни, но скоро започнали силно да се смеят, като самия цар много се развеселил.

Но когато те застанали пред царския трон, изведнъж при тях се появил красивият младеж, който се влюбил в Парцаливка. Той я взел за ръката, целунал я пред всички три пъти и се обърнал към царя.

— Татко! — казал той, защото това бил самият принц. — Аз направих своя избор и това е моята избраница — най-любимото и най-красивото момиче в цялата страна!

Преди още да изрече докрай своите думи, гьсарят наместил своята свирка на устните си и издал с нея няколко звука, които много приличали на птичите гласове в гората. И, о чудо! Дрипите на Парцаливка се превърнали в красиви дрехи, украсени с блестящи бижута, на златокосата ѝ глава се появила златна корона, а гьшето стадо се превърнало в свита от елегантни пажове, които демонстрирали изящни обноски.

Удивен, царят станал да посрещне като дъщеря избраница на сина си. Тръби и тромпети засвирили тържествено в чест на новата принцеса, а хората навън си казали един на друг:

— Аха! Изглежда, че вече принцът е избрал своята любима от нашата страна!

Никой не видял обаче повече куция гьсар, никой не знаел какво е станало с него. А стария лорд се върнал в своя дворец засрамен. Той не можел да остане при младоженците и царския двор, тъй като не можел да престъпи своята клетва, никога да не види лицето на внучката си.

Така останал той отново самотен край прозореца. И той плачел още по-горчиво и по-неутешимо от преди. И неговата глава отново обрасла с дългата му бяла брада и коса, които го омотали целия, а сълзите му отново се стичали като ручей към голямото море.

ТРИТЕ ПЕРА

Имало едно време една девойка, която се запознала с един мъж, но никога не успяла да види лицето му. Той идвал при нея, винаги когато падала нощта. Накрая те се оженили, но пак по тъмно. И след това мъжът пак излизал от къщи, преди да съмне, а се връщал по мръкнало.

Той бил мил и любезен със своята съпруга и ѝ давал всичко, каквото пожелала. В началото тя била много доволна и щастлива. Но след известно време, някои нейни приятели, които несъмнено ѝ завиждали за нейния късмет, започнали да интригантстват. Те ѝ внушавали, че съпругът ѝ явно крие нещо чудовищно, което го карало да не си показва лицето.

Още преди да се оженят, младата жена се учудвала защо нейния ухажор не се срещал с нея открито през деня, както правели другите момчета с техните момичета. В началото на сплетните тя не обръщала голямо внимание на хорските приказки, но постепенно започнала да си мисли, че може би в тях имало нещо вярно. Накрая тя решила да го види на всяка цена. Една нощ, когато мъжът ѝ се прибирал както обикновено в тъмното, тя изведнъж вдигнала свещта към лицето му и го видяла.

Какво било нейното голямо удивление, когато пред нея изведнъж се открил необикновено красив млад мъж, който можел да накара всяка жена по света да се влюби веднага в него. Но тя успяла само да зърне неговата хубост за миг, след като той се превърнал в голяма кафява птица. И само очите му като че ли останали същите и гледали към нея с укор и гняв.

— Тъй като ти направи нещо недостойно и глупаво — казал той, — няма да ме видиш повече, ако не ми служиш вярно седем години и един ден.

А младата жена заплакала силно и ридаейки, казала:

— Ще ти служа, ако трябва седем пъти по седем години и един ден, само ако отново се върнеш при мен. Каж ми, какво трябва да

правя.

Тогава птицата–съпруг ѝ каза:

— Ще те заведа на едно място, където ти ще ми служиш. И трябва да вършиш добре работата си в продължение на седем години и един ден. Помни, че не трябва да се поддаваш на никакви съблазни, които могат да те накарат да напуснеш тази работа. Ако я напуснеш, никога повече няма да ме видиш.

Жената се съгласила, а птицата разперила криле и я отнесла в една голяма къща.

— Тук имат нужда от перачка и гладачка — проговорила отново птицата. — Върви и потърси господарката на къщата. Кажи ѝ, че ти ще можеш да вършиш тази работа и помни, че трябва да я вършиш седем години и един ден.

— Но аз не мога да я върша и седем дена — отвърнала младата жена. — Аз не зная как се пере и глади.

— Това няма значение — отвърнала птицата. — Най-напред ти трябва да отскубнеш трите пера под лявото ми крило, които са най-близо до сърцето. Те ще вършат всичко, каквото им заповядаш. Когато имаш нужда, ти трябва само да ги вземеш в ръка и да кажеш: „Със силата на тези три пера, покривали сърцето на моя любим, тази работа трябва да бъде свършена!“ и тя ще бъде свършена.

След това жената отскубнала трите вълшебни пера от своя съпруг–птица, който скоро отлетял.

После тя направила това, което ѝ било заповядано. След като господарката на дома я настанила на работа, младата жена изпълнявала само указанията на съпруга–птица. Макар че трябвало да пере и глади, тя всъщност никога не вършела това. Когато имала работа, само влизала в помещението за пране, заключвала вратата и спускала кепенците, така че никой да не вижда какво всъщност върши. След това взимала трите пера и казвала:

— Със силата на тези три пера, покривали сърцето на моя любим, казаните трябва да се напълнят с вода, дрехите трябва да се разпределят в тях за пране, след това да се изперат, да се изварят, да се изцедят, да се изсушат, да се изгладят и да се сгънат.

И всичко това било изпълнявано — скоро дрехите стояли готови, изпрани, изгладени и добре сгънати на масата. Господарката на дома била много доволна от младата жена и казвала, че никога дотогава не

била виждала толкова добра перачка и гладачка. Така изминали четири години и никой не я подмамвал да напусне тази работа. Останалите слуги обаче ставали все по-ревниви към нея, и то не само защото си вършела добре работата, а и защото била хубаво момиче и особено мъжете много я харесвали.

Но тя не обръщала внимание на никого, тъй като чакала с нетърпение деня, когато нейният съпруг–птица щял да се върне при нея и щял отново да приеме човешки образ.

Единият от мъжете, които я харесвали, бил дебелият иконом на имението. Веднъж, когато бил в мазето с ябълковото вино, той минал покрай помещението за пране. Неочаквано той чул оттам тихото заклинание на момичето:

— Със силата на тези три пера, покривали сърцето на моя любим, казаните трябва да се напълнят с вода, дрехите трябва да се разпределят в тях за пране, след това да се изперат, да се изцедят, да се изсушат, да се изгладят и да се сгънат.

Това много го учудило и той поискал да влезе през вратата, която била заключена. През нейната ключалка обаче без да го усетят той смаяно наблюдавал, как хубавата перачка седяла на един стол, а готовите изпрани, изгладени и нагънати дрехи сами се подреждали на масата.

Същата вечер той отишъл при девойката и ѝ казал, че ако тя продължавала да вири нос и да го пренебрегва, щял да разкаже на господарката за нейната „работа“. И всички щели да разберат за нейните магии. А най-малкото, което можело да ѝ се случи, щяло да бъде това, че ще загуби работата си, ако не и живота си.

Младата жена се притеснила много, след като разбрала, че е разкрита. Защото, ако не изпълнела обещанието си да остане на тази работа седем години и един ден, тя никога нямала да види вече своя любим съпруг. За да спечели време, тя казала на икономом, че решила да обръща внимание само на онези мъже, които според нея биха имали достатъчно пари, за да я издържат.

Като чул това, дебелият иконом се разсмял.

— Пари ли? — попитал той. — Та аз имам цели седемдесет лири! Това няма ли да ти стигне?

— Може би — отвърнала тя.

На следващата сутрин икономът дошъл при нея със седемдесет златни фунта стерлинги. Тя ги взела в престилката си и казала, че е съгласна. Но младата жена намислила друго. Като повървели малко заедно, тя изведнъж се спряла и казала:

— Господин иконом, извинявай за момент. Сетих се, че съм забравила кепенците на пералнята отворени. Трябва да отида да ги затворя, защото те ще тракат цяла нощ и няма да оставят на мира господарите.

Но дебелият и застаряващ иконом искал да направи впечатление на пъргав и галантен мъж и затова казал:

— Извинявай, красавице моя, но ти не трябва да правиш това. Аз ще отида вместо теб и ще свърша тая работа. Ще се върна след минутка!

Когато останала сама, младата жена бързо извадила трите пера и задъхано казала:

— Със силата на тези три пера, покривали сърцето на моя любим, нека кепенците да не могат да се затворят от иконома до сутринта.

Така и станало. Икономът тъкмо затварял едните, другите отново се отваряли. Тъкмо затварял вторите, първите отново зейвали широко. Той не могъл да се справи с тях. И това продължило през цялата нощ. Едва на сутринта, той най-сетне успял да затвори кепенците, но бил толкова уморен и ядосан, че съвсем забравил за младата перачка. Ругаейки и проклинайки той успял само да се тръшне в леглото си. А после икономът не смее да се оплаче на никого, защото щял да стане за смях, че цяла нощ не успял да затвори никакви си кепенци. Така желанието на нещастния любовник било попарено, а момичето задържало седемдесетте златни лири.

Като се минало известно време, дошло ново изпитание. Конярят, който отдавна искал да се ожени за красивата и умна перачка, един ден минал случайно покрай мястото където работела. Това станало точно в мига, когато давала заповедта си на трите вълшебни пера. Той погледнал през ключалката като иконома и смаяно видял как бельото само се изпирало, изцеждало, изсушавало, изглаждало и подреждало готово на масата.

Също като иконома той отишъл при младата жена и казал:

— Сега вече, скъпа моя, знам каква как переш и гладиш дрехите. Не ме пренебрегвай повече, иначе ще кажа на господарката, че си магьосница!

А момичето отговорило спокойно:

— Аз не обръщам внимание на всеки, който няма пари.

— Това ли било — казал конярят, — та аз имам четиридесет лири, които ми дължат господарите. Утре вечер ще си ги поискам и ще дойда при теб с тях.

На Вечерта конярят дал парите на жената, която ги прибрала в престилката си. Като повървели малко, обаче тя изведнъж се спряла и казала:

— Боже мой! Сетих се, че съм забравила прането да съхне на тела. Почакай малко тук, докато го събера.

Но конярят, който искал да направи впечатление като кавалер, я спрял:

— Остави на мен. Нощта е ветровита и студена, може да настинеш.

Щом останало само, момичето извадило трите пера и бързо казало:

— Със силата на тези три пера, покривали сърцето на любимия, нека дрехите прострени на тела да шибат и да удрят коняря, който идва да ги сваля, така че той да не може да свърши тази работа до сутринта.

След това тя спокойно се отправила към своята стая и си легнала, тъй като знаела какво ще се случи. И наистина. Това било една ужасна нощ за глупавия коняр. Мокрите дрехи, които били прострени на тела, шибали нещастния любовник по главата, ръцете и тялото през цялата нощ, така че той не успял да свали нито една от тях. На сутринта той се отказал ядосан и засрамен, но не смеел да сподели или да се оплаче на никого, тъй като се страхувал, че ще стане за посмешище.

Така умното момиче не само се отървало от още един нежелан натрапник, но и прибавило още четиридесет лири към първите седемдесет, които заключило в една кутия.

Като се минало известно време, дошло обаче ново трето изпитание. Един от лакеите — младо и красиво, но глупаво момче, бил отдавна влюбен в хубавата перачка. Тъй като често я преследвал, веднъж надникнал през ключалката в момента, когато тя седяла на стола, а готовите дрехи се подреждали сами на масата.

Като видял това лакеят се зарадвал, че най-после тя паднала в ръцете му. Той взел от господарите всичките пари, които му дължали и отишъл при момичето. Заплашил я, че ще разкаже на господарката какво е видял, ако тя не се съгласи да се омъжи за него.

— Виждаш ли! — показал ѝ той парите. — Това съм спечелил от своята служба тук. Ти също служиш тук, но ще трябва да работиш много повече сама, докато събереш толкова. Затова, нека се съберем двамата и ще си направим къща, пък ако искаш можеш да останеш и да работиш още.

Тя се опитала да го отблъсне, но той настоявал и я заплашвал толкова много, че накрая казала:

— Добре, Джеймс! Моля те, отиди до избата и ми донеси малко бренди, защото не се чувствам добре, а пък трябва да помисля.

И когато останала сама, тя извадила трите пера и казала:

— Със силата на тези три пера, покривали сърцето на моя любим, нека Джеймс да не може да налее бренди в нито един съд, освен в собственото си гърло.

Така и станало! Колкото и да се опитвал, лакеят не можел да налее бренди в чашата. Той толкова много се мъчил да изцеди няколко капки от бъчвата, но всичко било неуспешно. Накрая Джеймс се уморил толкова много, че решил да си пийне малко. Той отворил уста под канелката на бъчвата и оттам потекла тъничка струйка. Така, гаврътнал няколко пъти по няколко глътки, докато накрая се замаял от алкохола. Но тъй като част от брендито се разляло на пода и скоро в цялата къща се разнесла неговата миризма, господарят слязъл до избата да види какво става.

Там той заварил пияния Джеймс и много се ядосал. Лакеят бил глупав, но честен младеж и разказал самата истина — как дошъл да налее малко бренди за хубавата перачка, как не успял да стори това и брендито се разляло на пода, както и по неговото лице.

— Добре измислена приказка — отвърнал разгневен господарят и ударил силно пияния лакей.

След това обаче той отишъл при своята съпруга — господарката на дома и казал:

— Трябва да уволним младата перачка. Тя прави нещо с нашите слуги. Всички те идваха при мен и си искаха дължимите пари, защото

щели да се женят. Никой от тях обаче досега не е напуснал. Мисля, че в основата на всичко е това момиче.

Но господарката не смятала, че младата перачка е виновна за нещо. Тя имала добро мнение за нея, тъй като работила най-добре от всички останали слуги. Била на мнение, че вината е у мъжете и дори обвинила съпруга си, че ги защитава поради мъжка солидарност. Така те се скарали и накрая господарят отстъпил. Момичето останало на работа, макар че господарката го предупредила да внимава. А потърпевшите слуги не смеели да разкрият цялата истина, тъй като всеки се страхувал, че ще стане за смях на другите.

Един ден господарят решил да се поразходи с каретата. Когато тя чакала пред къщата и лакеят държал вратата ѝ отворена, конярят държал поводите на конете, а икономът стоял готов на стъпалата, покрай тях минала хубавата перачка, като носила голям кош с готовото бельо. Като я видял толкова красива, нежна и изящна, лакеят Джеймс не издържал и започнал да ридае:

— Тя е едно такова лошо момиче — казал той. — Отмъкна всичките ми пари и освен това получих заради нея един голям пердах.

— Така ли? — извикал конярят. — Но тя извърши същото и с мене! — след което разказал всичко за простряното пране и целия безсмислен и къртовски труд, който той хвърлил. Като чул това и икономът много се ядосал и също разказал за своето голямо премеждие с кепенците на пералнята, които той не могъл да затвори цялата нощ.

— А един от тях — казал той, — ме удари силно по носа.

След това тримата слуги се наговорили да разкажат всичко на господаря, като му разкрият как всъщност работила перачката. Но младата жена имала остър слух и успяла да чуе всичко, което те замисляли срещу нея. Затова решила да направи нещо, за да ги спре. Като помислила малко, тя извадила трите пера и казала:

— Със силата на тези три пера, покривали сърцето на моя любим, нека тези мъже да се сбият помежду си, така че накрая да цопнат в езерото.

Малко след като изrekli това, тримата слуги започнали да спорят кой от тях щял да говори пред господаря. Изведнъж лакеят Джеймс толкова се разлютил, че ударил с юмрук дебелия иконом, като му насинил окото. А икономът не му останал длъжен и се нахвърлил

срещу него с юмруци. Конярят също се намесил в боя, удряйки и двамата. А младата жена стояла отстрани и се заливала в смях.

Привлечен от шума, скоро се появил и господарят. Никой от биещите се обаче не го забелязал, а дори напротив — всеки от тях удрял още по-яростно, още по-силно, още по-настървено и още по-жестоко, докато накрая и тримата цопнали в езерото.

Тогава господарят попитал каква била причината за всичко това, а тя отговорила:

— Всеки един от тях искаше да ви говори против мен, тъй като аз отказах на техните сватбени предложения. Всеки един претендираше, че ще направи това най-добре, защото е по-добър. Накрая те се скараха, защото не можаха да се разберат коя от техните истории може да ми навреди най-много. Но те самите се наказаха, така че не е необходимо да се занимавате повече с тях.

Като чул това, господарят отишъл при съпругата си — господарката на дома и казал:

— Ти беше права, жено. Тази млада перачка е много умно момиче.

Така икономът, конярят и Джеймс не успели нищо да направят. Поради глупостта си трябвало да мълчат като овни, понеже били виновни за побоя. А младата жена продължила своята работа в къщата вече необезпокоявана.

Точно когато изминали седем години и един ден, пред имението спряла златна каляска, от която слязъл красивият съпруг на младата перачка, отново възвърнал човешкия си облик. И той взел умната си жена, и господарите останали много доволни, че тя имала такъв добър късмет. Затова наредили на всички слуги да излязат и да пожелаят много щастие на красивата двойка. Като минавала покрай икономата, тя му подала кесията с неговите седемдесет лири и казала:

— Приеми това като награда за неприятностите с кепенците.

След това стигнала до коняря, подала му кесия с неговите четиридесет лири и казала:

— Това е за отплата, заради неприятностите с простряното пране.

А като минала покрай лакея, подала му кесия със сто лири и казала със смях:

— Ето ти за брендите, което не успя да ми донесеш!

Като се разделила с всички, тя се качила на каляската при своя съпруг, те отпътували и живели доволно и щастливо много години.

МЪРЗЕЛИВИЯТ ДЖЕК

Имало едно време едно момче, което се казвало Джек и то живеело заедно с майка си. Били много бедни и жената трябвало да плете, за да преживяват. Джек бил толкова мързелив, че не искал нищо да прави — само се припичал на слънце, когато било горещо, или се излежавал до огнището през зимата. Затова го наричали Мързеливият Джек. Майка му не можела да го накара да свърши нищо и затова един ден му казала, че ако не започне да си изкарва хляба с труд, ще го изгони от къщи, за да се оправя сам в живота, както може.

Това стреснало Джек и той излязъл да си търси работа. Успял да се цани за следващия ден при един съседен фермер за едно пени. Но тъй като дотогава той нямал никакви пари, чак когато се върнал след работа в къщи разбрал, че е загубил пенито, докато преминавал през потока.

— Скъпи мой — казала майка му, — трябваше да го сложиш в джоба си.

— Ще го направя следващия път — отвърнал Джек.

И така, на другия ден Джек излязъл отново и се цанил при един кравар, който му дал едно гърне с мляко за свършената работа. Джек взел гърнето и го натъпкал в големия джоб на палтото си, но докато се върнал в къщи, всичкото мляко се разсипало.

— Глупчо — казала майка му, — трябваше да го носиш на главата си.

— Ще го направя следващия път — отвърнал Джек.

На другия ден Джек се цанил отново при един фермер, който се съгласил да му се отплати за неговото чиракуване с гъста сметана. Като свършил работата, Джек взел сметаната, поставил я на главата си и тръгнал към къщи. Когато се прибрал обаче сметаната вече я нямало — една част изтекла по пътя, а друга част се напластила по косата му.

— Просто момче — казала майка му, — трябваше да я носиш много внимателно в двете си ръце.

— Ще го направя следващия път — отвърнал Джек.

На другия ден Мързеливият Джек отново излязъл и се цанил на работа при един пекар, който не му дал нищо друго, освен един голям котарак. Джек го взел и започнал да го носи много внимателно на ръце. След малко обаче котаракът така го издраскал, че момчето го изтървало и оставило да избяга.

Като се върнал в къщи, майка му казала:

— Тъпо същество, трябваше да го вържеш за врата с връв и да го теглиш след себе си по пътя.

— Ще го направя следващия път — отвърнал Джек.

На другия ден Джек се цанил на работа при един месар, който му се отплатил с една овнешка плешка. Джек вързал една връв за нея и я повлякъл след себе си в мръсотията, така че докато пристигнал в къщи, месото било вече напълно негодно. Този път майка му била много ядосана, тъй като следващия ден било неделя и тя имала намерение да приготви вкусен обяд от зеле с месо.

— Идиот такъв — казала тя на сина си, — трябваше да я носиш на рамо.

— Ще го направя следващия път — отвърнал Джек.

И така, в понеделника Мързеливият Джек излязъл отново и се цанил на работа при един говедар, който му се отплатил с едно магаре. Макар че Джек бил силен, той хвърлил много усилия, докато качи магарето на раменете си, но накрая го направил и тръгнал бавно към къщи със своята награда.

Случило се така, че по пътя към дома му трябвало да мине покрай имението на един богаташ, който живеел там със своята дъщеря — красиво, но глухонямо момиче. Тя никога дотогава не знаела що е смях и лекарите установили, че няма да проговори, докато някой не я накара да се засмее. Затова бащата дал обещание, че този мъж, който стори това, ще получи дъщеря му за жена. Случило се така, че тази млада дама гледала през прозореца, когато Джек преминавал покрай тях с магарето на раменете си. Бедното животно, ритайки с крака във въздуха, се тресяло ужасено и ревяло с пълна сила. Гледката била толкова комична, че момичето избухнало в смях и веднага оздравяло. Бащата бил толкова щастлив, че изпълнил своето обещание. Той я омъжил за Мързеливия Джек, който по този начин станал богат благородник. Те заживели в голяма къща и майката на Джек също живяла при тях много щастлива до края на живота си.

ДЖЕК, УБИЕЦЪТ НА ВЕЛИКАНА

I

По времето на добрия крал Артур и неговата кралица Гуинивър живял в околностите на Корнуел един фермер. Той имал само един син на име Джек. Този Джек бил бързо и пъргаво момче, а освен това бил много умен и добър.

По същото време планината Св. Михаил на Корнуел се превърнала в убежище на един великан, който се наричал Корморан.

Този великан бил висок цели единадесет фута, а коремът му бил широк три ярда. Той имал свиреп и жестоко лице, като всявал ужас в цялата околност. Живеел в една пещера сред скалите на планината и когато искал да се запаси с храна, излизал от нея, прегазвал потоците и прибирал всичко, каквото му се изпречело пред очите и ставало за ядене. Бедни и богати се заключвали ужасени по домовете си, когато чуели тропота на великанските му крака. Защото само за закуска човекоядецът-великан си приготвял по половин дузина хора. Освен това той отмъквал и добитъка от техните стада, като го навързвал на сплитки и мятал на великанския си гръб. Този ужас продължавал от много време. И жителите на Корнуел вече се били отчаяли, че нямало кой да ги избави от това нещастие и да убие великана Корморан.

Случило се така, че един пазарен ден младият Джек заварил града в паника, след поредния набег на чудовището. Жените плачели, мъжете ругаели, а градските съветници умували в кметството какво да правят с великана. А Джек, безгрижен и щастлив влязъл при магистратите и учтиво ги попитал каква награда ще получи този, който убие великана Корморан.

— Съкровището на великана в пещерата — отвърнали те.

— Цялото ли? — попитал младежът, сякаш не вярвайки.

— Напълно — отговорили те.

— Тогава, аз ще се заема с тази задача — казал Джек и тръгнал веднага да се приготвя за това.

Навън било зима. Той взел със себе си един рог, а също кирка и лопата и тръгнал към леговището на великана. Когато паднала нощта,

той издълбал една яма, дълбока не по-малко от двадесет и два фута и почти толкова широка. След това я покрил с дълги и тънки клони, а отгоре нахвърлил шума, така че тя изобщо не се отличавала от околната земя. Като се пукнала зората, той се скрил сред храстите до ямата, от оня край, който бил по-далече от пещерата на великана. След това извадил рога и го надул, като издавал такива звуци, които ловците използвали, за да подмамват лисици:

— Тан–ти–ти! Тан–ти–ти! Тан–ти–ти!

Тръбенето на рога разбудило великана. Ядосан, той излязъл от своята пещера, за да разбере кой е посмял да наруши неговото спокойствие. И видял малкото момче, което хладнокръвно и спокойно надувало рога. Тази гледка още повече го разгневила и той яростно изревал:

— Ще те науча аз как се буди един великан, нещастно джудже! Ще ми платиш скъпо за това и аз ще си приготвя чудесна малка закуска от теб, като те опека на скара!

Като изрекъл това, той се завтекъл към Джек, но едва направил няколко крачки и — тряс! Клоните се счупили и страшният великан пропаднал в ямата! Ударът бил толкова силен, че цялата планина се разтресла.

А пък Джек се разтресъл от смях:

— Ха, ха, ха! Какво ще стане с твоята закуска сега, господин великан? Кой ще ме поднесе сега пред тебе — опечен или сварен? Или може би ще минеш малко на диета? Не, не! Трябва да си платиш за всичко лошо, каквото си вършил досега! Ти пропадна в тази яма заради злините, които си сторил и имаше намерение да сториш! Така че, пригответи се да си получиш заслуженото!

Като изрекъл това, Джек ударил силно великана по главата със своята кирка, така че тя се разцепила и чудовището умряло.

След това младежът спокойно заринал ямата с пръст, която погребала и мъртвия великан. Като свършил и тая работа, той тръгнал към пещерата, където открил съкровището на звяра.

Когато градските съветници разбрали за подвига на храброто момче, те решили отсега–нататък то да стане известно като „ДЖЕК, УБИЕЦЪТ НА ВЕЛИКАНИ“.

След това му подарили колан с ножница и меч, на който било гравирано със златни букви: „На доблестния корнуолец дан — убиеца

на Великана Корморан“.

II

Скоро новината за победата на Джек обходила цяла Англия. За нея разбрал и един друг великан, който се наричал Блъндърбор и живеел на север. Той се закле, че ако младият герой му падне в ръцете, ще му отмъсти жестоко. Този великан Блъндърбор бил господар на един омагьосан замък в дълбините на една непроходима гора.

Четири месеца след победата си над Корморан, Джек трябвало да пътува към Уелс и пътят му минавал покрай тази гора. Като вървял по пътя, той изведнъж попаднал на един извор и тъй като бил изморен, решил да си почине. Но след малко го налегнала дрямка и младежът заспал.

Не щеш ли, великанът Блъндърбор решил да си налее вода от извора и като дошъл до него, видял спящото момче. Той разчел гравирания надпис на колана с ножницата и меча и разбрал, че това пред него бил широко известният убиец на великани. Той подскочил от радост, метнал Джек на раменете си и тръгнал през гората към омагьосания замък.

От друсането обаче момчето се разбудило. То с ужас разбрало, че е станало пленник на кръвожадния великан. Тревогата му още повече се увеличила, когато видяло, че цялата градина на омагьосания замък била осеяна с човешки кости.

— След малко и твоите ще бъдат там — казал Блъндърбор и затворил бедния Джек в една огромна кула точно над главната порта. Тя имала висок и насмолен дървен покрив, а също и един прозорец, който гледал към пътя. Там пленникът останал да чака завръщането на Блъндърбор, който отишъл да извика своя брат-великан, живеещ в същата гора, за да си устроят заедно празнично пиршество.

След известно време Джек видял през прозореца двамата великани да се връщат по пътя, бързайки за своята гощавка.

„Сега — помислил си младежът, — за мен идва решителният час на живот и смърт.“ И той намислил план. В единия от ъглите на кулата

видял две парчета от здраво въже. Джек ги взел, направил на всяко от тях примка и ги провесил през прозореца. Великаните не ги забелязали, тъй като точно в този момент си навели главите, мъчейки се да отключат голямата желязна врата. Смелият момък ловко хвърлил примките през главите им, бързо ги затегнал и вързал краищата им за решетките на прозореца. Великаните се задъхали, замятали, но скоро паднали безпомощни на земята. А Джек се спуснал бързо по въжетата, извадил меч си и убил чудовищата.

След това той откачил ключовете от мъртвия Блъндърбор и отворил всички врати на замъка. Така освободил от сигурна смърт и три прекрасни дами, които били завързани за ръцете с краищата на техните разкошни коси. Той им се поклонил галантно и казал:

— Мили дами, това са ключовете от този омагьосан замък. Но аз успях да убия великана Блъндърбор и неговия отвратителен брат, така че вие вече сте свободни. Вземете ключовете и възстановете вашата собственост тук.

След това Джек продължил пътуването си към Уелс.

III

Тъй като вече бил закъснял, младият герой решил да ускори своето придвижване. Но в бързината загубил пътя и нощта го заварила далеч от каквото и да било населено място. Той се надявал, че ще намери някакъв подслон и така навлязъл в една тясна долина, като накрая попаднал на една голяма, но самотна и мрачна къща. Но тъй като имал нужда от убежище, отишъл до нейната врата и потропал на нея. Какви били неговата изненада и тревога, когато му отворил един великан с две глави. Чудовището имал много свиреп вид, макар че се опитвало да се държи възпитано. Всъщност, това бил Уелският великан, който, освен че бил с две глави, се славел с изключителна подлост и двуличиe. Той заблуждавал жертвите си с престорено приятелство и след това ги убивал.

Така той се престорил, че посреща Джек добронамерено и му приготвил легло за спане. След това със силен уелски акцент му пожелал всичко хубаво и го оставил да си почине. Момчето било много изморено, но когато легнало в леглото, дочуло с острия си слух неговият домакин да си тананика нещо в съседната стая. Джек направил усилие и скоро разбрал какво всъщност си пеело чудовището:

*„Нищо, че си легна вечерта,
ти не ще дочакаш утринта,
само щом захъркаш под наметката,
мойта сопа ще ти види сметката.“*

„Значи така — помислил си Джек и скочил от леглото веднага. — Значи това е твоето прочуто уелско гостоприемство, така ли? Но аз ще ти дам да разбереш!“ — След това поставил в леглото си един дънер и го покрил с одеялото. А самият той се скрил в един от ъглите на стаята

и се престорил, че хърка. Той се надявал, че така скоро ще подмами великана, който трябвало да си помисли, че вече е заспал.

И наистина, след малко вратата леко се откряна и вътре внимателно влязъл великанът, държейки в ръце една голяма сопа. Той започнал толкова силно да удря по леглото, че то едва издържало. Великанът обаче не могъл да разбере измамата и се спрял, едва когато помислил, че сигурно не е останала здрава кост от неговия гостенин. След това излязъл бързо от стаята. А Джек си легнал спокойно в леглото и заспал веднага. На сутринта великанът не можел да повярва на очите си, като видял, че момчето излиза от стаята си живо и здраво.

— По дяволите! — изревал изумено той. — Добре ли спа през нощта? Не усети ли нещо необичайно?

— О-о! — отвърнал Джек и се засмял. — Мисля, че някакъв плъх дойде при мен и ме погали два-три пъти с опашката си.

Великанът толкова се впечатлил, че поканил младежа на закуска. Той му подал една огромна купа с пудинг, като мислил, че толкова здрав човек сигурно яде много като него. Умното момче бързо измислило как да излезе от необичайната ситуация. То поставило под

себе си своята кожена торба и без великанът да забележи, започнало да я тъпче с пудинга от купата. И докато гиганта се нахранил, Джек успял да прехвърли по-голямата част от него в торбата си.

— Виж сега — казал той уверено, като се нахранили. — Ще ти покажа един фокус, който и ти трябва да повториш. Ще взема един нож и ще разпоря корема си, за да изкарам това, което съм изял — и той разпорил торбата с ножа и пудинга се изсипал на пода. — Хайде сега да видим дали можеш и ти да направиш това.

— По дяволите! — изревал великана като не искал да остане по-назад. — Как успя да направиш това? — След това грабнал ножа, разпорил корема си и паднал мъртъв на земята.

Така Джек се справил с Уелския великан.

IV

Случило се така, че по същото време рицарите на Кръглата маса на добрия крал Артур също търсели приключения и подвизи. Единственият син на краля бил много смел принц и по това време той поискал от баща си голяма сума пари, за да замине за Уелс. Там имало една красива дама, която била омагьосана от седем зли духа и която принцът искал да освободи. Отначало кралят отказвал да направи това, но накрая се съгласил и пуснал сина си на път. Принцът взел два коня — единия за себе си, а другия натоварил със злато. След няколко дена принцът пристигнал в един град на Уелс, където царяла голяма суматоха. Той попитал каква е причината за това вълнение. Отговорили му, че съгласно закона, тялото на един много благороден мъж не било отпущано за погребение, тъй като, преди да умре, той не си бил издължил парите на своите кредитори.

— Това е много жесток закон — казал младият принц. — Вървете и погребете в мир нещастния мъртвец! А на кредиторите кажете да дойдат при мен — аз ще платя дълговете на покойния.

Както казал, така и станало. Но кредиторите били толкова много, че докато изплати дълговете от цялото златно богатство, останала само една монета от две пени. Без пари обаче принцът не можел да продължи пътуването си.

Случило се така, че по същото време през същия този град минал и Джек, убиецът на великани. Той бил толкова впечатлен от милостта и благородството на принца, че решил да постъпи при него на служба. След като се споразумели, младежът платил последната сметка и на новия си господар с последните си пари и на сутринта двамата потеглили на път. Но точно когато напускали града, една стара жена започнала да вика след тях:

— Господарю! Господарю! Въздайте справедливост и за мен! Починалият благородник ми дължеше два пенса от седем години. Платете моля Ви, този дълг, както и на останалите.

И тъй като принцът бил милостив и благороден мъж, извадил от джоба си последната монета от два пенса и ги дал на старата жена. Така те останали съвсем без пари. Когато слънцето започнало да се спуска, принцът казал:

— Джек, та ние нямаме вече никакви пари! Как ще пренощуваме?

А момчето отвърнало:

— Ще се оправим някак, господарю. Две или три мили понататък живее един ужасен кръвожаден великан с три глави, който се е бил с триста въоръжени мъже наведнъж и ги е издухал от бойното поле като сламки.

— И какво добро можем да очакваме от него? — попитал принца. — Та той ще ни накълца на парчета.

— Не-е! — отвърнал Джек и започнал да се смее. — Остави ме аз да се справя с него. Както изглежда, този великан е голям глупак. Така че аз сигурно ще успея да уредя тая работа по-добре от другите.

След това принцът останал да го чака на място, а момчето се отправило колкото може по-бързо към замъка на великана. То почукало на главната порта толкова настойчиво, че из околните хълмове се разнесло силно ехо.

След малко великанът изревал гръмовно:

— Кой там?

А Джек отвърнал силно и смело:

— Никой друг, освен твоя беден братовчед Джек.

— Братовчедът Джек? — попитал великанът учудено. — И какви вести ми носи моят беден братовчед Джек? — Като го видял, той много се слисал, така че Джек се опитал да му вдъхне малко измамна увереност.

— За бога, лоши новини, скъпи братовчеде!

— Лоши новини — отвърнал великанът уплашено. — За бога, какви лоши новини можеш да ми носиш? Нима нямам три глави? Нима не мога да се бия наведнъж с петстотин въоръжени мъже? Нима не мога да ги издухам от бойното поле като сламки?

— Истина е — казал смело Джек, — но аз идвам да те предупредя, тъй като най-големият син на крал Артур идва да се бие с теб заедно с хиляда въоръжени мъже.

Като чул това, великанът се уплашил още повече и започнал да трепери:

— О-о! Братовчеде Джек! Мили братовчеде Джек! Това наистина са много лоши новини! Каж ми, какво да правя сега?

— Скрый се долу в подземиеето — казало смело момчето. — Аз ще те залостя здраво там и ще държа ключа при себе си, докато принцът отmine. Само така ще бъдеш спасен.

Великанът се отдръпнал и побързал да се скрие в подземиеето, както му казал Джек. След това храбрият момък здраво го залостил там. А после се върнал назад и като разказал всичко на своя господар, двамата спокойно влезли в замъка на великана. Те много се смели и радвали, че нещастното и глупаво чудовище трепери от страх, скрито в тъмното подземие.

След като се наспали добре, Джек събудил своя господар на сутринта. Той го накичил добре със златни украшения от съкровището на великана и го помолил да се отдалечи на три мили от замъка. След време, като решил, че принцът е на безопасно място, взел ключа и отключил подземиеето. Великанът бил полумъртъв от страх, студ и глад, но много се зарадвал, като разбрал, че е спасен. Той бил много благодарен на момчето и го запитал какво иска като отплата, че е спасил живота му и замъка от разрушение.

— О-о, много си любезен — казал Джек, като внимателно обаче го държал под око. — Всичко, което искам, е старото палто и шапка, заедно със стария ръждясал меч и пантофите, които висят над твоето легло.

Като чул това, великанът въздъхнал и поклатил своите глави.

— Ти не знаеш, какво всъщност искаш от мен — казал той. — Това са най-скъпоценните неща, които притежавам, но тъй като вече обещах, ще ги имаш. Палтото ще те направи невидим, шапката ще ти казва всичко, каквото искаш да знаеш, мечът ще прави на прах всичко, до което се допре, а пантофите ще те заведат до всяко кътче, което пожелаеш на земята.

Джек много се зарадвал, взел със себе си палтото, шапката, меча и пантофите, като скоро настигнал своя господар. След това двамата продължили заедно, докато стигнали до замъка на красивата дама, към която всъщност се стремял принцът.

Тя наистина била много красива, но заедно с това била обладана от седем дявола. Когато тя разбрала, че принцът дошъл при нея като кандидат, тя се усмихнала и наредила да пригответ разкошна трапеза в чест на неговото пристигане. След това седнала от дясната му страна, като му подавала сама ядене и пиене.

Когато вечерята привършила, тя извадила своята носна кърпичка, усмихнала се мило и тихо казала:

— Имам една задача за вас, милорд! Вие трябва да ми покажете тази кърпичка утре сутринта, или ще загубите главата си.

След това тя мушнала кърпичката в пазвата си и казала:

— Лека нощ!

Принцът се отчаял, но Джек не казал нищо, докато господарят му не си легнал. След това си сложил старата шапка, която взел от великана и... ето само след минута той вече знаел каквото искал. Когато настанала потайна нощна доба, красивата дама повикала един от дяволите да я заведе при самия Сатана. Тогава той облякъл палтото—невидимка и сложил вълшебните чехли, така че успял заедно с нея да пристигне в царството на Сатаната. Там видял, как тя му дала кърпичката да я скрие на такова място, където принцът никога няма да я открие. Владетелят на дяволите я взел и я скрил на една висока лавица. Но Джек видял всичко и тъй като него никой не го виждал, скочил с вълшебните пантофи и взел кърпичката!

На сутринта омагьосаната красавица се надявала да види принца оклюман и отчаян. Но той се поклонил галантно и ѝ подал носната кърпичка.

В началото тя много се смутила. Но към края на деня отново се съвзела и заповядала да пригответ отново разкошна вечеря. Накрая на пиршеството тя целунала принца по устните и казала:

— Имам една задача за вас, любими мой! Покажете ми утре сутринта последните устни, които съм целунала за последен път тази вечер, или в противен случай ще загубите главата си!

А принцът, който вече бил влюбен до уши в красавицата, отвърнал:

— Ако ти целуваш само мен и никой друг, ще го направя.

Като чула това, въпреки че била обладана от седем дявола, красивата дама разбрала, че принцът е един честен млад мъж. Тя се изчервила леко и казала:

— Това няма да стане нито тук, нито сега. Но вие трябва да ги откриете и да ми го покажете, иначе ви чака смърт.

Натъжен и отчаян, принцът си легнал. Но Джек си сложил шапката и веднага разбрал това, което искал да знае.

Когато настъпила потайна нощна доба, красивата дама отново извикала един от дяволите да я заведе при Сатаната. Като използвал вълшебните палто и чехли, момчето успяло да пристигне там заедно с нея.

— Ти вече ме измами веднъж — казала тя на Сатаната начумерена, — като не успя да опазиш моята носна кърпичка. Сега ще ти дам нещо, което не може да се открадне и което е много по-хубаво от това, което получи принцът, синът на краля.

Като казала това, тя целунала ужасния демон силно по устните и си тръгнала. А Джек извадил вълшебния меч и с един удар отсякъл главата на Сатаната. След това я скрил под палтото–невидимка и я занесъл на своя господар.

На сутринта красивата дама чакала злорадо усмихната. Когато тя го накарала да ѝ покаже последните устни, които целунала, принцът извадил главата на дявола, като я държал за рогата. В този миг седемте демона, които обладавали бедната дама, надали страхотен рев и я напуснали. Така магията била развалена, а младата жена отново възвърнала цялата си доброта и истинска красота.

На другата сутрин принцът и красавицата се оженили. След това всички се завърнали в двора на крал Артур, където ДЖЕК, УБИЕЦЪТ НА ВЕЛИКАНИ, заради своите многобройни подвизи бил провъзгласен за един от рицарите на Кръглата маса.

V

Всичко това обаче не донесло нужното успокоение на нашия герой. Скоро той отново бил на път, за да търси други великани. Не след дълго попаднал на един такъв, който седял на огромен дънер до входа към една тъмна пещера. Неговият вид бил много ужасен. Кървясалите му очи светели като зачервени въглени, лицето му било отвратително и злобно, бузите му били покрити с четина, остра и бодлива като тел, а дългите му сплъстени кичури се спускали към мръсните рамене като кълба от отровни змии. В големите си като диреци ръце държал огромен железен прът, с който потропвал толкова силно, че ударите се чували чак на миля разстояние. Без да се впечатлява обаче от тази ужасна гледка Джек слязъл от коня си, наметнал палтото–невидимка, приближил се до великана и казал тихо:

— Ехей! Ти ли си? Сега ще видиш, какво ще стане с теб.

Като изрекъл това, той извадил вълшебния меч и замахнал към главата на великана. Но младият рицар не успял да се прицели добре и отсякъл само носа на великана. О, Боже! Чудовището изревало

страховито и започнало да удря силно със своя прът наоколо, мъчейки се да засегне своя нападател, когото не виждало. Скрит под палтото–невидимка Джек, лесно отбягвал ужасните удари и като го заобиколил, забил своя меч в гърба на звяра толкова силно, че скоро той паднал мъртъв.

След това смелият млад рицар отсякъл главата на чудовището и я изпратил на крал Артур, като я качил за целта на една кола. А самият той влязъл в пещерата на великана, за да търси неговото съкровище. Преминал през много завой и лабиринти, докато накрая попаднал в една голяма зала, застлана и облицована с камък. В горния край на тази зала имало голямо огнище, над което висял огромен железен котел, какъвто Джек още не бил виждал. В него вряла вода, а от дясната страна на огнището се намирала тежка дървена маса, с големи чинии и съдове по нея. На тази маса явно великаните се хранели. Малко по-нататък Джек видял нещо като прозорец с метална решетка. Като погледнал през нея, той видял вътре да стоят затворени много нещастни пленници.

— Хей! Хей! — започнали да викат те. — Ела и ни спаси от този ужасен затвор, млади човече!

— Ще го направя, — отвърнал младият рицар, — но преди това ми кажете кой и за какво ви е затворил тук.

— Дадено — извикали веднага те. — Ние сме пленници на жестоките великани. Те ни държат тук затворени и ни угояват, докато не решат да си устроят пиршество. Тогава избират най-охранения от нас и го сваряват на супа.

Като чул това, Джек веднага отворил вратата на този ужасен затвор и освободил нещастните хора. След това, като открил съкровището на великаните, той им раздал много злато и сребро, както и дрехи за из път. А после ги отвел в най-близкия замък и всички те устроили голямо тържество за своето щастливо избавление.

VI

Докато всички празнували своето освобождаване и възхвалявали храбростта на Джек, пристигнал пратеник с лоша вест. Той им разказал за злия великан Гъндърдел, който имал две глави. Гигантът много се разлютил щом научил за смъртта на своя приятел великана, когото нашият герой малко преди това убил. Той започнал да разорява близката околност и бил вече само на две-три мили северно от замъка. А хората захвърлили своята работа по полето и в паника и ужас се криели, кой където завари.

Замъкът, където се намирал Джек, бил обграден от ров, широк двадесет и дълбок тридесет фута, с много стръмни краища. Върху рова имало подвижен мост. Без да губи никакво време, младият рицар наредил на освободените от него хора да го подрежат от двете страни точно по средата, като оставят само една здрава дъска, така че нищо не си личало. След това той облякъл палтото–невидимка и с вълшебния меч в ръка отишъл да посрещне новия си враг.

Великанът, разбира се, не можел да види Джек, но тъй като имал много тънко обоняние, успял да го подуши, след което изревал гръмотевично:

*„Фа, фе, фи, фо, фън!
Кръв надушвам, кръв на англичанин вѣн.
Мъртъв или жив, не ща да знам —
на вечеря сам ще го изям.“*

— Така ли? — попитал младият юнак, развеселен както винаги.
— И как ще стане това, глупаво чудовище!

Като чул това, великанът побеснял и изпотъпкал всичко около себе с боздугана, който носил, и изревал още по-гръмогласно:

— А–а–а! Ето го негодника, който е убил толкова мои приятели. Сега ще те направя на парчета, ще ти изпия кръвта и ще смеля кокалите ти на прах.

— Затова обаче първо трябва да ме хванеш — отвърнал Джек още по-весело, с което още повече вбесил великана.

И тъй като не можело да го види заради палтото–невидимка, чудовището се въртяло около себе си, без да вижда накъде отива, а младият рицар умело го подмамвал към подготвения капан. Накрая той ловко преминал през срязания подвижен мост и застанал при портата на замъка, за да изчака великана.

И наистина, щом разлютеният звяр с мощните си стъпки се намерил по средата му, единствената останала здрава дъска не издържала голямата му тежест и чудовището се строполило в рова. Там то започнало да беснее и се мята на всички, страни, като се опитвало да се измъкне, но всичките му усилия да излезе и да продължи своето разорение останали напразни.

А компанията на Джек, която видяла всичко, което се случило, посрещнала отчаяните усилия на великана с насмешки и смях. Дори самият Джек в началото решил само да му се подиграе и да го остави. Но като размислил, той взел едно въже и го метнал върху главите на чудовището. А след това завързал въжето за няколко коня, които издърпали главите навън, а младият рицар с два удара на меч си ги отсякъл.

VII

Като прекарал известно време в забавления и веселби, Джек започнал да се отегчава и скоро намислил да изостави своята кампания и да подири нови приключения.

Той пропътувал много път, през гори и долини, през планини и равнини. Накрая, късно през нощта, стигнал до една самотна къща в подножието на висока планина.

След като почукал на вратата, тя се отворила и се показал един стар човек, чиято глава била бяла като сняг.

— Уважаеми господине — казал Джек любезно, както винаги, — бихте ли подслонили през нощта един пътник?

— О, разбира се, заповядай в моята бедна колиба, — отвърнал старият човек.

След това той предложил на рицаря да хапне от оскъдната му вечеря и двамата постепенно се сприятелили. Като видял колана на рицаря с надписа, старецът разбрал, че пред него е знаменития убиец на великани и му казал следното:

— Сине мой! Ти си най-великият победител на злите чудовища. Недалеч от тук обаче живее едно от най-лошите, които си срещал досега. На върха на онзи хълм се намира омагьосан замък, в който обитава великана Галигантуа. С помощта на един стар магьосник, той държи в плен много красиви дами и храбри рицари, като ги е превърнал в най-различни видове птици и животни, а също така в риби и насекоми. И те живеят нещастни и затворени в замъка. Но най-много ми е жал за хубавата дъщеря на херцога, която бе отвлечена от градините на баща си с една огнена колесница, теглена от огненочервени дракони. Сега тя е превърната в бяла сърна, като много храбри рицари се опитваха да надвият магията и да я освободят, но никой от тях не успя. Ето, това е работа за теб, но внимавай! Пред портата на замъка пазят два ужасни цербера, които не пускат никой да премине покрай тях.

Като чул това, Джек най-напред сложил шапката–всезнайка и само след минута научил всичко, което искал да знае. На другата сутрин, той станал рано, още в зори, като облякъл палтото–невидимка и обул чехлите–бързоходки. И само след миг бил вече на върха на хълма. Там стоял омагьосаният замък, пред чиито врати стояли двата цербера — ужасни създания с раздвоени езици и опашки. Но те не забелязали нашия герой, който бил с палтото–невидимка и той преминал навътре необезпокояван.

Преди да влезе в замъка обаче младият рицар видял на главната порта да виси една златна тръба на сребърен синджир. На нея били гравирани с червени букви следните стихове:

*„Който надуе тази тръба,
ще види сметката на великана,
ще развали магията и без подкана
ще настанат радост и веселба.“*

Като прочел това, Джек дръпнал бързо златната тръба, допрял я с устните си и силно я надул:

— Та–та–та! Та–та–та! Та–та–та!

Щом звукът отекнал по стените, целият замък се разтресъл из основи. А великанът и магьосникът започнали да чупят пръсти и да си скубят косите, като разбрали, че идвал краят на тяхната тирания. Скоро обаче гигантът се съвзел и се приготвил за борба, като докопал един голям прът. Но смелият рицар му отсякъл главата само с един удар на вълшебния си меч, а след това искал да направи същото и със злия магьосник. Но тъй като магьосникът знаел много магии, бързо се превърнал във вихрушка и изчезнал в небитието, като никой повече нито го чул, нито го видял. С това обаче магията била развалена. Всички омагьосани красиви дами и храбри рицари, които били превърнати в птици и животни, във влечуги и насекоми, възвърнали първоначалния си вид. Магията била свалена и от дъщерята на херцога, която тутакси се превърнала от бяла сърна в най-красивата девойка, която Джек бил виждал дотогава. А накрая изчезнал и самият замък в облак от дим, а заедно с него и всички великани от цялата страна.

След това Джек представил на добрия крал Артур главата на убития великан Галигантуа, както и всички дами и рицари, освободени от магията. Но тъй като великаните вече изчезнали, за него нямало повече възможност и за подвизи. Като отплата за всичките му геройства крал Артур му предложил ръката на дъщерята на херцога. Така те се оженили и цялото кралство отпразнувало с радост тяхната сватба. А после крал Артур подарил на Джек един великолепен замък с много земя, където нашият герой живял с жена си и децата си доволно и щастливо още дълги години.

МИШКАТА ТИТИ И МИШКАТА ТАТИ

Живели в една къща мишката Тити и мишката Тати. Мишката Тити отивала да събира класове и мишката Тати отивала да събира класове.

Така че и двете отивали да събират класове.

Мишката Тити си взела един житен клас и мишката Тати си взела един житен клас.

Така че и двете си взели по един житен клас.

Мишката Тити си направила пудинг и мишката Тати си направила пудинг.

Така че и двете си направили пудинг.

Мишката Тати сложила пудинга в гърнето, за да се свари.

Но когато Тити отишла да сложи и своя пудинг, гърнето се прекаатурило и тя се оцавила до смърт. Седнала мишката Тати и заплакала.

Запитало я тогава трикракото столче:

— Защо плачеш, Тати?

— Тити е мъртва — отвърнала Тати, — затова плача.

— Щом е такава работата — натъжило се столчето, — аз пък ще започна да подскачам. — Речено—сторено.

Обадила се тогава метлата, която стояла в ъгъла на стаята:

— Защо подскочи, столче?

— О — рекло столчето, — Тити е мъртва, затова Тати плачи, а пък аз подскачам.

— Щом е такава работата — рекла метлата, — аз ще започна да мета — и така тя започнала да мете.

Изскърцала тогава вратата:

— Защо метеш, метличке?

— О — изпъшкала метлата, — Тити е мъртва, затова Тати плаче, столчето подскача, а пък аз мета.

— Щом е такава работата — рекла вратата, — аз ще започна да се хлопам — и вратата се хлопнала.

Обадил се тогава прозорецът:

— Защо се хлопаш, врата?

— О — простенала вратата, — Тити е мъртва, затова Тати плачи, столчето подскача, метлата мете, а аз пък се хлопам.

— В такъв случай — рекъл прозорецът, — аз ще започна да скърцам — и заскърцал.

На двора край къщата имало стара пейка и когато прозорецът заскърцал, пейката запитала:

— Защо скърцаш, прозорец?

— О — проскърцал прозорецът, — Тити е мъртва, затова Тати плаче, столчето подскача, метлата мете, вратата се хлопа, а пък аз скърцам.

— Щом е такава работата — рекла старата пейка, — аз ще започна да обикалям около къщата. — И така старата пейка захванала да обикаля около къщата.

Край къщурката растяло красиво орехово дърво и то се обърнало към пейката:

— Защо препускаш около къщата, пейко?

— О — отговорила пейката, — Тити е мъртва, затова Тати плаче, столчето подскача, метлата мете, вратата се блъска, прозорецът скърца, а аз пък обикалям около къщата.

— Щом е такава работата — рекло ореховото дърво, — аз пък ще започна да роня едно по едно листата си.

И всички красиви зелени листа на дървото закапали едно подир друго.

На един дебел клон на дървото била кацнала малка птичка и когато листата започнали да се ронят, тя попитала:

— Защо капят листата ти, орехово дърво?

— О — отговорило ореховото дърво, — Тити е мъртва, затова Тати плаче, столчето подскача, метлата мете, вратата се хлопа, прозорецът скърца, старата пейка обикаля около къщата, аз пък оставих листата си да окапят.

— Щом е такава работата — рекла малката птичка, — аз ще оставя всичките си пера да опадат — и така тя останала без нито едно от веселите си пера.

Минало отдолу едно малко момиченце, което носело кана мляко за вечеря на своите братчета и сестричета. Като видяло горката малка птичка да остава без нито едно перо, то попитало:

— Малка птичко, защо паднаха всичките ти пера?

— О — казала малката птичка, — Тити е мъртва, затова Тати плаче, столчето подскача, метлата мете, вратата се хлопа, прозорецът скърца, старата пейка обикаля около къщата, ореховото дърво остави всичките си листа да окапят, а аз пък — оставих всичките ми пера да паднат.

— Щом е такава работата — рекло момиченцето, — аз ще разлея млякото. — И то пуснало каната на земята и млякото се разляло.

Наблизо имало един старец, които се бил покачил на стълба, за да пласти сено и когато видял момиченцето да излива млякото, рекъл:

— Малко момиченце, какво се е случило, та изля млякото и остави без вечеря своите братя и сестри?

Тогава момиченцето му разказало:

— Тити е мъртва, затова Тати плаче, столчето подскача, метлата мете, вратата се хлопа, прозорецът скърца, старата пейка обикаля около къщата, ореховото дърво остави всичките му листа да окапят, малката птичка остави всичките й пера да опадат, а аз пък — разлях млякото.

— О — рекъл старецът, — тогава аз ще падна от стълбата, за да си счупя врата.

Паднал той от стълбата и си счупил врата, а щом старецът си счупил врата, величественото орехово дърво с трясък паднало долу и смазало старата пейка и къщата, а като падала, къщата изкъртила прозореца навън, прозорецът повалил вратата, вратата счупила

метлата, метлата счупила столчето, а горката мишчица Тати била погребана под развалините.

ДЖАК И БОБЕНОТО СТЪБЛО

Отдавна, много отдавна, когато светът бил млад, а хората правели каквото им се искало, защото всичко вървяло добре, живяло едно момче на име Джак.

Баща му бил прикован на легло, а майка му — една добра женица — от ранни зори до късен мрак се чудела как да свърже двата края, за да издържа болния си съпруг и невръстното си момче, като продавала мляко и масло, които всеотдайно им давала красивата крава Белушка. Но това било през лятото. Дошла зима. Билките в полето се скрили на топло под земята, за да се предпазят от студовете и макар майка му да го пращала да събира храна за кравата из трънаците, Джак обикновено се връщал с полупразна торбичка. Често момчето така се захласвало по чудните неща, които виждало около себе си, че понякога забравяло да работи.

Една сутрин Белушка спряла да дава мляко. Нямало дори и капка. Тогава добрата и работлива майка заметнала главата си с престилката и заридала горчииво:

— Ами сега какво ще правим? Какво ще правим?

Джак много обичал майка си, но в същото време се чувствал като лентяй, защото уж бил голямо момче, а пък всъщност никак не й помагал, та затова рекъл:

— Горе главата. Не се тревожи. Ще отида да си потърся работа.

Изрекъл тези думи така пламенно, сякаш щял да работи от зори до мрак, но добрата жена поклатила скръбно глава:

— И преди си опитвал, Джак — рекла тя, — но при никой не можа да се задържиш. Ти си добър младеж, но умът ти все витае из облаците. Не, трябва да продадем Белушка и да живеем с получените пари. Няма полза да се вайкаме за нещо, което не можем да променим.

Както виждате, тя била не само работлива, но и мъдра жена и духът на Джак се повдигнал.

— Точно така — извикал той. — Ще продадем Белушка и ще станем по-богати от когато и да било. Не може вечно все на нас да не

ни върви. И тъй като днес е пазарен ден, аз ще я отведа там, пък да става каквото ще.

— Но... — опитала се да каже майка му.

— Не приемам възражения — засмял се Джак — Имай вяра в мен, аз ще направя изгодна сделка.

И така, тъй като бил ден за пране, а и болният ѝ съпруг се чувствал по-зле от обикновено, майката се съгласила Джак да отиде и да продаде кравата.

— За не по-малко от десет лири — извикала тя след него, докато той завивал зад ъгъла.

Десет лири, как ли не! Джак бил твърдо решен да вземе дваисет. Дваисет златни лири!

Тъкмо умувал какъв подарък да купи на майка си, когато на пътя видял едно странно старче, което му подвикинало:

— Добро утро, Джак!

— Добро утро — отвърнал Джак и направил вежлив поклон, озадачен откъде ли странното старче знае името му, макар че името Джак носели толкова хора, колкото звезди има по небето.

— За къде си се запътил така? — попитало странното старче. Джак отново се зачудил — той все се чудел — какво общо имало с тази работа странното старче, но тъй като бил учтив младеж, отвърнал:

— Отивам на пазара, за да продам Белушка и се надявам да спечеля доста пари.

— Така и ще стане. Няма никакво съмнение — засмяло се под мустак странното старче. — Изглеждаш ми от онези хора, които ги умеят тези неща. Убеден съм, че знаеш колко бобени зърна правят пет.

— По две във всяка от ръцете и едно в устата ми — отвърнал с готовност Джак. Умът му наистина сечал като бръснач.

— Брей, брей, брей — засмял се странният дребен старец и докато говорел, извадил от джоба си пет бобени зърна. — Е, ето ти ги — така че дай ми Белушка.

Джак така се смял, че останал с отворена уста, сякаш чакал петото зърно да полети и кацне в нея.

— Какво? — опомнил се той най-накрая. — Да дам моята Белушка за пет прости бобени зърна. За нищо на света!

— Но това не са обикновени зърна — обяснил странният дребен старец и върху загадъчното му лице се появила тайнствена усмивка. — Ако посадиш тези зърна през нощта, до сутринта те ще са порасли чак до небето.

Този път Джак така се слисал, че дори не успял да отвори уста, но вместо това очите му се ококорили.

— Чак горе до самото небе ли рече? — попитал недоверчиво той най-накрая. Защото небето интересувало Джак повече от всичко друго на света.

— Чак горе до самото небе — повторил странният старец, като след всяка дума кимал с глава. — Сделката е добра, Джак, и почтена, а ако не пораснат, е, тогава ела утре сутринта и ще си получиш обратно Белушка. Харесва ли ти така?

— Разбира се — извикал Джак, а в това време умът му трескаво работел. В следващия миг установил, че е сам на пътя.

— По две във всяка ръка и едно в устата — повторил си Джак. — Точно така и ще направя. Всичко както си му е редът, а ако онова, което изрече чудатият, дребен старец, не се сбъдне, ще си взема Белушка утре сутринта.

Като си свирукал и мляскал бобеното зърно, той с леко сърце се отправил към дома, чудейки се как ли ще изглежда небето, ако успее да стигне до него.

— Какво стана, та толкова се забави? — възкликнала с упрек майка му, която поглеждала неспокойно от пътната врата. — Слънцето вече залезе. Виждам обаче, че си продал Белушка. Казвай бързо за колко я продаде.

— Никога няма да отгатнеш — започнал Джак.

— Боже милостиви! Не може да бъде — прекъснала го с облекчение добрата жена. — Цял ден се безпокоях, че ще те измамят? Колко ти дадоха? Десет лири? Петнайсет? Ясно е, че не са двајсет, нали?

Джак тържествуващо протегнал ръката, на която лежали бобените зърна.

— Ето — похвалил се той. — Това получих за нея и направих наистина добра сделчица.

Майка му била като поразена от гръм и всичко, което успяла да каже, било:

— Какво?! За тези зърна?

— Да — продължил Джак, но вече започнал да се съмнява в собствената си мъдрост. — Трябва да знаеш, че това не са какви да е зърна, а вълшебни. Ако ги посадиш през нощта, до сутринта те ще са пораснали чак до небето. Ох! Моля ти се не удрий така силно!

Защото за първи път майка му кипнала и започнала да налага момчето колкото сили имала. А когато спряла да му се кара и да го бие, тя изхвърлила злополучните зърна през прозореца и го изпратила да си легне без вечеря.

Ако в това се състояло вълшебството на зърната, помислил си Джак разочаровано, то той, представете си, не искал повече вълшебства.

И тъй като бил здраво и най-често щастливо момче, той скоро заспал и спал като къпан.

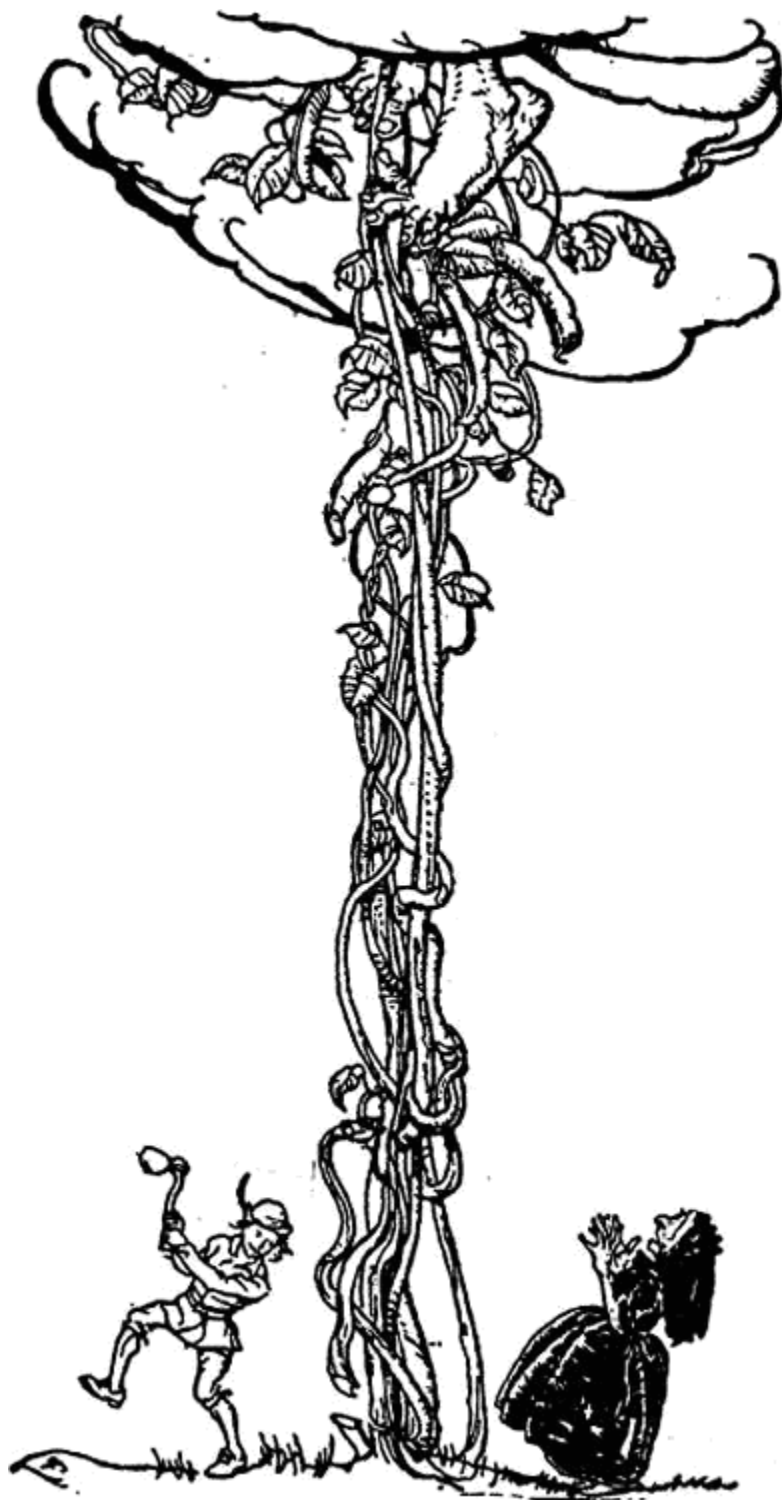
Когато се събудил, отначало помислил, че грее луната, защото цялата стая била потънала в зелен сумрак. Взрял се после в малкото прозорче. То сякаш било покрито със завеса от листа. Скочил тутакси от леглото и в следващия миг, без да губи нито минута и да се облича, той се закатерил по най-голямото бобено стъбло, което някога било

виждано. Сбъднали се думите на странното старче! Едно от зърната, които майка му била изхвърлила в градината, било попаднало в рохкава пръст, пуснало корен и за една нощ израснало...

До къде ли?...

Дали чак до небето? Джак непременно искал да провери.

Затова започнал да се катери. Катерил се, катерил се. Удавало му се лесно, защото голямото бобено стъбло имало листа и от двете страни, които наподобявали стълба. Скоро останал без дъх. Починал си малко и продължил да се катери, и тъкмо се чудел, докога ли ще трябва да се изкачва така, когато видял пред себе си широк и блестящ бял път, който се губел в далечината.

Тръгнал той по него и вървял, вървял, докато стигнал до една висока и блестяща бяла къща с широки бели стъпала отпред.

Отпред стояла огромна жена, а в ръцете си държала черно гърне, пълно с каша. Тъй като не бил вечерял, Джак бил гладен като вълк и

като видял кашата, запитал учтиво:

— Добро утро, госпожо. Ще бъдете ли така любезна да ми дадете нещо за закуска?

— Закуска ли? — прогърмял гласът на жената, която всъщност, била жена на един великан–човекоядец. — Ако става дума за закуска, трябва да знаеш, че ти самият си отлична закуска. Всеки миг ще се върне мъжът ми, а нищо не би му се усладило за закуска така, както някое момче — едно угоено момче, изпечено на скара върху препечен хляб.

Джак изобщо не бил страхливец, а когато искал нещо, обикновено го получавал, затова рекъл безгрижно:

— Ако закуся, ще стана по-дебел.

При тези думи жената на великана се засмяла и поканила Джак в дома си. Тя, всъщност, изобщо не била толкова лоша, колкото изглеждала. Но той едва бил омел огромната купа с млечна каша, която му дала тя, когато къщата започнала да се тресе и потреперва. Великанът се прибирал в къщи!

Бум! Бум! Бум!

— Скрый се бързо във фурната — извикала жената на великана и тъкмо била затворила желязната врата на фурната, когато великанът прекрачил прага.

Джак го виждал през дупчицата, от която излизала парата.

Трябва да признаем, че той наистина бил огромен. На колана му висели три овце, които той хвърлил на масата.

— Ето, жено — ревнол той, — опечи ми тези дребосъци за закуска. Само това успях да намеря тази сутрин, проклет късмет! Надявам се, че фурната е гореща — и той отишъл да пипне дръжката, а в това време Джак тръпнел вътре, облян в пот и се чудил какво ли ще стане по-нататък.

— Да ги изпека ли? — викнала жена му. — Хм, та тези дребосъци ще станат на въглени. По-добре да ги сваря.

И тя се заловила да ги вари. Но великанът започнал да души из стаята.

— Овчето месо не мирише — изсумтял той. После се намръщил страшно и си затананикал песничката на човекоядеца:

*„У-у-у-у,
пак надушвам кръв на англичанин,
жив ли е, или е мъртъв този гост неканен,
ще му смеля костите, да си омеся хляб.“*

— Не говори глупости — рекла жена му, — мирише ти от кокалите на малкото момче, което изяде за вечеря и които варя в супата. Ела да си изядеш закуската и бъди послушен човекоядец.

Изял великанът трите овце, а като свършил, отишъл до един голям дъбов сандък и извадил три чувала със златни пари. Сложил ги на масата и започнал да брои парите, докато жена му разчиствала след закуската. Скоро главата му заключала и накрая той захъркал и хъркал толкова силно, че цялата къща се тресяла.

Тогава Джак изскочил от фурната и като сграбчил едната торба със злато, запълзъл навън и затичал по правия широк и блестящ бял път толкова бързо, колкото го държали краката, докато стигнал до бобеното стъбло. Не можел да слиза надолу с торбата злато, защото тя била ужасно тежка, затова я хвърлил надолу и започнал през глава да се спуска след нея.

Като стигнал долу, заварил майка си да събира трескаво златни пари из градината, защото торбата, разбира се, се била пръснала от падането.

— Боже Господи — викнала тя. — Къде беше? Виж, вали златен дъжд!

— Не, няма такова нещо — започнал Джак, — аз се изкачих догоре... — и се огледал за бобеното стъбло, но що да види! Нямамо никакво стъбло! Тогава разбрал, че това си е чиста магия.

Заживели те щастливо със златните пари и живели така доста време, а прикованият към леглото баща получавал за ядене прекрасни неща. Дошъл денят, в който майката на Джак със скръбно лице сложила в ръката му една голяма златна пара и му поръчала да пазарува внимателно, защото в раклата нямамо повече пари. И ги чакал глад.

Същата вечер Джак си легнал гладен доброволно. Като не можел да спечели пари, то поне можел да яде по-малко. Срамота било голямо момче като него да се тъпче и да не донася нищо у дома.

Заспал като къпан, както става с момчетата, когато не преяждат, а като се събудил...

Фокус-мокус препаратос! Цялата стая била окъпана в зелена светлина, а прозорецът бил покрит със завеса от зелени листа. През нощта било поникнало още едно зърно и без да му мисли много, бърз като котка, Джак започнал да се катери по стъблото.

Този път изкачването до правия и широк бял път не продължило толкова дълго и момчето в миг се озовало пред високата бяла къща, където на широките бели стъпала стояла жената на великана е черната тенджерата с каша в ръце.

И този път Джак бил смел като лъв:

— Добро утро, госпожо — поздравил той. — Дойдох да помоля за закуска, защото не съм вечерял и съм гладен като вълк.

— Махай се, лошо момче — отвърнала жената на великана. — Последният път, когато дадох закуска на едно момче, на мъжа ми му изчезна цяла торба със злато. Струва ми се, че ти си същото онова момче.

— Може и да съм, може и да не съм — рекъл Джак през смях — Ще ти кажа истината едва след като закуся.

И така жената на великана, която била ужасно любопитна, му дала пълна купа с каша, но преди и да бил изял и наполовина кашата, чул, че пристига човекоядецът:

Бум! Бум! Бум!

— Бързо във фурната — писнала жената на човекоядеца. — Ще ми кажеш като заспи.

Този път през дупчицата за парата Джак видял, че на колана на човекоядеца висели три угоени телета.

— Късметът ми проработи днес, жено — извикал той и гласът му разтърсил къщата. — Бързо! Изпечи тези дребосъци за закуска. Надявам се, че фурната е гореща.

И отишъл да попипа дръжката на вратата, но жена му извикала с упрек:

— Да ги изпека във фурната ли! Та защо трябва да чакаш часове преди да станат готови! Ще ги изпека на скарата — виж как добре се е разгорял огънят.

— Хм — изръмжал човекоядецът. А после започнал да души и да подвиква:

*„У-у-у-у,
пак надушвам кръв на англичанин,
жив ли е, или е мъртъв този гост неканен,
ще му смеля костите, да си омеся хляб.“*

— Глупости — рекла жената на човекоядеца. — Мирише ти от костите на момчето, което изяде миналата седмица, защото ги изхвърлих в кофата за боклук.

— Хм — изсумтял човекоядецът недоверчиво, но изял изпечените телета, а после рекъл на жена си:

— Донеси ми кокошката, която снася вълшебни яйца. Искам очите ми да се порадват на злато.

Донесла жената на човекоядеца една огромна черна кокошка с блестящ червен гребен. Тръснала я на масата и отнесла остатъците от закуската.

Тогава човекоядецът рекъл на кокошката:

— Снеси яйце! — и тя веднага снесла, какво мислите? — ами, едно красиво и блестящо златно яйце.

— Бива си те, златна кокошчице — засмял се доволен човекоядецът. — Докато те имам, няма да ми се налага да прося. — И след тези думи той още веднъж наредил на кокошката:

— Снеси! — и ето, задръжте дъха си — появило се още едно красиво и блестящо златно яйце.

Джак не повярвал на очите си, но решил, че трябва да се сдобие с тази кокошка, та каквото ще да става. Щом великанът започнал да дреме, той като светкавица се измъкнал от фурната, грабнал кокошката и си плюл на петите. Но Джак си бил направил сметката без кръчмаря. Както знаете всички кокошки започват да кудкудякат, когато напускат гнездото си, след като са снесли яйце, а тази вдигнала такъв оглушителен шум, че събудила човекоядеца.

— Къде ми е кокошката? — изкрещял той.

Втурнала се жена му в стаята и двамата се спуснали към вратата. Но Джак бил спечелил известна преднина и те успели да видят само една малка фигурка пред тях по широкия бял път, която стискала огромната, кудкудякаща и пърхаща черна кокошка за краката.

Как слязъл долу по бобеното стъбло, Джак така и не разбрал. Всичко било криле, листа, пера и кудкудякане, но той успял да стигне долу, а там била майка му, която се чудела дали няма да падне небето.

В мига, в който Джак докоснал земята, извикал:

— Снеси яйце! — и черната кокошка спряла да кудкудяка и снесла едно огромно и блестящо златно яйце.

Всички останали много доволни, а от този миг нататък можели да си купуват каквото им душа искала. Щом им се дощявало нещо, те казвали просто:

— Снеси яйце — и черната кокошка им давала злато.

Джак обаче започнал да се чуди дали на небето не би могъл да намери и нещо друго, освен пари. Така че в една чудесна, огряна от лунната светлина нощ в средата на лятото, той не пожелал да вечеря, а преди да си легне, се промъкнал в градината с една голяма лейка и полял земята под прозореца си. „Трябва да има още две зърна някъде наоколо — мислел си той, — но може би почвата е много суха за тях и затова не могат да пораснат.“ После заспал като младенец.

И ето, когато се събудил, стаята била окъпана от зелената светлина и той на мига се намерил на стъблото и се заизкачвал нагоре, нагоре с всички сили.

Този път знаел добре, че не бива да иска закуска, защото жената на човекоядеца непременно щяла да го познае. Затова се скрил в храсталаците край голямата бяла къща. Когато жената влязла в готварницата, той веднага се измъкнал от скривалището си, промъкнал се в къщата и се скрил в един казан. Разбирал, че не бива да се крие във фурната, защото знаел, че тя ще погледне най-напред там.

Не минало много време и ето, че се чуло:

Бум! Бум! Бум!

Надзърнал през процепа под медния капак Джак и видял, че човекоядецът влязъл гордо с три огромни вола, провесени на колана му. Но този път човекоядецът едва прекрачил прага на къщата и започнал да вика:

*„У-у-у-у,
пак надушвам кръв на англичанин,
жив ли е, или е мъртъв този гост неканен,*

ще му смеля костите, да си омеся хляб.“

Нали разбирате, капакът не прилепвал плътно, така, както вратата на фурната, а обонянието на човекоядците е като на ловджийските кучета.

— Да ти кажа право и аз подушвам човек — извикала жената на великана. — Това ще да е онова ужасно момче, което ти отмъкна торбата със златото и кокошката. Ако е то, значи ще се е скрило във фурната.

Но като отворила вратата, що да види — Джак не бил там. Тогава тя се засмяла и рекла:

— Ние с теб сме глупаци. Та това е момчето, което хвана снощи, а аз ти приготвих за закуска. Да, и двамата се показахме глупаци, като помислихме мъртвото месо за жива плът. Така че изяж си закуската и се дръж прилично.

И макар че с удоволствие изял изпеченото момче, човекоядецът не останал доволен и от време на време повиквал: „У–у–у–у“ и ставал и търсел из шкафове, което карало Джак да трепери от страх, да не би да му хрумне да погледне в казана.

Но той не се сетил. Като закусил, човекоядецът подвикнал на жена си:

— Донеси ми вълшебната лира. Искам да се повеселя.

Тя му донесла една малка лира и я оставила на масата, а човекоядецът се изтегнал в стола си и рекъл мързеливо:

— Пей!

И ето че лирата започнала да пее. Искате ли да разберете за какво пеела лирата? Сигурно! Тя пеела за всичко! И тя пеела така красиво, че Джак престанал да се страхува, а човекоядецът забравил да мисли за човешко месо и заспал, без да хърка.

Тогава Джак се измъкнал от казана тихо като мишка и запълзлял на четири крака към масата, изправил се тихичко и твърдо решен да я притежава, грабнал вълшебната лира.

Но едва я бил докоснал, когато тя извикала силно:

— Господарю, господарю!

От виковете човекоядецът се събудил, видял Джак да побягва и хукнал след него.

О, Боже, та това си било истинско надбягване! Джак бил много пъргав, но човекоядецът крачел с огромни крачки. Така че макар и Джак да завивал и да се въртял, и да тичал бързо като вятъра, най-накрая, когато стигнал до стъблото, човекоядецът бил само на десет крачки от него. Няколко време за мислене, затова Джак се хвърлил на стъблото и заслизал бързо надолу колкото сили имал. През цялото време лирата не преставала да вика с все сила:

— Господарю, господарю! — Едва бил изминал четвърт от пътя, когато Джак така страшно се люшнал, че едва не паднал от стъблото. Причина за това бил човекоядецът. Той също заслизал надолу и от тежестта на тялото му стъблото започнало да е люлее като дърво при буря. Джак разбрал, че борбата е на живот и смърт и затова се спускал надолу все по-бързо и по-бързо, а докато слизал, викал с цяло гърло:

— Мамко! Мамко! Донеси една брадва!

За щастие по това време майка му била в задния двор, където цепела дърва. Втурнала се тя към стъблото и като тичала, си помислила, че сигурно този път небето е паднало. Точно тогава Джак докоснал земята и хвърлил лирата, която веднага започнала да издава прекрасни звуци. Грабнал брадвата и ударил с все сили стъблото, което се тресяло и люлеело и се превивало като ечемик при вятър.

— Сега ще ти дам да разбереш — извикал човекоядецът, като се притискал здраво към стъблото. Но Джак замахнал и така силно ударил стъблото, че то цялото заедно с човекоядеца се свлякло и разбира се, човекоядецът си счупил главата и в миг издъхнал.

И така всички заживели щастливо. Имали злато в изобилие, а ако на прикования към леглото баща му ставало скучно, Джак донасял лирата и казвал:

— Пей!

И тя мигом запявала и в песните ѝ се разказвало за всичко, за което човек можел да се сети.

Джак престанал да се удивлява чак толкова и станал сериозен човек.

А последното зърно все още не било пораснало. То още е там в градината.

Чудя се дали някога ще порасне.

И кое ли малко дете ще се изкатери по стъблото му чак до небето?

А и какво ли ще открие там това дете?
Кой знае?

КОТЕШКАТА КОЖА

Имало едно време един почтен човек, който притежавал тучни земи и красиви къщи и затова много искал да си има син, който да наследи имота му. Ето защо, когато жена му родила дъщеря, макар да била изключително красиво бебе, той не пожелал дори да я погледне, ами извикал:

— Махнете я от очите ми и повече не искам да я виждам.

Пораснала тя и станала красива девойка. Баща ѝ обаче никога не я поглеждал, докато не станала на петнайсет години, на възраст да се омъжи.

Тогава той рекъл грубо:

— Ще се омъжи за първия, който дойде да я поиска.

Когато това се разчуло, кой мислите, че дошъл най-напред? Ами, един зъл и противен старец. Тъй като не знаела как да постъпи, девойката отишла при птичарката и ѝ поискала съвет. А тя я научила:

— Кажи, че няма да се омъжиш за него, докато не ти направят рокля от плат, изтъкан със сребърни нишки.

Приготвили ѝ дреха от сребърен плат, но въпреки това тя пак не пожелала да се омъжи за стареца, а отново отишла при птичарката, която я посъветвала:

— Кажи, че няма да се омъжиш за него, докато не получиш рокля от ковано злато.

Направили и рокля от ковано злато, но тя пак отказала да се омъжи за стареца, ами отново отишла при птичарката.

— Кажи — рекла ѝ тя, — че няма да се омъжиш за него, ако не ти направят рокля, изработена от перата на всички птички под небето.

И така изпратили един мъж с чувал, пълен с грахови зърна и мъжът извикал към всички птици под небето:

— Нека всяка птичка да си вземе по едно грахово зърно, а в замяна на това да остави по едно перо.

Клъвнала си всяка птичка по едно грахово зърно и пуслала по едно перо. Събрали всички пера, направили рокля от тях и ѝ я дали. Но

девойката отново отказала да се омъжи за злия и противен старец, а вместо това попитала птичарката какво да стори.

— Кажи, че първо искаш рокля от котешка кожа — посъветвала я тя.

Направили ѝ рокля от котешка кожа. Облякла я тя, завързала другите рокли в едно вързопче и през нощта избягала в гората.

Вървяла, вървяла, а на края на гората видяла прекрасен замък. Скрила роклите си под един кристален водопад и отишла пред портите на замъка, за да търси работа. Видяла я господарката на замъка и ѝ рекла:

— За съжаление няма друга работа, освен ако не се съгласиш да станеш миячка на съдове в кухнята.

Нямало какво да прави и тя се съгласила, а като отишла в кухнята, заради роклята ѝ слугите я нарекли Котешката кожа. Готвачката се оказала много зла жена — отнасяла се жестоко с нея и непрестанно я тормозела.

Скоро след като Котешката кожа започнала работа, младият господар на замъка се върнал у дома и в чест на неговото завръщане организирали грандиозен бал. Когато слугите заговорили за това помежду си, Котешката кожа помолила:

— Скъпа госпожо готвачке, позволи ми да отида на бала.

— Какво! Ах ти, нахалнице такава — извикала готвачката, — как смееш да си помислиш дори, че е възможно да се появиш сред изисканите лордове и дами с отвратителната си котешка кожа. Ще бъдеш чудесна картинка, няма що! — и при тези думи тя грабнала един леген с вода и го плиснала в лицето на Котешката кожа. Но девойката само тръснала глава и не казала нищо.

Като настъпил денят на бала, Котешката кожа излязла тайно от къщата и отишла в началото на гората там, където била скрила роклите си. Изкъпала се в кристалния водопад, облякла сребрилата рокля и с бързи стъпки се отправила за бала. Щом влязла, всички били пленени от красотата и грацията ѝ, а младият лорд се влюбил в нея до уши в мига, в който я зърнал. Поканил я да танцува с него първия танц, но след това цялата вечер не се отделил от нея.

Когато балът привършвал, младият лорд настоял:

— Умолявам те, прекрасна девойко, кажи ми къде живееш?

Котешката кожа направила реверанс и отвърнала:

Господарю любезни, аз съм тук непозната, но живея наблизно, край „Легена с водата“.

После побягнала от замъка, облякла отново котешката си роба, промъкнала се в кухнята, а готвачката дори не разбрала, че е отсъствала.

Още на другия ден младият лорд отишъл да потърси „Легена с водата“, но не успял да го намери. Върнал се при майка си, господарката на замъка, и заявил, че ще се ожени единствено за девойката със сребърната рокля и никоя друга, и няма да си намери място, докато не я открие. Ето защо, скоро организирали нов бал — надявали се, че красивата девойка отново ще се появи.

Котешката кожа рекла на готвачката:

— Как бих искала да отида!

При тези думи готвачката изкрещяла гневно:

— Какво? Ти ли, ти ли, мръсна дръзка нахалнице! Как ли ще изглеждаш сред изисканите лордове и дами!

След това замахнала с един черпак и го строшила в гърба на Котешката кожа. Девойката само поклатила глава и избягала в гората, където първо се изкъпала, а после облякла роклята си от ковано злато и се запътила към балната зала.

Щом влязла в залата, всички погледи се устремили към нея, а младият лорд веднага я разпознал като девойката от „Легена с водата“, поканил я за първия танц, но не се разделил с нея и до последния. Когато започнал последния танц, той отново я попитал къде живее. Но всичко, което Котешката кожа му казала било:

Господарю любезни, тук не знаят за мен, но живея наблизно, край „Черпака строшен“.

И след тези думи направила реверанс и побягнала от бала с дългата си златна роба, навлякла отново котешката кожа и се върнала в кухнята, без готвачката да разбере.

На другия ден, когато младият лорд не могъл да намери знакът на „Строшения черпак“, той помолил майка си да даде още един тържествен бал, за да види отново красивата девойка.

— О, как бих искала да присъствам на бала — въздъхнала Котешката кожа.

При тези думи готвачката извикала:

— Там само за тебе питат! — и счупила цедката в главата ѝ. Котешката кожа само поклатила тъжно глава, а после отишла в гората. Изкъпала се в кристалния извор и облякла роклята с птичи пера, и така тръгнала за бала.

Когато влязла, всички били изумени от красотата на лицето ѝ, а фигурата ѝ, облечена в богатата и разкошна премяна, била направо прекрасна. Младият лорд веднага познал красивата си любима и цялата вечер танцувал единствено с нея. Когато балът свършил, той настойчиво я замолил да му каже къде живее, но всичко, което получил било:

Господарю любезни, аз съм ваша съседка и живея наблизко, край „Строшената цедка“.

След тези думи тя направила реверанс и побягнала към гората. Но този път младият лорд я последвал и видял как сменила прекрасната си рокля с пера, с роклята от котешка кожа. Разбрал той тогава, че това е неговата лична миячка на съдове.

На другия ден отишъл при майка си и ѝ казал, че иска да се ожени за миячката на съдове, Котешката кожа.

— За нищо на света! — извикала господарката на замъка. — Докато съм жива, това няма да стане.

Младият лорд така силно страдал, че се разболял тежко. Лекарят се опитал да го излекува, но той приемал лекарства единствено от ръцете на Котешката кожа. Накрая лекарят отишъл при майка му и рекъл, че синът ѝ скоро ще умре, ако тя не се съгласи на женитбата с Котешката кожа. И така тя трябвало да се предаде. Повикала Котешката кожа при себе си, а пък тя облякла роклята си от ковано злато, преди да се появи пред господарката на замъка. Майката, покорена от красотата ѝ, била много щастлива да ожени сина си за толкова прекрасна девойка.

Оженили се те, а след известно време им се родил син. Детето растяло и станало красиво момченце. Един ден, когато било на четири години, на вратата се появила някаква просякиня. Лейди Котешка кожа дала пари на малкия лорд и му поръчала да ги занесе на просякинята. Отишъл той и постъпил според заръката на майка си. Сложил парите в ръката на невръстното дете, а то се навело и целунало малкия лорд.

Злата стара готвачка (която продължила да работи там, тъй като Котешката кожа имала добро сърце) видяла това и подхвърлила:

— Гледай само как малките просяци ги тегли един към друг!

Това наранило дълбоко Котешката кожа и тя отишла при съпруга си, младия лорд. Разказала му всичко за баща си, а после го замолила да отидат и разберат какво е станало с родителите ѝ. Потеглили те с голямата карета на лорда, прекосили гората и стигнали до къщата на баща ѝ. Отседнали в една странноприемница наблизо и Котешката кожа останала там, а съпругът ѝ отишъл да провери дали баща ѝ ще я признае за своя дъщеря.

Баща ѝ нямал други деца, а майка ѝ се била споминала. Останал напълно сам в света, той бил паднал духом и се чувствал много нещастен. Когато младият лорд влязъл, той едва вдигнал очи, толкова бил сломен. Тогава съпругът на Котешката кожа притеглил един стол до него и го попитал:

— Бъдете добър, господине, и ми кажете, няхахте ли вие една дъщеря, която не искате да виждате и да приемете като своя?

А сломеният мъж отвърнал през сълзи:

— Вярно е. Аз съм един коравосърдечен грешник. Но съм готов да дам всичко, което имам, стига само да мога да я видя поне веднъж, преди да умра.

Тогава младият лорд му разказал какво се е случило с Котешката кожа, и го завел в странноприемницата, а после отвел тъста си в своя замък и там всички живели щастливо чак до дълбоки старини.

ТРИТЕ ПРАСЕНЦА

Живяла някога една стара свиня, която имала три прасенца. Тъй като не можела да ги изхранва, тя им казала, че е по-добре да тръгнат по широкия свят и да си търсят късмета.

Първо тръгнало най-голямото прасенце. Както си припкало по пътя, срещнало един мъж, който носел наръч слама.

— Извинете, господине — рекло то много любезно, — бихте ли ми дали тази слама, за да си построя къща?

Мъжът като видял какви добри обноски има прасенцето, му дал сламата. Малкото прасенце се заловило за работа и си построило красива къща.

Щом я завършило обаче, случило се така, че оттам минал един вълк. Видял той къщичката и по миризмата разбрал, че вътре има прасе.

Похлопал той на вратата и рекъл:

— Прасенце, прасенце! Пусни ме да вляза! Пусни ме да вляза!

Прасенцето видяло големите лапи на вълка през ключалката и извикало:

— Не! Не! Не!

Оголил вълкът зъби и изръмжал:

— Тогава ще изпухтя и ще духна и ще отнеса къщичката ти.

И така изпухтял той и духнал, че от къщичката не останал и помен, изял прасенцето, а после продължил по пътя си.

Когато второто прасенце тръгнало да си дири късмета, то срещнало един човек, който носел наръч клонки и понеже било много учтиво, то попитало:

— Извинете, господине, бихте ли ми дали тези клонки, за да си построя къщичка?

И човекът като видял какви добри обноски има прасенцето, дал му клонките. Заловило се прасенцето за работа и скоро си построило красива къщичка.

Случило се така обаче, че когато къщичката била готова, по тези места дошъл вълкът. Видял къщичката и подушил, че вътре има прасе.

Потропал на вратата и рекъл:

— Прасенце! Прасенце! Пусни ме да вляза! Пусни ме да вляза!

Но прасенцето надзърнало през ключалката, видяло големите уши на вълка и извикало:

— Не! Не! Не! За нищо на света! Озъбил се тогава вълкът и изревал:

— Тогава ще изпухтя и ще духна и ще отнеса къщичката ти.

И така изпухтял той и духнал, че клонките се разхвърчали. Изял малкото прасенце, а после продължил по пътя си.

Най-накрая тръгнало по света и третото прасенце. Срещнало един човек, който носел тухли и тъй като било много възпитано прасенце, то помолило:

— Уважаеми господине, бихте ли ми дали тези тухли, за да си построя къщичка?

А мъжът като видял колко е учтиво прасенцето, дал му тухлите. Захванало се прасенцето за работа и си построило красива къща.

И отново се случило така, че тъкмо завършило къщата и по тези места се появил вълкът. Видял той къщичката и усетил миризмата на прасе.

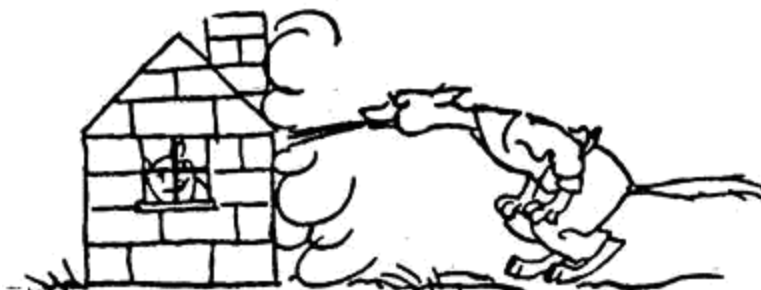
Почукал на вратата и изръмжал:

— Прасенце! Прасенце! Пусни ме да вляза! Пусни ме да вляза!

Но прасенцето надзърнало през ключалката, видяло големите уши на вълка и викнало:

— Не! Не! Не! За нищо на света!

— Тогава ще изпухтя и ще духна и ще отнеса къщичката ти — рекъл вълкът и показал остриите си зъби.

И така той изпухтял и духнал. После духнал и изпухтял. Пухтял, пухтял и духал, духал, но не могъл да събори къщичката. Накрая така се изморил, че повече нямал сили нито да пухти, нито да духа. Помислил малко и рекъл кротко:

— Виж какво, прасенце, зная едно чудесно място, където има цяла нива с вкусна ряпа.

— Така ли? — изненадало се прасенцето. — Ами къде е това?

— Ще ти покажа — рекъл вълкът с благ глас. — Ако утре сутринта точно в шест часа си готово, аз ще дойда да те взема, а после заедно ще отидем на нивата на фермера Смит и ще си вземем ряпа за вечеря.

— Много ти благодаря — отвърнало прасенцето. — Точно в шест часа ще бъда готово.

Но трябва да знаете, че прасенцето изобщо не можело да бъде измамано така лесно. Станало то още в пет часа, притичало до нивата на фермера Смит, извадило си ряпа и когато вълкът похлопал на вратата, то вече закусвало с ряпата.

— Прасенце! Прасенце! Готово ли си? — извикал вълкът.

— Готово ли? — обадило се прасенцето. — Ах ти, мързелан такъв! Аз вече бях на нивата, върнах се и закусвам сладко с цяла кошница ряпа.

Като чул това, вълкът побеснял от яд, но тъй като бил решен да изяде прасенцето, заговорил така, сякаш нищо особено не се било случило:

— Радвам се, че ти харесва ряпата, но зная нещо по-вкусно от нея.

— Така ли? — полюбопитствало прасенцето. — И какво е то?

— Едно чудесно ябълково дърво в овощната градина, което ражда най-сочните и най-сладки ябълки. Така че ако утре сутринта в пет часа си готово, аз ще дойда да те взема и заедно можем да си наберем ябълки.

— Много ти благодаря — зарадвало се прасенцето. — Точно в пет часа ще съм готово.

На другата сутрин то станало рано-рано и се разбързало. Когато тръгнало за ябълки, още нямало четири часа. Но след като веднъж бил измамен, вълкът нямал желание това да му се случи отново. Ето защо той също тръгнал в четири часа и тъкмо прасенцето било напълнило кошницата си с ябълки до половината, когато видяло вълкът да се задава по пътя и да се облизва.

— Привет! — извикал вълкът радостно. — Ти вече си тук! Ама ти наистина си много ранобудно! Е, как са ябълките, харесват ли ти?

— Чудесни са — отвърнало прасенцето, — ще ти хвърля една, за да опиташ.

И то я хвърлило толкова надалеч, че когато вълкът отишъл да я вземе, прасенцето грабнало кошницата и хукнало към къщи.

Вълкът, естествено, страшно се ядосал, но на другия ден отишъл при къщичката на прасенцето и се обадил с меден гласец:

— Прасенце! Прасенце! Толкова си умно, искам да ти направя подарък. Ако днес следобед дойдеш на панаира, ще ти подаря нещо.

— Много благодаря — рекло прасенцето, — кога тръгваме?

— Точно в три часа — отвърнал вълкът, — така че дотогава гледай непременно да се приготвиш.

— Още преди три ще бъда готово — изкискало се прасенцето.

Речено-сторено. Тръгнало рано сутринта то и отишло на панаира. Полюляло се на люлка, забавлявало се до насита, купило си гюм за масло като подарък от панаира и припнало към дома далеч преди три часа. Но тъкмо преваляло баира и що да види! Вълкът се изкачвал нагоре целият запъхтян и почервенял от яд.

Нямало къде другаде да се скрие прасенцето, освен в гюма за масло, затова бързо се мушнало вътре и понечило да затвори капака. В този миг обаче гюмът се затъркалял надолу по хълма със страшен шум:

— Бум! Тряс! Прас!

Прасенцето вътре, разбира се, започнало да квичи, и когато вълкът чул шума, видял гюмът да се търкаля към него:

— Бум! Тряс! Прас!

Той така се изплашил, че загубил и ума и дума, подвил опашка и хукнал да бяга. Но той все още не се бил отказал да изяде прасенцето за вечеря, затова отишъл на другия ден пред къщичката и му казал как съжалява, че не могъл да изпълни обещанието си да отидат на панаира, но причината за това било нещо ужасно, страховито, отвратително, което го нападнало, вдигайки шум до небесата.

— Боже Господи! — извикало прасенцето. — Това трябва да съм било аз. Когато те видях да се задаваш, скрих се в гюма за масло, а пък той започна да се търкаля! Много съжалявам, че така съм те изплашило!

Като чул това вълкът, пред очите му причерняло. Завил от мъка и се заканил, че ще влезе през комина и ще изяде прасенцето за вечеря. Но докато се изкачвал по покрива, прасенцето наклало буен огън и сложило на огнището един огромен казан, пълен с вода. Водата завряла и точно когато вълкът започнал да се спуска през комина, прасенцето вдигнало капака и — цамбур! — бухнал се той във врялата вода.

Прасенцето захлупило казана отново, сварило вълка и го изяло за вечеря.

НИЩО НИЩИЧКО

Живели в стари времена един крал и една кралица. Те много приличали на всички останали крале и кралици, царували от памтивека, само че си нямали деца, та затова били много тъжни. Случило се кралят да замине на война в далечни земи и дълги месеци отсъствал от дома. И ето, че докато той бил далеч, най-сетне кралицата му родила син. Както можете да се досетите, тя била безкрайно щастлива и си мислела колко доволен щял да остане кралят, когато се върнел у дома и откриел, че най-съкровено му желание се е сбъднало. Всички придворни също много се радвали и веднага започнали приготовления, за да отпразнуват кръщенето на малкия принц.

— Не — възпротивила се кралицата. — Детето няма да получи име, докато баща му не му го даде. Дотогава ще го наричаме „Нищо Нищичко“, защото баща му нищо не знае за него.

И така малкият принц Нищо Нищичко пораснал и станал здраво и игриво момченце. Баща му дълго време не се връщал и дори не знаел, че има син.

Потеглил най-накрая кралят към дома. Както пътувал назад обаче стигнал една голяма буйна река, която не могъл да премине с войската си, защото по това време имало пълноводие и водата била пълна с опасни водовъртежи. Там живеели русалки и водни духове, които само чакали човек да нагази във водата, та веднага да го удавят.

Така че кралят и войниците спрели и се зачудили какво да правят. Не минало много време и ето че се появил някакъв великан, който само с един разкрач можел да прескочи реката и да избегне всичките опасности, които криела тя.

— Ако желаете, мога всички ви да пренеса — рекъл той с готовност.

Макар великанът да се усмихвал и да бил много любезен, кралят познавал достатъчно добре коварството на великаните и разбирал, че ще трябва дълго да се пазарят за цената, затова веднага попитал:

— А какво ще искаш за отплата?

— За отплата ли? — усмихнал се великанът, а гласът му прогърмял. — Ти за какъв ме вземаш? Дай ми Нищо Нищичко и аз на драго сърце ще ви пренеса.

При тези думи кралят малко се позасрашил, че се е усъмнил в щедростта на великана и отвърнал:

— Е, добре, както кажеш. Не само ще ти дам нищо нищичко, но ще прибавя и моите благодарности за услугата.

И така великанът ги пренесъл спокойно над водовъртежите, оставил ги на отвъдния бряг и кралят забързал към дома. Колкото бил щастлив да види скъпата си съпруга кралицата, можете да си представите какви чувства изпитал той, когато тя му показала малкото им синче, което било израснало високо и силно за възрастта си.

— А как се казваш, млади господине? — попитал той детето, докато го държал здраво в прегръдките си.

— Нищо Нищичко — отвърнало момчето. — Наричат ме така, докато баща ми ми даде име.

Ами сега! Кралят едва не изпуснал детето от ръцете си, разтреперан от ужас.

— Ах, какво направих аз? — извикал той. — Обещах да дам нищо нищичко на великана, който ни пренесе през реката с водовъртежите, където живеят русалките и водните духове.

Като чула това, кралицата заплакала и заридала безутешно. Но тъй като била умна жена, тя измислила как да спаси своя син.

— Дойде ли великанът да си иска обещаното — казала тя на своя съпруг, краля, — ще му дадем най-малкото момче на птичарката. Тя има толкова много, та няма да има нищо против, ако ѝ дадем една корона за това, а пък великанът няма да разбере за смяната.

Още на другата сутрин, разбира се, се появил великанът, за да си поиска Нищо Нищичко. Облекли момчето на птичарката в дрехите на принца и кралят и кралицата заплакали и занареждали, когато великанът наконтен и доволен, отнесъл наградата на гърба си. Повървял известно време той и като стигнал до един голям камък, седнал да си почине. Задремал, а щом се събудил, той извикал разтревожено:

*„Селянче на гърба ми, я кажи ми завчас
по това точно време какво става у вас?“*

А момченцето на птичарката отвърнало:

*„Вече птичарката е занесла яйцата,
та сладкиш за кралицата да направят в палата.“*

Великанът тутакси се досетил, че са го измамили и хвърлил момченцето на птичарката на земята. Ударила се главата му в един камък и то умряло.

Хукнал великанът обратно към двореца, целият кипящ от гняв и поискал незабавно да му доведат Нищо Нищичко. Този път облекли момчето на градинаря и плакали, и нареждали, когато великанът нагизден и доволен, понесъл наградата на раменете си. После всичко станало както и предишния път. Изморил се великанът от товара си и седнал на големия камък, за да си почине. Позаспал, а щом се събудил, извикал:

*„Селянче на гърба ми, я кажи ми завчас
по това точно време какво става у вас?“*

А момчето на градинаря отвърнало:

*„Градинарят — баща ми зеленчука занася
да приготвят вечерята за кралската маса.“*

Разбрал великанът, че отново са го измамили и обезумял от гняв. Хвърлил момчето от раменете си и то умряло, а после хукнал обратно към двореца. Щом пристигнал там, закрещял от ярост:

— Дай ми каквото си обещал, дай ми Нищо Нищичко, или ще убия всички ви и ще изравня двореца със земята.

Разбрали те, че трябва да се разделят със скъпия си малък принц, и сега вече плакали с искрени сълзи и нареждали, докато великанът отнасял момченцето на гърба си. Като си отпочинал на големия камък, великанът се събудил и извикал:

*„Селянче на гърба ми, я кажи ми завчас
по това точно време какво става у вас?“*

А малкият принц отвърнал:

*„Вече кралят, баща ми, известил е маршала:
Да сервират вечерята в банкетната зала!“*

Великанът се засмял, потрил ръце от радост и рекъл доволен:

— Най-накрая получих, когото трябваше.

Отвел Нищо Нищичко в къщата си, която се намирала под водовъртежите. Великанът всъщност бил един велик магьосник, който можел да приема каквато форма си пожелаел. Откакто жена му се била споминала, той живеел само с малката си дъщеричка, която копнеела да си играе с някое дете и това била причината, поради която толкова настоявал да получи малкия принц. И така, Нищо Нищичко и дъщерята на магьосника пораснали заедно, и с всяка изминала година, те все повече се привързвали един към друг, докато най-накрая тя обещала да се омъжи за него.

Магьосникът обаче нямал никакво намерение дъщеря му да се омъжи за някакъв си обикновен човешки принц, след като хиляди пъти бил изяждал подобни на него. Ето защо той започнал трескаво да мисли как тайничко да се отърве от Нищо Нищичко.

— Искам да направиш нещо, Нищо Нищичко — рекъл му един ден великанът. — Наблизо има една конюшня дълга седем мили и широка седем мили, която от седем години не е чистена. Трябва да я почистиш до утре вечер, в противен случай ще те изям за вечеря.

Заловил се за работа Нищо Нищичко още преди зазоряване. Но щом изчистел някъде боклука, той отново падал на земята. Така че когато станало време за закуска, той бил капнал от умора и въпреки това работата не била мръднала нито на йота. Когато дъщерята на магьосника дошла да му донесе закуска, тя го заварила толкова объркан и разтревожен, че едва разменил няколко думи с нея.

— Ей сега ще оправим тази работа — рекла тя, плеснала с ръце и извикала:

*„Зверове и птици, вие, моя опора,
ако ме обичате, изчистете обора.“*

И ето в миг заприиждали зверовете от полето, небето почерняло от крилете на птиците. С дружни усилия те отнесли мръсотията и преди още да се свечери, конюшната вече светела от чистота.

Когато магьосникът видял, че задачата е изпълнена, той кипнал и страшно се разгневил. Досетил се, че това чудо е станало, защото дъщеря му е направила магия.

— Срамота е за онзи, който ти е помогнал — казал той, — но за утре съм ти приготвил още по-тежка задача. Недалеч от тук има едно езеро, което е дълго седем мили, широко седем мили и дълбоко седем мили. До падането на нощта да си го пресушил, така че да не остане нито капка в него. Ако ли не, а в това не бива да се съмняваш нито за миг, ще те изям за вечеря.

Станал пак Нищо Нищичко в тъмни зори и се заловил за работа. Но макар да изгребвал водата без да спира и за миг, тя все се връщала обратно, така че въпреки че целият бил облян в пот и здраво се трудил, като станало време за закуска, той все още нищо не бил свършил от работата си.

Когато дошла дъщерята на магьосника, за да му донесе закуската, тя само се засмяла и рекла:

— Скоро ще оправя тази работа! После плеснала с ръце и извикала:

„Вие, риби от морето и от реката,

ако ме обичате, изпийте веднага водата!“

И що да видят! Езерото загъмжало от риби, които започнали да пият водата и пили дотогава, докато в него не останала нито капка.

Като се върнал на сутринта магьосникът и видял стореното, място не могъл да си намери от яд. И тъй като знаел, че това е магия, направена от дъщеря му, рекъл:

— Срамота за онзи, който ти е помогнал. Но това няма да те спаси, защото ще ти поставя още по-трудна задача от тази. Справиш ли се с нея, ще получиш дъщеря ми. Виж, ей там в далечината расте едно дърво, което е високо седем мили. Стволът му е свършено гладък и по него няма нито един клон. Горے, на върха, има гнездо с яйца. Искам да свалиш долу всички яйца, без да счупиш нито едно, иначе кълна се, ще те изям за вечеря.

Натъжила се много дъщерята на магьосника, защото въпреки всичките си магьоснически умения, тя не знаела как може да помогне на своя любим да вземе яйцата и да ги донесе, без да ги счупи. Седнала заедно с Нищо Нищичко под дървото и се замислила. Мислила, мислила и накрая й хрумнало нещо. Плеснала с ръце и извикала:

*„Пръсти на ръцете,
ако ме обичате,
на милия ми помогнете —
по дървото да се изкачи.“*

Паднали пръстите от ръцете й един по един и се подредили като стъпенки на стълба по дървото. Те обаче не били достатъчно, за да се изкачи той до върха, затова тя викнала отново:

*„Пръсти на нозете,
ако ме обичате,
на милия ми помогнете —
по дървото да се изкачи.“*

Започнали тогава пръстите на краката ѝ един по един да падат и да се нареждат като стъпки на стълба, но още щом се наредили пръстите от единия ѝ крак, стълбата вече била достатъчно висока. Изкатерил се Нищо Нищичко по нея, достигнал гнездото и взел седемте яйца. Когато слизал с последното обаче той бил обзет от такава радост, че се е справил със задачата си, че се обърнал да види дали и дъщерята на магьосника ликува като него и ето че седмото яйце се изплъзнало от ръката му и паднало:

— Прас!

— Бързо! Бързо! — извикала дъщерята на магьосника, която, както ще видите нататък, била много разумна. — Нищо друго не му остава, освен да полети. Но най-напред трябва да взема вълшебното си шишенце, иначе няма да мога да ти помогна. То е в стаята ми, а вратата е заключена. Пъхни пръстите си в джоба ми, тъй като аз нямам пръсти, вземи ключа, отключи вратата, вземи шишенцето и бързо ме последвай. Аз ще вървя по-бавно от теб, защото нямам пръсти на единия крак!

Направил Нищо Нищичко както му казала и скоро настигнал дъщерята на магьосника. Но уви! Те не можели да тичат много бързо, та скоро магьосникът, който отново бил приел образа на великан, за да прави по-големи крачки, се задал зад тях. Той все повече и повече ги настигал и тъкмо щял да сграбчи Нищо Нищичко, дъщерята на магьосника извикала:

— Тъй като аз нямам пръсти, сложи твоите в косата ми, вземи гребена и го хвърли долу.

Направил Нищо Нищичко каквото го посъветвала и що да види! От зъбите на гребена израснали бодливи храсти! Те растели толкова бързо, че магьосникът се озовал в средата на трънлив плет. Можете да си представите как се ядосал той и как се изподрал, докато си проправял път. Това дало възможност на Нищо Нищичко и неговата любима да спечелят значителна преднина. Тъй като нямала пръсти на единия си крак, дъщерята на магьосника не можела да тича бързо. Ето защо магьосникът-великан скоро ги настигнал и тъкмо да сграбчи Нищо Нищичко, дъщерята извикала:

— Тъй като аз нямам пръсти на ръцете си, сложи твоите до гърдите ми, извади камата, която съм скрила там и я хвърли долу.

Направил той както му казала тя и в миг от камата израснали стотици хиляди остри бръснача, наредени във формата на кръстчета по земята. Докато стъпвал между тях, магьосникът–великан виел от болка. Можете да си представите как се олюлявал и препъвал той, сякаш вървял по жарава, и колко време му отнело, за да се измъкне.

Такава преднина взели Нищо Нищичко и неговата любима, че великанът почти ги изгубил от погледа си. Но все пак не след дълго той вече ги настигал. Както знаете дъщерята на магьосника не можела да тича бързо, тъй като нямала пръсти на единия си крак. Тя полагала неимоверни усилия, но всичко било напразно. И тъкмо когато великанът протегнал ръка, за да сграбчи Нищо Нищичко, тя извикала със сетни сили:

— Нищо друго не остана, освен магическото шишенце. Извади го и пръсни малко по земята.

Направил Нищо Нищичко както му казала тя. Но в бързината изпръскал почти цялото шише. Мигновено се надигнала огромна вълна, която го понесла и щяла да го отнесе, ако булото на девойката не го хванало и не го задържало. Но вълната ставала все по-голяма и по-голяма и продължавала да расте зад тях, докато стигнала до кръста на великана, после стигнала раменете му, а след това покрила и главата му — една огромна морска вълна, пълна с рибки, с рачета, с морски охлюви и с всякакви странни същества.

Това бил краят на магьосника великан. Но горката му дъщеря толкова се изтощила, че след известно време не можела да направи нито крачка повече и казала на любимия си:

— Виж, недалеч оттук блещукат светлинки. Иди провери дали можеш да намериш подслон за през нощта. Аз ще се покатеря на онова дърво до езерото. Там ще съм в безопасност, а докато се върнеш, вече ще съм си отпочинала.

Оказало се, че светлините били от двореца, в които живеели бащата и майката на Нищо Нищичко, кралят и кралицата (макар, разбира се, той да не знаел това). Като стигнал до замъка, той най-напред попаднал на къщичката на птичарката и я попитал дали може да му намери подслон за през нощта.

— Кой си ти? — попитала недоверчиво птичарката.

— Казвам се Нищо Нищичко — отвърнал младият мъж.

Птичарката все още скърбяла за убитото си момче, затова веднага решила да си отмъсти.

— Не мога да ти дам подслон, но ще ти дам да пийнеш мляко, защото ми се виждаш уморен. После иди в замъка и помоли да пренощуваш там.

И така дала му тя чаша мляко, но тъй като била вещица, сложила вътре биле, та щом види майка си и баща си, да заспи непробудно и никой да не може да го събуди. Така те нямало да могат да му се зарадват, а той нямало да познае майка си и баща си.

Кралят и кралицата никога не престанали да скърбят за изгубения си син, затова винаги се отнасяли много любезно към пътуващи млади мъже. Като чули, че някой моли за подслон, слезли в приемната зала, за да го видят. Сбъднало се желанието на птичарката! В мига, в който Нищо Нищичко погледнал баща си и майка си, той паднал на пода и заспал непробуден сън! Нито той познал баща си и майка си, нито те — него!

Но принц Нищо Нищичко бил станал много красив млад мъж, та затова те се съжалили над него и когато, каквото и да правели, никой не могъл да го събуди, кралят рекъл:

— Само някоя девойка би могла да го събуди, като види колко е красив, затова нека известят по цялото ми царство, че ако някоя девойка успее да събуди този млад мъж, то тя не само ще се омъжи за него, но и в дар ще получи голяма зестра.

Разгласили надлъж и нашир по всичките му земи и всички красиви девойки от царството надошли да опитат късмета си, но нито една не успяла.

Градинарят, чието момче било убито от великана, имал една дъщеря, която била ужасно грозна — толкова грозна, та си помислила, че няма смисъл да си опитва късмета й затова не посмяла да отиде, а както обикновено се занимавала със своята си работа.

Един ден взела каната и отишла до вира, за да я напълни. През това време дъщерята на магьосника все още се криела на дървото в очакване любимият й да се върне. Когато грозната дъщеря на градинаря се навела да напълни каната в езерото, тя видяла във водата една красива сянка и си помислила, че е нейната.

— Ако съм толкова хубава — извикала тя, — повече няма да греба вода.

Захвърлила тя каната и отишла право в двореца, за да види дали няма да успее да събуди красивия непознат и да получи богатата зестра. Не успяла, разбира се, но само като зърнала Нищо Нищичко, си загубила ума от любов към него. Като знаела, че птичарката е вещица, отишла право при нея и предложила да ѝ даде всичките си спестявания, само и само да я научи на някое заклинание, та да събуди заспалия.

Щом чула това птичарката, тя мигом си помислила, че ще бъде прекрасен начин да си отмъсти, като ожени отдавна изгубения син на краля и кралицата за грозната градинарска дъщеря. Взела веднага онова, което девойката ѝ предложила и я научила на едно заклинание, с което можела да разваля магията или да омагьосва принца по свое желание.

Отишла градинарската дъщеря в замъка напълно уверена в себе си и едва изрекла заклинанието и Нищо Нищичко се събудил.

— Ще се омъжа за теб, красиви момко — казала ласкаво тя, но като я погледнал, Нищо Нищичко рекъл, че предпочита да продължи да спи. При тези думи тя си помислила, че е по-разумно той отново да заспи, докато подготвят сватбеното празненство, а тя да си ушие прекрасна премяна. Ето защо го омагьосала отново и той пак заспал.

Сега, разбира се, градинарят сам трябвало да налива вода, тъй като дъщеря му не искала да работи. Отнесъл той каната на вира и също като нея видял отражението на дъщерята на магьосника във водата. Не му минало и през ум дори, че това може да е неговото лице, защото трябва да знаете, че той имал брада.

Вдигнал поглед нагоре и видял девойката на дървото.

Тя, горката, се била поболяла от мъка, глад и умора. Тъй като градинарят бил добър човек, отвел я в къщата си и ѝ я нахранил. Казал ѝ, че в същия този ден дъщеря му щяла да се омъжи за някакъв красив непознат в двореца и щяла да получи богата зестра от краля и кралицата, в памет на сина им, Нищо Нищичко, който като дете бил отнесен от един великан.

Тогава дъщерята на магьосника разбрала, че нещо лошо се е случило с любимия ѝ. Отишла в замъка и го намерила дълбоко заспал в един стол.

Не могла да го събуди, защото магията ѝ била изчезнала заедно с шишенцето, което Нищо Нищичко бил изпразнил.

Затова сложила ръцете си без пръсти върху неговите и заплакала и занарежда:ла:

*„От любов към теб почистих аз обора,
езерото аз изпразних, станах ти опора,
да се изкачиш по ствола, към небето устремен!
Няма ли да се събудиш от любов към мен?“*

Но той нито се събудил, нито помръднал дори.

Като видял как горчиво плаче, един от слугите се съжалил над нея и казал:

— Тази, която ще се ожени за младия мъж, скоро ще се върне и ще вдигне магията от него за сватбата. Скрий се и слушай заклинанието, което ще изрече.

Скрила се дъщерята на магьосника и не минало много време, ето че пристигнала дъщерята на градинаря в прекрасната си сватбена премяна и започнала да реди заклинанието. Но дъщерята на магьосника не изчакала да свърши дори, а мига, в който Нищо Нищичко отворил очи, тя изскочила от скривалището си и се втурнала към него. Положила ръцете си останали без пръсти в неговите и тогава Нищо Нищичко си спомнил всичко. Спомнил си замъка, спомнил си майка си и баща си, спомнил си за дъщерята на магьосника и онова, което тя била направила за него.

Извадил магическото шишенце и казал:

— Тук непременно трябва да е останала магия, достатъчна, за да възстанови ръцете ти.

Така и станало. Останали били обаче само четиринайсет капки — десет за пръстите на ръцете ѝ и четири за пръстите на краката. За кутрето на крака не останало, затова то не могло да бъде върнато обратно. След това, разбира се, вдигнали голяма сватба и принц Нищо Нищичко и дъщерята на магьосника се оженили и заживели щастливо чак до дълбоки старини, въпреки че тя имала само четири пръста на единия си крак. Птичарката била изгорена и така дъщерята на градинаря получила обратно своите пари. Тя обаче не била щастлива, защото отражението ѝ във водата отново станало грозно.

ИСТИНСКАТА ИСТОРИЯ НА СЪР ТОМАС ПАЛЕЦА

В двора на великия крал Артур, който е живял, както всички знаят, когато рицарите били смели, а дамите истински красиви, един от най-прочутите мъже бил магьосникът Мерлин. Никога преди или след това не е имало друг като него. Всичко, което можело да се знае за магьосничеството, той го знаел, а съветите му били винаги уместни и добронамерени.

Веднъж, когато се бил предрешил като просяк, той срещнал случайно един почтен орач и жена му. Приели го сърдечно, нагостили го с прясно мляко и кафяв тричав хляб. Макар те двамата, а и малката къщурка, в която живеели, да били спретнати и чисти, Мерлин забелязал, че нито съпругът, нито съпругата изглеждали щастливи. Попитал ги каква е причината, а те му отвърнали, че са тъжни, защото си нямат деца.

— Ако имахме едно момченце, пък макар и колкото палеца на моя благоверен — казала бедната жена, — щяхме да бъдем напълно доволни.

Мисълта да ги дари с момче не по-голямо от палец така завладяла фантазията на магьосника Мерлин, че той веднага им обещал, че непременно ще се сдобият с такъв син, за да донесе радост на добрата двойка. Щом дал дума, той отишъл направо при кралицата на феите, тъй като смятал, че малките хора най-добре ще му помогнат да изпълни обещанието си. И, разбира се, забавното хрумване за човече не по-голямо от палеца на баща му, също започнало да човърка кралицата на феите и тя веднага се заловила с тази задача.

И ето, въртели се орачът и жена му неизказано щастливи край най-мъничкото от всички мънички бебета на света. Те били още по-щастливи, защото кралицата на феите, нетърпелива да види малкото същество, прелетяла през прозореца и донесла със себе си дрехи, напълно подходящи по размер за мъничкото човече.

*„Дъбов лист калпачето му бил,
а жакетът му от пух — магарешки бодил,
ризата от тънка паяжина,
панталоните от мека перушина
и чорапите му от ябълкова румена червена кора,
миглите от миглите на майката добра,
а обувките от миша кожа и — да се не тътри —
с мекичката козина навътре.“*

Облечено с тази премяна, момченцето изглеждало най-хубавото дете, съществувало някога на земята, а кралицата на феите го целунала няколко пъти и го нарекла Том Палеца.

Макар и никога да не пораснал повече, с течение на времето Том измислял всевъзможни лудории и хитрини, с които постоянно си навличал бели. Веднъж майка му правела пудинг и като искал да види как става приготвянето му, той се изкатерил до ръба на купата. Погълната от биенето на тестото, майка му не го забелязала, дори когато кракът му се хлъзнал и Том цопнал с главата надолу в купата. Тя продължила да бие, докато тестото станало съвсем пухкаво. После го изсипала в платното за пудинг и го сложила на огъня да ври.

Тестото така било запушило устата на Том, че той не могъл да извика, но щом почувствал горещата вода, веднага започнал да се бори и да рита толкова силно, че пудингът заклокочил и заподскачал по такъв особен начин, щото жената на орача си помислила, че е омагьосан и с голям ужас го изхвърлила през вратата.

Наблизо минавал някакъв беден калайджия, видял пудинга, вдигнал го и го сложил в торбата си. По това време Том вече успял да изчисти устата си от тестото и започнал да крещи и да вдига такъв шум, че калайджията се изплашил повече и от майката на Том, хвърлил пудинга на пътя и хукнал да бяга, колкото му крака държали. За щастие, при второто падане връвта на платното се скъсала и Том успял да изпълзи, целият покрит с полусварено тесто, и се запътил към дома, където майка му обезумяла, като видяла скъпото си дете в такова окаяно състояние. Сложила го в чаша вода, измила го, а след това го пъхнала в леглото.

Един път майката на Том отишла да дои червената крава на ливадата и взела Том със себе си. Тя постоянно се страхувала да не би, докато е сам, да му се случи някоя беда. Духал силен вятър и тъй като се бояла да не го отнесе, тя завързала момчето за един дълъг магарешки бодил и започнала да дои кравата. Но червената крава, която си търсела с какво да се занимава, докато чакала да я издоят, както впрочем правят всички крави, съзряла шапката на Том от дъбов лист и тъй като ѝ се видял вкусен, завила езика си около стъблото на магарешкия бодил и...

Миг по-късно Том се озовал в устата на кравата, затичал той между зъбите ѝ и закрепял, колкото му глас държал:

— Мамо, Мамо! Помогни ми! Помогни ми!

— Боже милостиви! — извикала майката разтревожено. — Какво стана с това дете пък сега? Къде си, непослушно момче?

— Тука! — изкрещял Том. — В устата на червената крава!

При тези думи майка му, като не знаела какво друго да направи, заплакала и занареждала. А Том, като я чул, закрепял още по-силно. Тогава червената крава се разтревожила и нищо чудно, че при ужасния шум в гърлото ѝ тя отворила уста и Том изпаднал оттам, за щастие в престилката на майка си. В противен случаи щял лошо да пострада, падайки от толкова високо.

Подобни приключения не били рядкост за Том. Неспособен да направи нещо, за да увеличи ръста си, той веднъж попаднал в друга беда, за което сам си бил виновен. Ето как се случило това. Обичал той да играе на черешови костилки с големите момчета и когато губел своите, незабелязано пропълзявал в джобовете на другите играчи или в торбите им, вземал колкото си искал костилки и продължавал играта.

Веднъж обаче едно от момчетата зърнало господин Том, точно когато излизал от една торба, с цяла шепа костилки. И то просто стегнало връвта на торбата.

— Ха! Ха! Господин Томас Палеца! — изсмяло се момчето подигравателно. — Значи ще ми задигаш костилките, а? Е, ще получиш повече отколкото ти се ще.

И с тези думи то така разтръскало торбата, че тялото на Том и краката му станали целите в синини. Не го пуснали от торбата, докато не обещал никога повече да не краде черешови костилки.

Годините минавали и когато Том станал момък, макар на ръст все още да бил колкото палец, баща му решил, че трябва и той да започне да помага в къщи. Ето защо му оплел камшик от ечемичени стъбла и го изпратил да докара добитъка от нивата. Но докато Том се опитвал да се изкачи по наклона на една бразда — която за него разбира се, била стръмен хълм, — той се подхлъзнал, паднал и останал да лежи зашеметен. В този момент отгоре му прелетял гарван, който щом го зърнал, помислил, че това е жаба и го глътнал, с намерението да го изяде. Мръвката обаче не й се усладила и птицата го пустила над назъбените стени на един голям замък, надвесен над морето. По това време замъкът принадлежал на някакъв зъл великан, който тъкмо бил излязъл да вземе чист въздух на покрива на кулата си. И когато Том паднал върху голото му теме, великанът протегнал ръка и го хванал. Помислил, че това ще да е някоя нахална муха, но като открил нещо, което миришело на човешко месо, той просто го глътнал наведнъж, така, сякаш гълтал хапче.

Много скоро великанът започнал да се разкайва, защото Том ритал и се борел в корема му така, както правел и в гърлото на кравата. Великанът се почувствал ужасно зле и накрая се отървал от Том, като се надвесил от крепостната стена и го избълвал в морето.

И там, естествено, щял да бъде краят на Том Палеца, защото щял да се удави, ако една голяма риба не го била налапала и глътнала, мислейки го за скарида.

По щастлива случайност, няколко рибари стояли наблизко със своите мрежи и когато започнали да ги изтеглят, рибата, глътнала Том, се оказала вътре. Тъй като била много хубава риба, те я изпратили в кухнята на двореца, където щом разпорили рибата, върху шкафа изскочил Том за изненада на готвача и кухненските помощници! Никога не били виждали подобен дребосък, а от неговите лудории и закачки, в кухнята избухнал гръмък смях. Нещо повече, той скоро се превърнал в любимец на целия двор и когато кралят отивал на езда, Том сядал в джоба на кралската жилетка, готов да забавлява краля и Рицарите от кръглата маса.

Не след дълго обаче затъгувал за родителите си и затова кралят го пустил да ги види и му разрешил да вземе със себе си толкова пари, колкото можел да носи. Ето защо Том взел една монета от три пенса и я сложил в кесия, направена от воден мехур. Повдигнал я с мъка на

гърба си и закрачил към бащината къща, която била на някаква си половин миля разстояние.

Отнело му два дни и две нощи, за да измине разстоянието и затова, когато стигнал дома си, той се почувствал уморен до смърт от тежкия товар. Майка му го сложила да си почине в една лешникова черупка край огъня и му дала да изяде цял лешник, който за съжаление подействал ужасно зле на стомаха му. Възстановил се до известна степен, но бил станал толкова тънък и лек, че за да му спести мъката отново да измине пеша разстоянието до двореца, майка му го привързала към едно глухарче и тъй като духал силен вятър, той полетял, сякаш носен на криле. За нещастие обаче тъкмо когато той прелитал ниско, за да кацне, дворцовият готвач, един злонамерен човек, минавал през двора на двореца с купа горещо жито със стафиди за вечерята на краля. Том нямал опит с управляването на глухарчето, затова неволно попаднал право в купата на краля. Разлял половината от кашата, а другата половина плиснал в лицето на готвача и го изгорил.

Побеснял от яд, готвачът отишъл право при крал Артур и казал, че Том нарочно е направил тази беля.

Горещо жито със стафиди било любимото ядене на крал Артур, затова той също се разгневил и наредил Том да бъде осъден за държавна измяна. Затворили го в капан за мишки и той останал в него няколко дни, измъчван от една котка, която го помислила за някакъв нов вид мишка, та през цялото време мушкала лапа през решетките. В края на седмицата обаче, като се успокоил от загубата на житото със стафиди, кралят изпратил да доведат Том и отново го приел благосклонно. След това животът на Том бил щастлив и безметежен. Той станал толкова известен със своята сръчност и бодър дух, че крал Артур го удостоил с рицарско звание, под името сър Томас Палеца. Тъй като след инцидентите с тестото и житото, а да не говорим за пребиваването из вътрешностите на великана и рибата, дрехите му били започнали да се износват, Негово Величество поръчал да му приготвят нов костюм, достоен за един посветен рицар. Дал му и една красива, наперена сива мишка за кавалерийски кон.

Наистина било много забавно да гледаш Том така издокаран и неизказано горд.

*„От крила на пеперуда ризата била,
а ботушите от пилешка най-нежна кожа
и вълшебната и лъскава игла —
на шивачите полющница чевръста —
като шпага на велможа
се поклащала върху палтото му, на кръста,
и така наконтен, горд, с фасон
яздел той игрива мишка, вместо кон.“*

Честно казано, кралят и Рицарите от кръглата маса били готови да избухнат в смях, когато гледали как конят на Том се изправя на задните си крака.

Един ден, докато ловците преследвали дивеч край една селска къща, някаква голяма котка, която се спотайвала наблизко, скочила и сграбчила в лапите си Том и мишката и ги отнесла на едно дърво. Том не загубил присъствие на духа, а смело извадил иглата–сабя и атакувал врага с такава страст, че котката изпуснала плячката, която полетяла надолу. За щастие, един от благородниците хванал малкото човече в шапката си, иначе Том вероятно щял да загине от удара при падането. Случило се да се разболеете тежко и лекарят не давал надежда, че ще оживее. Пристигнала обаче неговата приятелка и закрилница, кралицата на феите, с колесница, теглена от хвърчащи мишки, и отвела със себе си Том в земята на вълшебствата, където сред хора с неговия ръст той след известно време оздравял. Но времето в земята на вълшебствата минало бързо и когато Том се върнал в двореца, той с изненада открил, че баща му, майка му и почти всичките му стари приятели били починали, а на мястото на крал Артур се е възкачил крал Танстоун. Затова всички били удивени от дребния ръст на Том и го занесли като нещо любопитно в залата за аудиенции.

— Кой си ти, човече? — попитал Танстоун. — Откъде идваш? Къде живееш?

Тогава Том отвърнал с поклон:

*„Аз идвам от далечен край — на феите страната.
Когато грееше на крал Артур звездата,*

*дворецът беше моят дом,
от краля лично рицарско звание получи Том,
защото бе му служил честно.
И името му е добре известно —
покорен ваш слуга, сър Томас Палеца.“*

Това представяне толкова се харесало на Негово Величество, че той наредил да направят златен стол, та Том да сяде до него на масата. Поръчал и малък дворец от злато, висок една педя, с врати широки едва един инч, в който малкият човек да може спокойно да отдъхва.

Кралицата обаче била много ревнива жена и не можела спокойно да гледа такива почести да се изсипват върху малкото човече. Затова тя разказала на краля всевъзможни лоши истории за неговия любимец. Казала дори, че към нея той бил дързък и груб.

Изпратил кралят да доведат Том, но както знаете — парен каша духа. Като знаел от горчивия си опит каква опасност крие лошото настроение на кралските особи, Том се скрил в черупка от охлюв, където лежал, докато едва не умрял от глад. Един ден видял наблиз голяма пеперуда, кацнала върху глухарче. Изкатерил се по стеблото и успял да я яхне. Едва се бил настанил и пеперудата полетяла от дърво на дърво, от цвете на цвете.

Видял я кралският градинар и се втурнал да я преследва. В гонитбата се впуснали благородниците и дори самият крал, а накрая се включила и кралицата, която във веселието забравила гнева си. Тичали напред–назад, като напразно се опитвали да хванат летящата двойка и едва не се спугали от смях, докато горкият Том, замаян от резките завои и летенето насам–натам, не паднал от седлото в една лейка, където едва не се удавил.

Всички били съгласни, че трябва да бъде опростен, защото много се били забавлявали с него.

Така Том още веднъж спечелил кралското благоразположение. Но той не живял дълго, за да се радва на късмета си, защото един ден го нападнал някакъв паяк и макар че Том се бил храбро, отровният дъх на насекомото се оказал убийствен за крехките му сили. Както си стоял, Том паднал мъртъв на земята, а паякът скоро изсмукал кръвта му до последната капка.

Така завършил животът на сър Томас Палеца. Но кралят и дворът толкова скърбели за загубата на малкия си любимец, че сложили траур. На гроба му издигнали красив бял мраморен паметник, където издълбали следните думи:

„Тук лежи сър Томас Палеца, рицарят на крал Артур,

злюбен паяк неочаквано повали храбреца шур.

Всички в двора го познаваха, бяха му добри познати,

че до края той участваше в забавления сърцати;

той участваше в турнирите, винаги за бой готов,

яхнал мишка, той пропускаше, с нея ходеше на лов.

*Жив дордето бе, дворецът ни пълен бе със смях и
врява,*

но умря и е посърнало всичко живо оттогава.

Избършете днес сълзите си и склонете в миг глави,

и кажете: Томас Палеца вече мъртъв е, уви.“

ПЪСТРАТА КОКОШЧИЦА

Кълвяла си зрънца един ден Пъстрата кокошчица, когато — туп!
— един жълд я ударил по главата.

— Боже Господи! — извикала Пъстрата кокошчица. — Небето ще падне. Трябва да отида да предупредя краля!

Тръгнала тя и вървяла, вървяла, докато срещнала Герест петльо.

— Накъде си се запътила, Пъстра кокошчице? — попитал Герест петльо.

— Ох, отивам да предупредя краля, че небето ще падне — отвърнала Пъстрата кокошчица.

— Може ли да дойда с теб? — попитал Герест петльо.

— Разбира се — съгласила се Пъстрата кокошчица.

И така Пъстрата кокошчица и Герест петльо се отправили на път, за да известят краля, че небето ще падне.

Вървели, вървели, срещнали Патаран.

— Накъде сте се запътили, Пъстра кокошчице и Герест петльо? — попитал Патаран.

— Ох, отиваме да предупредим краля, че небето ще падне — отвърнали Пъстрата кокошчица и Герест петльо.

— Може ли да дойда с вас? — попитал Патаран.

— Разбира се — приели Пъстрата кокошчица и Герест петльо.

И така Пъстрата кокошчица, Герест петльо и Патаран се отправили на път, за да предупредят краля, че небето ще падне.

Вървели, вървели, срещнали Белоснежната гъска.

— Къде отивате, Пъстра кокошчице, Герест петльо и ти, Патаране? — попитала Белоснежната гъска.

— Ох, отиваме при краля, за да му кажем, че небето ще падне — отвърнали Пъстрата кокошчица, Герест петльо и Патаран.

— Може ли да дойда с вас? — попитала Белоснежната гъска.

— Разбира се — съгласили се Пъстрата кокошчица, Герест петльо и Патаран.

И така Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран и Белоснежната гъска се запътили към краля, за да му кажат, че небето ще падне.

Вървели, вървели, срещнали Надутата пуйка.

— Накъде сте тръгнали, Пъстра кокошчице, Герест петльо, Патаране и ти, Белоснежна гъско? — попитала Надутата пуйка.

— Ох, отиваме да предупредим краля, че небето ще падне — отвърнали Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран и Белоснежната гъска.

— Може ли да дойда с вас, Пъстра кокошчице, Герест петльо, Патаране, Белоснежна гъско? — попитала Надутата пуйка.

— Разбира се — отвърнали Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран и Белоснежната гъска.

И така, Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран, Белоснежната гъска и Надутата пуйка се отправили към краля, за да го предупредят, че небето ще падне.

Вървели, вървели, срещнали Кума Лиса. Подушила Кума Лиса Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран, Белоснежната гъска и Надутата пуйка:

— Накъде така, Пъстра кокошчице, Герест петльо, Патаране, Белоснежна гъско и ти, Надута пуйко?

И Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран, Белоснежната гъска и Надутата пуйка казали на Кума Лиса:

— Отиваме да предупредим краля, че небето ще падне.

— О, но това не е пътят към двореца на краля, Пъстра кокошчице, Герест петльо, Патаране, Белоснежна гъско, Надута пуйко — казала Кума Лиса. — Аз знам кой е правилния път. Искате ли да ви го покажа?

— Разбира се, Кума Лиса — казали Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран, Белоснежната гъска и Надутата пуйка. И така, Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран, Белоснежната гъска, Надутата пуйка и Кума Лиса тръгнали към краля, за да му кажат, че небето ще падне. Вървели, вървели, стигнали до една тясна и тъмна дупка. Това бил входът към бърлогата на Кума Лиса. Но Кума Лиса казала на Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран, Белоснежната гъска и Надутата пуйка:

— Това е прекият път за двореца на краля и ако ме последвате, съвсем скоро ще стигнем там. Аз ще мина първа, а вие тръгнете след мен, Пъстра кокошчице, Герест петльо, Патаране, Белоснежна гъско и ти, Надута пуйко.

— Ами, разбира се, няма място за съмнение — казали Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран, Белоснежната гъска и Надутата пуйка.

И така Кума Лиса се шмугнала в бърлогата си и бързо се завъртяла, за да причака Пъстрата кокошчица, Герест петльо, Патаран, Белоснежната гъска и Надутата пуйка. Първа в тъмната дупка влязла Надута пуйка. Едва направила две крачки и...

— Хрус!

Кума Лиса откъснала главата на Надутата пуйка, тялото ѝ захвърлила през лявото си рамо. Влязла Белоснежната гъска и...

— Хрус!

Паднала главата, — а тялото ѝ било захвърлено до това на Надутата пуйка. Патаран влязъл с клатушкане и...

— Хрус!

Кума Лиса откъснала главата на Патаран и хвърлила тялото му до Надутата пуйка и Белоснежната гъска. Тогава в бърлогата влязъл наперено Герест Петльо, но не изминал и две крачки, когато...

— Хрус!

Но Герест петльо винаги кукурига независимо дали искате или не, и тъкмо било време за „Кукуригу–у–у“, преди да отиде при

Надутата пуйка, Белоснежната гъска и Патаран през рамото на Кума Лиса.

Когато Пъстрата кокошчица, която тъкмо била влязла в мрачната бърлога, чула Герест петльо да кукурига, тя си рекла на ума: „Божичко! Трябва да се е съмнало. Време е да си снеса яйцето“.

Врътнала се тя и се завтекла към гнездото си. Така тя избегнала смъртта, но не успяла да предупреди краля, че небето пада.

ТРИТЕ ГЛАВИ ОТ КЛАДЕНЕЦА

Преди много, много години в Колчестър царувал храбър, силен и мъдър крал, известен като справедлив владетел.

Тъкмо му се била разнесла славата, умряла скъпата му кралица, като го оставила със съвсем млада дъщеря, която била прочута надлъж и нашир със своята красота, доброта и благородство. Скоро след смъртта на кралицата, започнали да се случват странни неща. Кралят на Колчестър чул за някаква жена, която имала несметни богатства и решил да се ожени за нея, въпреки че била стара, грозна, с нос, извит като кука, и зла. Тя имала една дъщеря грозна като самата нея. Никой не могъл да си обясни защо само няколко седмици след смъртта на скъпата си кралица кралят довел противната булка в двореца и се оженил за нея с голямо празненство и веселие. Първото нещо, което направила новата кралица, било да настрои краля срещу красивата му, добра и благородна дъщеря, към която, разбира се, грозната кралица и грозната ѝ дъщеря били ужасно ревниви.

Като открила младата принцеса, че баща ѝ не я обича както преди, тя разбрала, че животът в двореца ѝ е дотегнал и закопняла да се оттегли от него. Затова, когато един ден срещнала случайно краля сам в градината, тя паднала на колене и започнала да го умолява да ѝ помогне, като ѝ позволи да тръгне по света да дири щастие. Кралят дал своето съгласие и рекъл на съпругата си да ѝ даде всичко необходимо за нейното начинание, както подобава на положението ѝ. Но ревнивата жена ѝ дала само една платнена торба, в която имало черен хляб, твърдо сирене и шише бира.

Макар това да било жалка зестра за кралска дъщеря, принцесата била твърде горда, за да се оплаква. И така взела каквото ѝ дали, благодарила и тръгнала през гори и долини, край реки и езера.

Накрая стигнала до една пещера, пред входа на която седял един много, много стар човек с бяла брада.

— Добро утро, прекрасна девойко! — поздравил той. — Накъде така си се забързала?

— Почтени дядо — отвърнала тя, — тръгнала съм да си търся късмета.

— А каква зестра носиш, прекрасна девойко — попитал той, — в тази торба и този бутилка?

— Хляб, сирене и бира — отвърнала тя с усмивка. — Искаш ли да си ги поделим?

— С най-голямо удоволствие — отвърнал той и когато тя извадила малкото, което носела, той изял почти всичко. Но тя отново не се оплакала, а го подканила да яде, колкото иска.

Като свършил, той ѝ благодарил и рекъл:

— За твоята хубост, доброта и благородство, вземи тази пръчка. Пред теб има гъст и бодлив плет, който изглежда непроходим. Но удари го три пъти с пръчката и всеки път речи: „Моля те, бодлив плет, пусни ме да мина“ и той ще ти отвори пътечка. Като стигнеш до един кладенец, седни на ръба му, не се изненадвай от онова, което може да видиш, но каквото те помолят да направиш, направи го.

Като изрекъл това, старецът влязъл в пещерата, а тя продължила по пътя си. Не след дълго стигнала до един висок, гъст и бодлив плет, но щом го ударила три пъти с пръчката и казала: „Моля те, бодлив плет, пусни ме да мина“ той отворил широка пътека. Стигнала тя до кладенеца, седнала на ръба му и още докато седяла, от водата изплувала златна глава без тяло и като излизала, пеела:

*„Ти измий ме и среши ме, да изсъхна остави ме
и ме остави тогава да погледам кой минава.“*

— Ей сегичка — съгласила се тя и извадила сребърния си гребен. След това сложила главата в скута си и започнала да реши златната коса. Като я сресала, вдигнала главата нежно и я поставила на брега върху нацъфтелите иглики да изсъхне. Тъкмо била направила това, когато изплувала още една златна глава, която пеела, докато излизала:

*„Ти измий ме и среши ме, да изсъхна остави ме
и ме остави тогава да погледам кой минава.“*

— Ей сегичка — рекла девойката и след като сресала златната коса, оставила нежно златната глава до първата на брега, покрит с иглики.

Появила се и трета глава и тя казала същото:

*„Ти измий ме и среши ме, да изсъхна остави ме
и ме остави тогава да погледам кой минава.“*

— На драго сърце — отговорила принцесата благо и след като взела главата в скута си и сресала златната коса със сребърния си гребен, на брега върху игликите вече били наредени три глави една до друга. Седнала да си почине девойката и се загледала в главите — те били толкова необикновени и толкова красиви. И докато си почивала, тя весело си похапнала с остатъка от черния хляб, твърдото сирене и бирата, които старецът ѝ бил оставил. Защото, макар и да била кралска дъщеря, тя била твърде горда и не искала да се оплаква.

Тогава проговорила първата глава:

— Братя, с какво да дарим тази девойка, която се отнесе така добре с нас? Аз я дарявам да е толкова красива, че да очарова всеки, когото срещне.

— А аз — рекла втората глава, — я дарявам с глас, който да е по-сладък и от гласа на славея.

— Аз пък — рекла третата глава, — я дарявам да има такъв късмет, че да се ожени за най-великия крал, който властва.

— Благодаря ви от все сърце — казала тя, — но струва ми се, че е по-добре да ви върна в кладенеца, преди да си тръгна оттук. Помнете, че сте златни и хората, които минават по пътя, могат да ви откраднат.

Те се съгласили с това и така тя ги върнала обратно. И след като ѝ благодарили за грижата и се сбогували с нея, тя тръгнала на път.

Като повървяла известно време, стигнала една гора. Там ловувал кралят на страната заедно със своите благородници и когато веселата кавалкада минала край горската поляна, тя се дръпнала от пътеката, за да ги избегне. Кралят обаче я зърнал и спрял коня си, удивен от красотата ѝ.

— Прекрасна девойко — извикал той, — коя си ти и защо вървиш сама през гората?

— Аз съм дъщерята на крал Колчестър и съм тръгнала да диря щастието си — отвърнала тя, а гласът ѝ бил по-хубав от този на славея.

Скочил кралят от коня си и така бил поразен от красотата ѝ, че почувствал, че е невъзможно да живее без нея. Паднал на колене и я замолил да се омъжи за него още на часа.

Молил я така настойчиво, че накрая тя склонила. И така, с нейно разрешение, той я качил на коня зад себе си и като наредил ловът да продължи, се върнал в двореца си, където започнали приготовления за бляскава и разкошна сватба с много веселие. Като минала сватбената церемония, кралят наредил да подготвят кралската колесница и щастливата двойка заминала на сватбено посещение при краля на Колчестър. Можете да си представите изненадата и задоволството, с които се изпълнили хората от Колчестър, когато след краткото ѝ отсъствие видели да се връща и то в колесница, цялата обсипана със злато, своята обичана, красива, добра и благородна принцеса, като съпруга на най-могъщия крал на света. Зазвънели камбаните, развели се знамена, забили барабани, хората изразявали радостта си шумно и всички ликували, с изключение на грозната кралица и грозната ѝ дъщеря. Те щели, да се пръснат от злоба и завист, защото сега презряната девойка стояла над тях двете и на всяка дворцова церемония отивала преди тях.

След като погостували, младият крал и жена му се върнали в своята страна, където заживели щастливо до дълбоки старини.

А грозната и зла принцеса казала на майка си, грозната кралица:

— Аз също ще тръгна по света да търся щастието си. Ако тази никаквица е спечелила толкова много с нейната префърцуненост, защо аз да не мога?

Майка ѝ се съгласила и ѝ дала копринени рокли и кожи, за из път ѝ сложила захар, бадеми, всякакви бонбони, добавила и една голяма бутилка хубаво вино — истинска кралска зестра.

Натоварена с всичко това, принцесата тръгнала по същия път, като заварената си сестра. Скоро стигнала до белобрадия старец, който седял на един камък пред отвора на пещерата.

— Добро утро — поздравил той. — Накъде си се забързала така?

— Какво те интересува, старче? — отсякла го грубо тя.

— А каква зестра носиш в торбата и бутилката? — попитал той тихо.

— Хубави неща, с които няма да се запознаеш — отвърнала тя.

— Няма ли да дадеш нещо на стария човек? — попитал той.

Тогава тя се засмяла.

— Нито троха, нито глътка, да не би да се задавиш с тях. Макар че за мен това няма значение — отвърнала тя.

— В такъв случай, с теб върви лош късмет — рекъл старецът, надигнал се и си влязъл в пещерата.

Продължила тя по пътя си и след известно време стигнала до гъстия бодлив трънак. Видяла нещо, което ѝ заприличало на пътечка и тръгнала по нея. Но като се озовала в средата, тръните така се сплели и приближили към нея, че докато успее да излезе от трънака, тя цялата се била изподрала. И така, обляна в кръв, стигнала до кладенеца и като видяла вода, седнала на ръба, за да се измие. Но щом потопила ръцете си, изплувала една златна глава и започнала да пее:

*„Ти измий ме и среши ме, да изсъхна остави ме
и ме остави тогава да погледам кой минава.“*

— Хубава работа! — рекла тя. — Ще измия себе си.

И при тези думи, принцесата така праснала главата с бутилката, че главата потънала под водата. След малко излязла отново, а след нея и още една, като пеела, докато излизала:

*„Ти измий ме и среши ме, да изсъхна остави ме
и ме остави тогава да погледам кой минава.“*

— Не си познала — присмяла се тя. — Ще измия моите ръце и моето лице, а после ще си изям обедата.

Праснала жестоко втората глава с бутилката и двете глави се потопили бързо във водата.

Но когато излезли отново от водата, те едва се държали, а от тях капела кръв. Появила се и третата глава, пеейки:

*„Ти измий ме и среши ме, да изсъхна остави ме
и ме остави тогава да погледам кой минава.“*

Но по това време грозната принцеса вече се била измила и седяла на брега, покрит с иглики, тъпчейки се със захар и бадеми.

— Не сте познали — рекла тя с пълна уста. — Не съм нито миячка, нито бръснарка. Така че откажете се от вашето миене и ресане.

И като изрекла това, тя хвърлила празната бутилка от виното към трите глави.

Но този път те не бързали да се потопят. Спогледали се и рекли:

— Какво да пожелаем на това грубо момиче за лошото му отношение?

— Нека към грозотата ѝ да се прибавят и пъпки по лицето ѝ.

— Нека — рекла втората глава, — гласът ѝ да стане дрезгав като на врана и да говори така, сякаш устата ѝ е пълна.

— Нека — обадила се третата глава, — да е благодарна, че ще се ожени за обуцар.

Потънали трите глави в кладенеца и не се показали повече, а грозната принцеса продължила по пътя си. Не след дълго стигнала в някакъв град, а като тръгнала по улиците му, децата побягнали от нея и запищели от страх, защото лицето ѝ било покрито с пъпки. Опитала се тя да им каже, че е дъщерята на краля на Колчестър, гласът ѝ бил хем писклив като на дърдавец, хем дрезгав като на врана. Хората не могли да разберат нито дума, защото говорела така, сякаш устата ѝ била пълна.

В града случайно живеел някакъв обуцар, който неотдавна бил поправил обувките на беден отшелник, а последният като нямал пари, платил за работата с подарък — един чудесен мехлем, който лекувал пъпки по лицето и шишенце с лекарство, което премахвало дрезгавината на гласа.

Като видял колко е нещастна грозната принцеса, той отишъл при нея и ѝ дал няколко капки от бутилката. После, от богатата ѝ премяна и по-ясната ѝ реч, разбрал, че тя наистина е дъщеря на крал и лукаво казал, че ако тя склони да го вземе за съпруг, той се наема да я излекува.

— Каквото поискаш, каквото поискаш — хълцала нещастната принцеса.

И така, оженили се те и обуцарят веднага тръгнал към Колчестър с булката си, на гости на краля на Колчестър. Но камбаните не zazвънели, барабаните не забили, а хората, вместо да ликуват, избухнали в силен кикот при вида на обуцаря, облечен в груби кожи, а жена му — в коприна и сатен.

Грозната кралица така се разгневила и отчаяла, че полудяла и се обесила от мъка. Кралят бил истински доволен, че се отървал от нея така скоро, дал на обуцаря сто лири и му наредил да се захване с работата си и да вземе със себе си грозната си булка.

Обуцарят се съгласил охотно, защото сто лири означавали много за бедняк като него. Заминали в далечен край на кралството и живели в несгоди дълги години — той поправял обувки, а тя предеяла.

ДИК УИТИНГТЪН И НЕГОВАТА КОТКА

Живяло някога преди повече от петстотин години едно малко момче на име Дик Уитингтън и трябва да знаете, че това е самата истина. Баща му и майка му се споминали, когато той бил още съвсем малък, та затова горкият малък Дик едва преживявал. Бил напълно доволен, когато за ядене успеел да получи обелки от картофи, а от време на време и коричка твърд хляб. Повече от това получавал много рядко, защото селото, в което живеел, било много бедно и съседите не можели да му отделят кой знае колко.

В онези времена селяните мислели, че хората, които живеят в Лондон, са изискани дами и господа, и че по цял ден там има само песни и танци и всички са толкова богати, че дори улиците били павирани със злато. Дик често присядал и слушал, докато разказвали всички тези удивителни истории за богатствата на Лондон, и се изпълвал с копнеж по големия град. Искало му се да заживее там, за да има достатъчно ядене и хубави дрехи, вместо парцалите и оскъдната храна, които съдбата му била отредила в това забутано селце.

И така, един ден в селото спряла каруца с осем коня. Дик се сприятелил с каруцаря и го замолил да го заведе в Лондон. Когато чул, че момчето е кръгъл сирак и няма кой да се грижи за него и като видял дрипите, с които било облечено, мъжът се изпълнил от съжаление към бедничкия Дик. Ето защо съгласил се да го вземе и така те потеглили заедно.

Колко далеч е било и колко дни са пътували не зная, но след известно време Дик се озовал в прекрасния град, за който толкова много бил слушал и който му бил обрисован с прекрасни думи. Но, ах, колко разочарован останал той, когато стигнал там! Колко мръсно било! И хората — колко различни от веселата компания, от музиката и пеенето, за които си бил мечтал той. Скитал той нагоре–надолу по улиците, докато се изморил, но не намерил нито една павирана със злато улица. Имало изобилие от мръсотия, но нито следа от злато, което си мечтаел веднага да напъха по джобовете си.

Малкия Дик бродил наоколо, докато се изморил и започнало да притъмнява, накрая седнал в един ъгъл и заспал. На сутринта му било много студено и бил гладен, и макар да молел всеки срещнат да му помогне, само един–двама му дали по половин пени, за да си купи хляб. Два–три дни той живял по улиците по този начин, като едва оцелял. После успял да си намери работа на една ливада и това го задържало малко по-дълго, докато приключил сенокосът.

След това той отново изпаднал в безизходица и не знаел нито какво да предприеме, нито накъде да поеме. Един ден при своите скиталчества, той полегнал да си почине на прага на къщата на богат търговец, чието име било Фицуарен. Скоро обаче го видяла готвачката, която била нелюбезна и зла жена, и му изкряскала да си върви.

— Мързелив скитник — викнала тя и се заканила да излее върху него мръсната вряла вода от чиниите, ако той не се махне веднага.

Точно в този момент обаче самият господин Фицуарен се завърнал у дома за вечеря и като видял какво става, попитал Дик защо лежи там.

— Достатъчно голям си, за да си на работа по това време, момчето ми — казал той. — Струва ми се, че те помързява.

— Разбира се, господине — прошепнал Дик, — разбира се, че това не е вярно — и му разказал как се е опитвал да си намери работа и как отдавна не бил слагал залък в устата си. Дик, горкият, сега бил толкова изнемощял, че макар да се опитвал да стои прав, трябвало отново да легне, защото били минали повече от три дни, откакто за последен път бил хапнал нещо. Любезният търговец наредил да го отведа в къщата и да му дадат хубава вечеря, а после казал да го оставят, да помага на готвачката каквото е нужно.

Дик щял да бъде напълно щастлив в това добро семейство, ако не била злата готвачка, която правела всичко възможно, за да вгорчи живота му. Ден и нощ тя все го гълчала. Каквото и да правел, тя все била недоволна. Постоянно подвиквала: „Виж бързо там“, „Тичай едикъде си“ и въпреки това той все не можел да ѝ угоди, а на всичкото отгоре, често получавал и удари с дръжката на метлата или черпака, или с каквото се случело в ръката ѝ.

Стигнало накрая до ушите на мис Алис, дъщерята на господин Фицуарен, как зле се отнасяла готвачката към горкия Дик. Мис Алис казала на готвачката, че веднага ще загуби мястото си, ако не се държи с него по-добре. Трябва да знаете, че Дик бил станал любимец на семейството.

Готвачката започнала да се отнася малко по-добре, но имало и още нещо, което Дик с мъка понасял. Той спял в една таванска стая, където имало толкова много дупки в стените и по пода, че всяка нощ, докато лежал в леглото си, стаята се изпълвала с плъхове и мишки, и понякога той едва успявал да мигне. Веднъж спечелил едно пени, задето почистил обувките на някакъв господин, а като вървял по улицата, срещнал едно момиченце с котка в ръце и Дик го замолил да му продаде котката си.

— Е, добре — склонило накрая момиченцето, макар котката да била такъв ловец на мишки, че му било жал да се раздели с нея. Това много допаднало на Дик, прибрал той котето в таванската стая и го хранел с остатъци от вечерята си, които всеки ден запазвал за него. И

съвсем скоро Дик се избавил от плъховете и мишките. Котето веднага се заело с тях и той вече всяка нощ спял здрав сън.

Скоро след това господин Фицуарен натоварил със стока един кораб. Когато бил готов за отплаване, господарят, както бил обичаят му, дал възможност на всички слуги да спечелят добре, така, както и той самият. Повикал ги в кантората си и ги попитал какво биха искали да изпратят.

Всеки имал по нещо, с което бил готов да рискува, освен бедния Дик — той нямал нито пари, нито стоки и не можел нищо да изпрати. Поради тази причина той не дошъл в стаята заедно с останалите. Но госпожица Алис се досетила каква е работата и наредила да го повикат.

— Ще заложа от негово име малко от личните ми пари — предложила тя, но баща ѝ възразил. Той казал, че това трябва да е нещо, което принадлежи на Дик.

Когато момчето чуло това, то рекло:

— Нямам нищичко друго, освен една котка, която купих преди известно време за едно пени.

— Иди, момчето ми, и си донеси котката — казал господарят му, — и нека тя бъде твоят залог.

Дик се качил горе и донесъл горката писанка, но в очите му имало сълзи, когато я предавал на капитана.

— Защото — казал той, — сега по цяла нощ ще стоя буден заради плъховете и мишките.

Всички се изсмели на странния залог на Дик, а госпожица Алис, която се съжалила над него, му дала малко пари, за да си купи друга котка.

Този и други знаци на внимание от страна на госпожица Алис направили злата готвачка ревнива към бедния Дик, и тя започнала да го използва по-жестоко от когато и да било. На всичкото отгоре тя често му се подигравала, затова че е изпратил котката си по море.

— За колко мислиш, че ще продадат котката ти? — питала тя. — За толкова пари, колкото ще ти трябват, за да си купиш пръчка, с която после да те набият.

Най-накрая бедният Дик не издържал и намислил да избяга. Събрал вещите си, които и без друго не били много, в един вързоп и много рано сутринта в деня на Все светии, тръгнал на път. Отишъл до

Холоуей и там седнал да си почине на един камък, който и до днес наричат „камъкът на Уитингтън“ и се зачудил, кой път да хване.

Докато мислел какво да прави, забили камбаните на църквата Боу в Чийпсайд и докато биели, му се чуло, че пеят:

*„Недей, тъй, Уитингтън бяга,
о, кмете на Лондон, върни се веднага!“*

„Кмет на Лондон ли? — казал си той. — Ами, разбира се, готов съм да изтърпя всичко, за да стана кмет на Лондон и да се возя в хубава карета, когато порасна. Е, ще се върна и няма да мисля за плесниците и хокането на сърдитата стара готвачка, щом най-накрая ще стана кмет на Лондон.“

Тръгнал обратно той и имал късмет, че успял да се върне в къщата, преди готвачката да слезе долу.

Но сега трябва да чуете какво се случило с госпожа Писана през това време. Корабът „Еднорог“, с който тръгнала тя, отдавна пътувал в морето и котката се оказала доста полезна, защото си знаела работата с нахалните плъхове, които също живеели на борда. Пуснал корабът най-накрая котва на брега на Барбари, където единствените хора са мурите. Те никога по-рано не били виждали кораб от Англия и на цели тумби отивали да видят моряците, които тъй като били различни от тях по

цвят и по чуждестранните си дрехи, били голяма чудесия за тях. Те нямали търпение да си купят от стоките, с които корабът бил натоварен. Изпратили мостри на краля и той толкова ги харесал, че поканил капитана да посети двореца му и му оказал честта да вечеря с него. Но тъкмо били седнали върху прекрасните килими, постлани на пода, както е обичаят там, когато в галоп се появили цели пълчища плъхове и мишки, които зацъкали около чиниите и се гощавали с всичко, което било наредено на трапезата. Капитанът се смаял и попитал дали тази пасмина не им се струвала твърде неприятна.

— О, така си е — отвърнали те. — Това е самата истина и кралят е готов да даде половината от богатствата си, за да се освободи от тях. Те не само развалят вечерята му, но го нападат дори в леглото нощем, та затова един страж трябва да бди край него, докато спи.

Зарадвал се капитанът. Веднага си спомнил за бедния Дик Уитингтън и неговата котка и рекъл, че на борда има едно същество, което скоро ще се справи с тази сган. Щом кралят чул това, той, разбира се, изразил нетърпение да се сдобие с това чудесно животно, колкото се може по-скоро.

— Веднага ми го донесете — извикал той, — защото тази паплач е непоносима и ако то направи каквото казвате вие, в замяна аз ще натоваря кораба ви със злато и скъпоценни камъни.

Капитанът, който разбирал от работата си, взел мерки да не подценяват стойността на котката на Дик. Казал на негово величество колко неуместно щяло да бъде да се разделят с нея, защото ако котката си отидела, плъховете можели да повредят стоките на кораба, но в знак на уважение към краля, щял да я донесе.

— О, колкото се може по-скоро — извикала кралицата, — аз също съм нетърпелива да видя това скъпоценно същество.

Отишъл капитанът, а в това време започнали да приготвят нови блюда. Взел Писана под мишница и се върнал в двореца тъкмо навреме, за да види, че килимът е покрит отново с плъхове и мишки. Когато Писана ги видяла, тя не чакала покана, а скочила от ръцете на капитана и докато се огледат, почти всички плъхове и мишки паднали мъртви в краката ѝ, а останалите се спасили с бягство по дупките си, изплашени до смърт.

Кралят останал много доволен, че толкова лесно можел да се отърве от непоносимата напаст, а кралицата пожелала животно,

което им било направило тази услуга, да бъде занесено при нея. При това капитанът извикал: „Мац, мац, мац“ и котката тичешком хукнала към него. После той я занесъл на кралицата, която отначало доста се страхувала и не искала да докосне съществото, направило истинско опустошение с ноктите си. Но когато капитанът ѝ извикал: „Мац, мац, мац“ и започнал да я гали, кралицата също се осмелила да я докосне и извикала: „Маз, маз, маз“, като имитирала капитана, защото не знаела неговия език. След това сложил котката в скута на кралицата, където тя започнала да мърка и да си играе с ръката на нейно величество и скоро заспала.

Като видял кралят какво е направила госпожа Писана и като научил, че скоро котенцата ѝ ще се размножат из цялата страна и ще изтребят плъховете, той се спазарил с капитана. Разбрали се да купи целия товар на кораба, а след това му дал за котката десет пъти повече, отколкото платил за останалия товар.

Сбогувал се капитанът с двора на Барбари и след спокойно пътуване, отново пристигнал в Лондон с богатия товар от злато и скъпоценни камъни жив и здрав.

Една ранна утрин господин Фицуарен тъкмо бил пристигнал в кантората и се настанил пред бюрото, за да преброи парите, когато на вратата се почукало.

— Кой е? — попитал той.

— Един приятел — отвърнал гласът. — Идвам с добри вести за вашия кораб „Еднорог“.

Търговецът отворил нетърпеливо вратата и пред него застанал капитанът на кораба и неговият помощник, които носели сандък със скъпоценни камъни и документите на кораба. Когато ги прегледал, господин Фицуарен вдигнал очи и благодарил на небесата, че са му изпратили такова успешно пътуване.

След това честният капитан му разказал всичко за котката и му показал богатия дар, които кралят изпратил за нея до бедния Дик. Търговецът много се зарадвал, че такова щастие е споходило Дик и повикал слугите да дойдат и да доведат Дик.

— Доведете го при мен, за да види своята слава, господин Уитингтън вече той за всички става.

Някои от слугите се поколебали и казали, че такова богатство е твърде много за момък като Дик, но господин Фицуарен се показал

като добър човек, какъвто си бил и отказал да го лиши дори от едно пени.

— Пази Боже! — извикал той. — Всичко е негово и той ще си го получи до последния фардинг!

Тогава наредил да повикат Дик, който в този момент лъскал тенджери за готвачката и бил почернял от мръсотия. Опитал се да се извини и да не влиза в кантората в такъв вид, но търговецът го накарал да влезе и му подал стол да седне. Дик помислил, че вероятно се шегуват с него, затова ги помолил да не постъпват така с едно обикновено бедно момче, а да го пуснат отново да отиде долу и да се залови за работа в готварницата.

— Всъщност, господин Уитингтън — започнал търговецът, — ние сме напълно искрени с вас и аз с цялото си сърце се радвам на новината, която донесе този господин. Защото капитанът е продал котката ви на краля на Барбари и в замяна на това ви е донесъл повече богатства, отколкото притежавам аз по целия свят. Желая ви дълго да ги използвате и да им се радвате.

Господин Фицуарен след това казал на мъжете да отворят голямото съкровище, което носели със себе си и добавил:

— Сега единственото нещо, което господин Уитингтън може да направи, е да ги сложи на сигурно място.

Бедният Дик от радост не знаел какво да прави. Помолил господаря си да вземе колкото си пожелае, тъй като всичко се дължало на неговата добра воля.

— Не, не — възпротивил се господин Фицуарен, — всичко това си е твое и аз не се съмнявам, че ти добре ще го използваш.

След това Дик помолил господарката си, а после госпожица Алис да приемат част от богатството му, но те отказали и в същото време му казали колко са щастливи от големия му успех. Но той бил твърде добросърдечен, за да го запази изцяло за себе си, затова направил подарък на капитана, на помощника му, и на слугите на господин Фицуарен, дори на врага си — сърдитата готвачка.

След това господин Фицуарен посъветвал Дик да изпрати за шивач и да се облече като джентълмен и добавил още, че за него ще е чест да живее в къщата му, докато си намери нещо подходящо.

Когато измили лицето на господин Уитингтън, накъдрили косата му и го облекли в елегантни дрехи, той станал толкова красив и

изискан млад мъж, колкото всички други, които посещавали семейството на господин Фицуарен. На същото мнение била и прекрасната Алис Фицуарен, която някога била толкова добра с него и се отнасяла към него със съжаление. Сега тя решила, че той е напълно подходящ за неин ухажор, още повече, че Уитингтън винаги мислел какво може да направи, за да ѝ достави удоволствие и ѝ правел най-хубавите подаръци, които можел да си позволи.

Господин Фицуарен скоро видял накъде духа вятъра и не след дълго им предложил да се оженят, на което и двамата с готовност се съгласили. Скоро насрочили дата за сватбата, а в празничния ден в черквата присъствали кметът, градските съветници, шерифите и множество от най-богатите търговци в Лондон, които след това били поканени и на великолепно тържество.

Историята разказва, че господин Уитингтън и неговата съпруга живели в голямо великолепие и били много щастливи. Имали няколко деца, той станал шериф и три пъти кмет на Лондон и бил посветен в рицарско звание от Хенри V.

След като кралят завладял Франция, сър Ричард Уитингтън забавлявал него и кралицата на вечеря в официалната резиденция на кмета по такъв великолепен начин, че кралят казал:

— Никога един принц не е имал такъв невероятен поданик.

На което сър Ричард отвърнал:

— Никога един поданик не е имал такъв невероятен принц.

ЧЕРВЕНАТА ШАПЧИЦА

Имало едно време едно момиченце, което наричали Червената шапчица, защото било много малко и винаги ходело с една червена шапка на главата, която баба ѝ била направила за нея.

Един ден майка ѝ, която биела масло и печала сладкиши, ѝ казала:

— Скъпа моя, сложи си червената шапчица и занеси тези сладкиши и това гърненце с масло на баба ти и я виж как е, защото чувам, че не била добре.

Червената шапчица много обичала баба си, която ѝ правела толкова хубави неща, затова си сложила шапката весело и тръгнала. Но баба ѝ живеела доста далеч, и за да стигне до къщичката ѝ, Червената шапчица трябвало да мине през голяма самотна гора. За щастие в гората работели дървари, така че малката Червена шапчица не се изплашила особено, когато видяла насреща си един едър вълк, защото знаела, че вълците са страхливци.

Няма съмнение, че ако не били дърварите, вълкът непременно щял да изяде Червената шапчица, но сега само се спрял и учтиво запитал накъде е тръгнала.

— Отивам на гости при баба, да ѝ занеса сладкиш и гърненце с масло и да разбера как е — отвърнала Червената шапчица.

— Далече ли живее баба ти? — запитал вълкът лукаво.

— Не чак толкова, ако вървиш по прекия път — отвърнала Червената шапчица. — Трябва само да минеш покрай мелницата и първата къщичка вдясно е на баба. Но аз вървя по горската пътека, защото има много плодове, цветя и пеперуди.

— Всичко хубаво — отвърнал вълкът вежливо. — Предай моите почитания на баба си и ѝ кажи, че се надявам скоро да се оправи.

И с тези думи той заприпкал. Но вместо да си върви по своята работа, той заобиколил, поел по прекия път към къщичката на бабата и почукал на вратата.

Чук! Чук! Чук!

— Кой е? — попитала старата жена, която лежала в леглото.

— Малката Червена шапчица — извикал вълкът с преправен глас. — Дойдох да донеса на милата ми баба гърненце с масло и сладкиш от мама и да разбера как си.

— Дръпни топката и резето ще се вдигне — казала зарадвана старата жена.

И така вълкът дръпнал топката, резето се вдигнало и о, Боже, след миг той вече бил излапал старата баба, защото от цяла седмица не бил хапвал.

След това затворил вратата, сложил си нощната шапчица на бабата и като легнал в леглото, се увил добре със завивките.

Минало известно време, ето я и Червената шапчица. Тя се забавлявала, като спирала да къса плодове, тичала след пеперудите и брала цветя.

Почукала на вратата. Чук! Чук! Чук!

— Кой е? — извикал вълкът, като преправил гласа си така, че да звучи колкото се може по-нежно.

Чула Червената шапчица, че гласът бил дрезгав, но си помислила, че баба ѝ е настинала, затова казала:

— Червената шапчица с гърне масло и сладкиш, направен от мама. Идвам да разбера как си.

— Дръпни топката и резето ще се повдигне.

Дръпнала Червената шапчица топката, резето се вдигнало и там, помислила си тя, била баба ѝ в леглото. Къщичката била толкова тъмна, че не се виждало добре. Освен това лукавият вълк отначало обърнал лице към стената. Преправил гласа си колкото могъл и рекъл тихо:

— Ела и ме целуни, скъпо дете.

Тогава Червената шапчица свалила палтото си и отишла при леглото.

— О, бабо, бабо — казала тя, — какви големи ръце имаш!

— За да те прегръщам по-добре — казал той.

— О, бабо, бабо, какви големи крака имаш!

— За да тичам по-добре, скъпо дете.

— О, бабо, бабо, какви големи уши имаш!

— За да чувам по-добре, дете мое.

— О, какви големи очи имаш, бабо!

— За да те виждам по-добре, мило дете.
— О, бабо, бабо, какви големи зъби имаш!
— За да те изям с тях по-лесно, дете мое — отвърнал злият вълк
и излапал малката Червена шапчица.

ЧАЙЛД РОЛАНД

*„Чайлд Роланд с двамината братя
играел на топка със смях.
Бърд Хелън — това е сестрата —
играела с тях.“*

Бърд Хелън обичала своите братя. А и те я обичали — силно и всеотдайно. Сестра им винаги била техен другар в игрите, а братята ѝ предано се грижели за нея, така, както подобава на истински братя. Един ден, докато играели на топка близо до църковния двор:

*„Чайлд Роланд подритнал топката с крак
и я посрещнал с коляно.
А после се втурнал и ритнал я пак —
запратил я чак над самата камбана.“*

Макар Чайлд Роланд да бил най-малкият и любим брат на Бърд Хелън, между тях съществувало благородно съперничество кой да е пръв. Смеейки се весело:

*„Бърд Хелън се затичала към църквата веднага,
за да намери топка, успяла да избяга.“*

Топката се била изтърколила някъде отдясно на светата обител, затова Бърд Хелън се затичала натам, движейки се обратно на хода на слънцето и то блестяло ослепително в лицето ѝ. Докато тичала натам, нейната сянка останала зад гърба ѝ. Такива неща се случват понякога, когато хората забравят и тичат право срещу слънцето. Само че тогава

сянката им не се вижда и човек не може да следи какво точно става с нея.

А какво се случило след това, ще разберете след малко. В това време тримата братя на Бърд Хелън стояли и чакали тя да се върне.

*„Стояли и взирали се надалече,
но тя не се върнала вече.“*

Тогава братята се притеснили.

*„Търсили я всички на север и юг,
на изток и запад, и там, и тук,
от страх се сърцата им свили — беда,
от сестра им нямало и следа.
Нийде я нямало сестрицата мила,
като майска роса се била изпарила.“*

Минало се много време и тогава най-големият брат отишъл при Мерлин — великият магьосник, който можел да казва и предсказва, да вижда и предвижда за всяко нещо под слънцето, че и отвъд него, и го попитал къде ли може да е отишла Бърд Хелън.

— Русокосата Бърд Хелън — рекъл магьосникът, — сигурно е била отнесена заедно със сянката си от горските духове, докато е тичала покрай църквата в посока, обратна на часовниковата стрелка. Защото горските духове имат власт над хората, когато те се движат срещу светлината. Сега тя трябва да е в Кулата на Мрака, сред земите на краля на горските духове, и никой друг, освен най-храбрият рицар сред християните, няма да може да я върне обратно.

— Ако въобще е възможно някой да я доведе — казал най-големият брат, — то аз ще направя това или ще загина заради нея.

— Възможно е — продумал мрачно Мерлин магьосника, — но страшна съдба очаква онзи човешки син, който дръзне да се заеме със задачата, ако преди това не се е подготвил за изпитанията, които го очакват.

Най-големият брат на русокосата Бърд Хелън бил наистина смел човек и никаква опасност не можела да го стресне. И понеже бил твърдо решен да отиде и намери своята сестра, той помолил магьосника да му каже какво трябва да прави и какво не. Великият магьосник му разказал за всички опасности и го посветил във всички тайни, и след като добре запомнил какво трябва да прави, смелчагата препасал меча си, сбогувал се със своите братя и с майка си и се отправил към Кулата на Мрака сред земите на горските духове, за да доведе обратно Бърд Хелън.

*„Стояли и чакали — пълни с вълнения,
обзети от болка и от съмнения.
Сърцата на братята се свили от страх,
че той няма вече да се върне сред тях.“*

Минало време и тогава вторият брат на Бърд Хелън отишъл при Мерлин Магьосника и му рекъл:

— Научи ме и мен, защото отивам да намеря брат си и сестра си в Кулата на Мрака, в земите на краля на горските духове и да ги върна обратно при нас. — И той също бил много смел и никаква опасност не можела да го стресне.

След като научил добре какво трябвало да прави, той се сбогувал със своя брат, Чайлд Роланд, и с майка си, добрата кралица, препасал меча си и се отправил към Кулата на Мрака, в земите на горските духове, за да доведе Бърд Хелън и техния брат.

*„Стояли и чакали — пълни с вълнения,
обзети от болка и от съмнения.
Сърцата на двамата се свили от страх,
че той няма вече да се върне сред тях.“*

Чакали, чакали те, минало много време, но никой не се връщал от Кулата на Мрака в земите на горските духове. Тогава Чайлд Роланд, най-младият и най-обичан от Бърд Хелън брат, се примоллил на майка

си да пусне и него да търси изгубените братя и сестра си. Защото той бил най-смелият от всички и нито смъртта, нито каквато и да било опасност можели да го стреснат. Но майка му, кралицата, казала твърдо:

— Не позволявам! Ти си последното ми дете. Ако изгубя и теб, губя всичко свидно на този свят!

Той обаче се молил толкова настойчиво, че накрая неговата майка, добрата кралица, склонила. Благословила го тя, препасала около кръста му меч на баща му, който никога не удрял напразно, като същевременно изрекла заклинанието, носещо победа.

И така Чайлд Роланд се сбогувал с майка си и отишъл в пещерата на великия магьосник Мерлин.

— Разкажи още веднъж, о, велики магьоснико, — рекъл младежът, — как може човешки син да намери русокосата Бърд Хелън и нейните двама братя в Кулата на Мрака в земите на горските духове.

— Синко — отвърнал мъдрият Мерлин, — има две много важни неща, които трябва да знаеш. Макар и да изглеждат много лесни, когато ги чуеш, те всъщност са много трудни за изпълнение. Едното трябва да го правиш, а другото — не. Чуй добре онова, което трябва да направиш: щом се озовеш в земите на горските духове, който и да те заговори, трябва да се отървеш от него, като отсечеш главата му с меч на баща си. Не трябва да се колебаеш нито за миг, иначе си загубен. Онова, което не трябва да правиш, също е много важно: щом стъпиш в земите на горските духове, не трябва да хапваш нито зальк и да отпиваш нито глътка. Защото, ако поемеш дори и капчица или сложиш една-единствена хапка в уста, повече никога няма да видиш земята на хората.

Чайлд Роланд повтарял двете заръки отново и отново, докато накрая не ги научил наизуст. Запомнил добре наставленията, благодарил на великия магьосник и тръгнал по своя път, за да дири Кулата на Мрака в земите на горските духове.

Много път извървял Чайлд Роланд, много изгреви посрещнал и залези изпратил, докато накрая стигнал до едно безкрайно поле, което се простирало докъдето поглед стигал, там един пастир пасял конете си. Конете били диви и очите им светели като огнени въглени.

Досетил се Чайлд Роланд, че това навярно са конете на краля на горските духове и че най-сетне е стигнал далечните земи.

Чайлд Роланд запитал пастира:

— Можеш ли да ми кажеш къде се намира Кулата на Мрака на краля на горските духове?

— Не — отвърнал пастирът. — Не го знам това място. Но тръгни надолу и там ще срещнеш един кравар, който може и да ти отговори на въпроса.

Като чул думите на пастира, Чайлд Роланд веднага измъкнал меча на баща си, който никога не удрял напразно, замахнал с него и с един удар отсякъл главата на пастира, изтърколила се тя по широкото поле и изплашила конете на краля на горските духове. Продължил нататък и стигнал до широко пасище. Там един кравар пасял крави. Кравите го гледали с пламтящи очи и той разбрал, че това сигурно са кравите на краля на горските духове и че той все още бил сред неговите земи.

— Можеш ли да ми кажеш къде се намира Кулата на Мрака на краля на горските духове? — попитал Чайлд Роланд.

А краварят отвърнал:

— Не, не го знам това място. Но продължи да вървиш все напред и там ще срещнеш една птичарка, която може и да знае отговора на този въпрос.

Като си спомнил заръките на магьосника, Чайлд Роланд извадил бързо меча на баща си, който никога не удрял напразно, и с един замах отсякъл главата на краваря. Търкулнала се тя сред тревата и изплашила кравите на краля на горските духове.

Продължил Чайлд Роланд да върви нататък, докато стигнал до една овощна градина, в която седяла старица със сиво наметало и хранела птици. Очичките им светели като малки огнени въгленчета, затова той се досетил, че това са птиците на краля на горските духове и че той все още се намирал сред неговите земи.

Обърнал се тогава Чайлд Роланд към старицата:

— Можеш ли да ми кажеш къде се намира Кулата на Мрака на краля на горските духове?

А птичарката го погледнала и се усмихнала.

— Разбира се, че мога — рекла тя. — Продължи да вървиш още малко нататък и ще стигнеш до един нисък зелен хълм. Нисък и зелен спрямо небето. От основата си чак до върха, хълмът е опасан от три тераси. Обиколи първата тераса и повтаряй:

*„Отвори се, откряхни
и пусни ме ти! Пусни!“*

След това обиколи и втората тераса и повтаряй:

*„Отвори се, както се полага
и пусни ме в кулата веднага.“*

Накрая обиколи и третата тераса и повтаряй:

*„Отвори се, не мога да трая
и пусни ме да вляза накрая.“*

— Ще се отвори тогава една врата и през нея ще стигнеш до Кулата на Мрака на краля на горските духове. Само запомни, че трябва да се движиш обратно на посоката на слънцето. Ако вървиш заедно със слънцето, тогава вратата няма да се отвори. Това е то. Нека сполуката да е с теб!

Толкова сладкодумно приказвала старицата и така искрено се усмихвала, че Чайлд Роланд за миг забравил какво трябвало да направи. Той поблагодарил на жената за любезността ѝ и понечил да си тръгне, когато изведнъж се сетил за заръката на магьосника. Измъкнал бързо от ножницата меча на баща си, който никога досега не бил удрял напразно, и отсякъл главата на птичарката. Търкулнала се тя сред зърното по земята и изплашила птиците с горящи очи на краля на горските духове.

Отправил се отново на път Чайлд Роланд и вървял, вървял, докато накрая видял на небосклона един кръгъл зелен хълм, опасан, с тераси от основата си чак до върха.

Като стигнал до него, направил точно както го била научила старицата, като не забравил да върви обратно на посоката на движението на слънцето, така че да можел винаги да бъде с лице към него.

Обиколил и третата тераса, повтаряйки:

*„Отвори се, не мога да трая,
и пусни ме да вляза накрая.“*

И ето, че пред очите му се появила врата на хълма. Отворила се тя и го пустила да влезе вътре. Щом прекрачил прага ѝ, тя щракнала и се затворила зад него, оставяйки го сред непрогледен мрак. Най-сетне Чайлд Роланд бил стигнал до Кулата на Мрака на краля на горските духове.

Отначало царял непрогледен мрак, сигурно защото очите му били все още полузаслепени от силната слънчева светлина навън. Но след известно време, мракът се превърнал в здрач, макар че не можело да се разбере откъде прониквала светлина. Вероятно прониквала направо през стените и покрива, защото наоколо не се виждали нито прозорци, нито свещи. На едва процеждащата се светлина той успял да различи дълъг коридор с груби каменни арки, които били прозрачни и обсипани с разноцветни скъпоценни камъни. Въздухът вътре бил топъл, така, както било винаги из земите на горските духове. Тръгнал той тогава напред и вървял дълго сред здрачната светлина, която не идвала отникъде, докато накрая се озовал пред две широки врати, обковани с желязо. Но щом ги докоснал и те веднага се отворили сами. Влязъл Чайлд Роланд вътре и що да види — пред очите му се ширнала една прекрасна, огромна зала, която му се сторила толкова дълга и широка, колкото бил и самият хълм. Колони подпирали тавана ѝ — широки и величествено издигащи се, те били по-високи от колоните на която и да било катедрала и били направени от злато и сребро, богато украсени с изящно изваяни листа, а между тях били втъкани венци от цветя. Самите цветя пък били направени от диаманти, рубини и топази, а листата им — от смарагди. Арките на колоните се събирали в средата на тавана, откъдето се спускала златна верига, на която висяла огромна лампа, направена от куха перла — бяла и прозрачна. В средата на тази лампа греел голям кървавочервен камък, който се въртял непрестанно и пръскал силната си светлина наоколо чак до най-отдалечените кътчета на огромната зала и вътре всичко изглеждало окъпано в сиянието на залязващото слънце.

В единия край на залата имало чудно, приказно легло, направено от кадифе, коприна и злато, а на него седяла русокосата Бърд Хелън и решила прекрасните си златни коси със златен гребен. Само че лицето ѝ било безчувствено и вяло — сякаш изсечено от камък. Видяла Чайлд Роланд, но дори не помръднала, а когато заговорила, гласът ѝ сякаш идвал изпод земята:

*„Бог да се смили над тебе, бедни, злещастни човече!
Какво те води насам, та си дошъл отдалече!“*

За миг на малкия Роланд му се приискало да грабне това подобие на своята обична сестра в прегръдките си, но после бързо си спомнил заръките на великия магьосник Мерлин, и измъквайки меча на баща си, който никога не удрял напразно, той отвърнал поглед от ужасяващата картина и замахнал с все сила към омагьосаната фигура на русокосата Бърд Хелън.

И що да види! Когато се обърнал, целият разтреперан и уплашен, там стояла самата тя — неговата обична сестра, която веднага му заговорила радостно, опитвайки се да надмогне собствените си страхове:

*„Чуй, мили ми братко, най-скъп, най-любим,
защо у дома не остана при мама?
Стотици живота да имаш, уви —
не ще оживееш, спасение няма!
Но сядай тук бързо, най-скъп, най-любим,
горко ти, че си се родил на земята,
щом кралят на духовете се яви,
очаква те гибел, това е съдбата!“*

И през сълзи, с усмивка на лице, тя го настанила до себе си на чудното легло и двамата си заразкавали един на друг какво бил изтърпял всеки от тях и какво бил сторил. Той ѝ разказал как стигнал до земята на горските духове, а тя — как била отнесена, заедно със

сянката си, понеже тичала край църква с лице срещу слънцето, и как братята ѝ били омагьосани и в момента лежали вкаменени като мъртви, каквато била и самата тя само до преди миг, защото не намерили кураж да изпълнят докрай изричните заръки на великия магьосник Мерлин и да отрежат и нейната глава.

Докато си разказвали патилата един на друг, Чайлд Роланд, който бил пропътувал толкова много път без почивка, изведнъж силно огладнял и забравяйки за втората заръка на магьосника Мерлин, помолил сестра си да му даде храната. Все още била под влиянието на магията на злия крал и не можела да го предупреди за опасността. Само го погледнала тъжно, след което станала и му донесла златна купа, пълна с мляко, и хляб.

По онова време съществувала традиция, преди да вземеш храна от някого, да му поблагодариш с поглед. Чайлд Роланд вдигнал купата до устните си и погледнал сестра си в очите, за да ѝ благодари.

И в същия миг си спомнил думите на великия магьосник: „Влезеш ли веднъж в земите на горските духове не трябва да хапваш нито залък и да отпиваш нито глътка. Защото, ако поемеш дори и капчица или сложиш един–единствен залък в уста, повече никога няма да видиш земите на хората“.

Той запратил купата на земята, изправил се на крака решително — млад, здрав, силен и ловък — и извикал предизвикателно:

— Не ще отпия нито глътка, не ще хапна нито залък, докато не видя русокосата Бърд Хелън свободна.

Изведнъж се разнесъл силен шум, като от гръмотевица, и се чул силен глас:

„О–хо–хо!

Усещам мирис на християнска кръв.

И жив или пък мъртъв — все едно какъв,

аз мозъка му ще изсмуча от главата!“

И вратите на огромната зала се разтворили с трясък и кралят на горските духове влетял вътре като ураган. Как изглеждал той в действителност Чайлд Роланд нямал време да види, защото успял само да извика:

— Хайде, призрако! Давай, ако смееш! — и се втурнал напред, за да посрещне врага си, стиснал здраво в десницата си верния меч на своя баща, който никога не удрял напразно.

И Чайлд Роланд и кралят на горските духове започнали люта борба на живот и Смърт. В това време Бърд Хелън стояла със стиснати юмруци и гледала борбата със страх и надежда.

А битката сякаш нямала край. Накрая обаче Чайлд Роланд надвил краля на горските духове и го принудил да падне на колене пред него. Тогава кралят извикал:

— Аз се предавам, защото ти ме победи в честен двубой.

А Чайлд Роланд му отвърнал:

— Ще те помилвам, ако освободиш сестра ми и братята ми от магиите си и заклинанията и ни пуснеш да се върнем на горната земя свободни.

Тъй като бил победен, кралят склонил да изпълни желанията му. Отишъл до една златна ракла, откъдето извадил стъкленница, пълна с кървавочервена течност. После с тази течност намазал ушите, клепачите, ноздрите, устните и върховете на пръстите на Бърд Хелън и на двамата ѝ братя, които лежали неподвижни като мъртъвци в два златни ковчега.

Изведнъж те скочили пъргаво на крака и заявили, че преди душите им не били в телата, а че сега се били върнали обратно в тях. Изрекъл после кралят на горските духове някакви магически слова, които ги освободили от всички други заклинания.

И тримата братя, заедно със сестра си, прекосили огромната зала, сякаш огряна от лъчите на залязващото слънце. Тръгнали по дългия коридор с груби каменни арки, които били прозрачни и обсипани с разноцветни скъпоценни камъни там, където властвал здрачът. Вратата в хълма се отворила и щом минали през нея, тя щракнала зад гърбовете им, а пък те напуснали Кулата на мрака на краля на горските духове и повече никога не я видели.

Защото, едва топлите слънчеви лъчи ги докоснали и те изведнъж се озовали в родния си дом.

Но русокосата Бърд Хелън вече много внимавала да не минава покрай църква в посока, обратна на слънчевия ход.

МАГАРЕТО, МАСИЧКАТА И ТОЯЖКАТА

Веднъж един момък на име Джак се почувствал толкова нещастен у дома, задето баща му се отнасял лошо към него, че решил да избяга и потърси щастие по широкия свят.

Бягал, бягал, докато сили не му останали и се блъснал в една стара жена, която събирала съчки. Джак така се бил изморил и запъхтял, че не могъл дори да се извини, но жената била добродушна и му рекла, че тъй като ѝ се вижда свестен момък, тя е готова да го вземе за слуга, като щяла да му плаща добре. Склонил той, защото бил много гладен и тя го завела в своя дом сред гората, където той останал на служба дванайсет месеца. Като се изтърколила годината, тя го повикала при себе си и казала, че ще му плати добре. За отплата му дала едно магаре от конюшнията и всичко, което трябвало да прави той, било да го дърпа за ушите, за да го накара да реве. А като отворело уста магарето, от нея започвали да падат сребърни и златни пари.

Момъкът останал много доволен от платата, която получил, яхнал магарето и поел на път. Вървял така, докато стигнал една странноприемница. Поръчал си всичко най-хубаво, но когато съдържателят отказал да му сервира, преди да си е платил, момчето отишло в конюшнията, дръпнало ушите на магарето и се сдобило с пълен джоб пари. Стопанинът наблюдавал всичко това през една цепнатина във вратата и когато се спуснала нощта, той подменил магарето на момъка с едно от своите. Джак нищо не подозирал за смяната, затова на следното утро се отправил към бащината си къща.

Тук е мястото да ви кажа, че близо до неговия дом живеела бедна вдовица с единствената си дъщеря. Момъкът и девойката били добри приятели и много се обичали. Та като се върнал, той помолил баща си да му разреши да се ожени за момичето.

— Няма да стане, докато сам не започнеш да печелиш, за да можеш да се грижиш за нея.

— Виж какво имам, татко — похвалил се момъкът и отишъл при магарето. Задърпало му ушите и дърпал, докато най-накрая изскубнал

едното. Но макар и магарето да ревяло гръмогласно, от устата му не паднала нито една пара. Грабнал една вила бащата и с бой прогонил сина си от дома.

Не чакал Джак да го молят, а си плюл на петите. Тичал, тичал, докато се блъснал в една врата, която от удара се отворила и момъкът видял, че се намира в дърводелска работилница.

— Виждаш ми се свестен момък — рекъл дърводелецът, — остани да ми помагаш една година и аз добре ще ти се отплатя.

Съгласил се той и служил при дърводелеца дванайсет месеца.

— Сега — рекъл майсторът като минал уречения срок, — ще ти платя.

Дарил го с една маса и му рекъл, че единственото нещо, което трябва да каже, е: „Сложи, масичке“ и тя веднага ще се покрие с всякакви гозби и напитки.

Сложил Джак масичката на гърба си и тръгнал с нея. Отишъл в странноприемницата, оставил я на пода и извикал:

— Е, стопанино, искам обед и то от най-доброто, което си приготвил.

— Много съжалявам, господине — отвърнал съдържателят, — но тук няма нищо друго, освен шунка и яйца.

— Шунка и яйца не искам! — провикнал се Джак. — Мога да ти предложа нещо по-добро. Хайде масичке, сложи!

В миг масичката се покрила с пуйка и наденички, печено месо, картофи и зеленчуци. Облещил очи съдържателят, но нищо не казал! Естествено! Но през нощта той свалил от тавана една масичка също като вълшебната и ги разменил. Джак изобщо не се усъмнил и на следната утрин качил на гърба си непотребната маса и я отнесъл у дома.

— Е, сега мога ли да се оженя за моята любима, татко? — попитал той.

— Не, освен ако не си в състояние да я издържаш — отвърнал баща му.

— Гледай сега! — извикал пламенно Джак. — Татко, имам си масичка, която изпълнява желанията ми.

— Хайде, покажи ми — рекъл недоверчиво старецът.

Оставил я момъкът в средата на стаята и й рекъл да сложи. Но, уви! Масата останала празна! Разгневил се бащата, грабнал грейката

от стената и загорял гърба на сина си с нея, така че момчето изхвърчало като тапа от къщата и тичало, тичало, докато стигнало една река и цопнало в нея. Един мъж го извадил от водата и му рекъл да му помогне да построи мост над реката, като прехвърлят през нея едно дърво. Изкачил се до върха на дървото Джак и натиснал с цялата си сила така, че когато мъжът изтръгнал дървото с корените, Джак заедно с клоните се озовал на другия бряг и паднал.

— Благодаря ти — зарадвал се мъжът, — а сега ще ти се отплатя за помощта. — Като рекъл това, той откъснал един клон от дървото и го окастрил с ножа си. — Ето — рекъл доволен той. — Вземи тази тояга и като ѝ кажеш: „Налагай, тояжке“, тя ще повали и набие всеки, който те ядосва.

Изпълнил се с радост момъкът от този подарък, защото бил разбрал, че съдържателят го е измамил, грабнал тояжката и се отправил към странноприемницата. Щом съдържателят се появил, той извикал:

— Налагай, тояжке!

Още не изрекъл, измъкнала се сопата от ръката му и започнала да налага измамника по гърба, заудряла го по главата, насинила му ръцете, замушкала го в ребрата, докато той паднал и заохкал. Продължила тоягата да налага проснатия на земята мъж, а Джак не ѝ казал да спре, докато не си взел обратно магарето и масичката. Тогава препуснал с магарето към дома, на гърба си носел масичката, в ръката — тоягата. Като пристигнал, открил, че баща му се е споминал. Завел магарето в обора и започнал да му дърпа ушите, докато яслите не се напълнили с пари.

Скоро из града заговорили, че Джак се е върнал като голям богаташ, затова всички момичета в града му хвърлили око.

— Сега — рекъл Джак, — ще се оженя за най-богатата девойка в околността. Затова елате утре сутринта пред дома ми и доноситете в престилките си своите пари.

На другата сутрин улицата се изпълнила от момичета, които носели престилки, натежали от злато и сребро. Сред тях била и любимата на Джак, но тя не носела нито злато нито сребро, а само две медни монети, които били цялото ѝ богатство.

— Застани настрани, девойко — рекъл ѝ Джак с груб глас. — Ти нямаш нито сребро, нито злато. Отдели се от останалите.

Подчини́ла се тя, но по страните ѝ се затъркаляли сълзи и като падали в престилката ѝ, ставали на диаманти.

— Налагай, тояжке! — извикал Джак. Скочила тояжката и като започнала да скача от момиче на момиче, набила ги, така че всички до една паднали безчувствени на паважа. Взел Джак парите им и ги сложил в скута на своята любима. — А сега, девойко — рекъл пламенно той, — ти си най-богатата и аз ще се оженя за теб.

ЧЕРВЕНИЯТ ЕТИН

Имало едно време една вдовица, която имала двама сина. Те се прехранвали от малка нивица, която вземали под аренда от някакъв фермер. Годишите неусетно се нижели и настъпило време жената да изпрати синовете си по широкия свят да си търсят късмета. Един ден тя рекла на по-големия си син да вземе едно канче и да ѝ донесе вода от кладенеца, та да му замеси хляб за из път. Рекла му още, че колкото вода успее да ѝ донесе, толкова голям щял да бъде и хлябът, и че той бил единственото, което можела да му даде на изпроводяк.

Отишъл момъкът на кладенеца, напълнил канчето с вода и се върнал обратно в къщи. Но тъй като канчето било пробито, по-голямата част от водата изтекла, преди още да се е върнал. Ето защо хлябът му станал много малък. Колкото и малък да бил хлябът обаче, майка му го попитала дали е готов да вземе само половината, но в замяна да получи нейната благословия преди тръгване. Казала му още, че ако вземел целия хляб за себе си, щял да го получи само с нейната клетва. Младежът си помислил, че може да му се наложи да пътува много дълго, и тъй като не знаел кога и как щял да намери друга храна, казал, че предпочита да вземе целия хляб, въпреки проклятието на майката. Дала му тя тогава целия хляб, но заедно с това го и проклела. Извикал момъкът настрана брат си и му дал да пази един нож, докато се върне. Казал на брат си да го поглежда всяка сутрин и да помни, че докато ножът е лъскав, може да бъде спокоен, че и собственикът му е добре, но ако потъмнее или хване ръжда, тогава със сигурност го е сполетяла някаква беда.

Тръгнал момъкът да търси щастieto си. Вървял един ден без да спира, вървял втори ден, а на третия — стигнал до една ливада, сред която седял пастир и пасял стадо овце. Приближил се той до пастира и го попитал чии са тези овце, а пастирът му отвърнал:

„На Червения Етин Ирландски туй стадо овце е,

*който в Болиган в замък живее.
Той открадна на Малкълм — шотландския крал —
дъщерята, тъй както никои тук не е крал.
Той я бие, ръцете ѝ връзва с вериги
и в окови държи ги,
няма ден да не е при горкичката влязъл,
да не я е пребил с лъскав сребърен жезъл.
Сред народа се шири мълва като пример заветен,
че и смъртен враг имал Червения Етин.
Но изглежда човекът все още на тоя свят не е
роден,
и кой знае кога ли ще дойде желаният ден.“*

След това пастирът го предупредил да се пази от зверовете, дето щял да срещне по пътя си, защото те били много по-различни от всички останали зверове, които бил виждал досега.

Момъкът продължил пътя си и не след дълго наистина започнал да среща най-различни отвратителни, ужасни, страховити зверове с по две глави, а на всяка глава по четири рога! Изплашил се до смърт и побягнал толкова бързо, колкото краката го държали. Тичал, тичал и съвсем неочаквано, за негова радост, пред погледа му се появил замък, издигащ се на недалечен хълм, с широко отворена врата. Влязъл той в замъка, за да търси подслон, но както си вървял, по пътя си срещнал една старица, седнала пред огнището в кухнята. Тъй като бил изморен от дългото пътуване, момъкът помолил жената да му позволи да пренощува в замъка. Тя му отвърнала, че щом иска може да остане, но го предупредила, че това място не било добро за отсядане, понеже принадлежало на Червения Етин — ужасно чудовище с три глави, което не знаело пощада, срещнело ли човешко създание по пътя си. Ако не бил толкова уплашен от двуглавите, четирироги зверове навън, момъкът щял да си тръгне веднага. Но сега той се примоллил на старицата да го скрие хубавичко и да не казва на Етин, че е тук. Помислил си, че ако оцелее през нощта, на сутринта навярно щял да успее да се махне незабелязано оттук, без да му се налага да се среща отново с ужасните, отвратителни и страховити зверове и да избяга.

Но не минало много време след като се бил скрил в дупката си, ето че пристигнал ужасният Етин. Едва се влязъл и започнал да вика:

*„Тумба–лумба! Трас, фрас!
Човешка миризма усещам аз,
дали е жив или умрял е вече,
сърцето му ще услади вечерята ми тая вечер.“*

И чудовището затършувало наоколо. Не след дълго намерило момъка и го измъкнало от скривалището му. А след като го измъкнало, му казало, че ако му отговори на три въпроса, ще му пощади живота.

И първата глава запитала:

— Какво е онова нещо, което няма край?

Само че момъкът не знаел.

Тогава се обадила втората глава:

— Колкото е по-тясно, толкова е по-опасно, що е то?

Само че момъкът не се сещал какъв е отговора.

Тогава се обадила и третата глава:

— Мъртво носи живо, що е то? Но той не знаел и това.

И след като момъкът не успял да отговори на нито един от трите въпроса, Червения Етин грабнал дървения чук, който стоял зад вратата и го халосал по главата. И в тоя миг той се превърнал в каменен стълб.

На другата сутрин, след като това се случило, по-малкият брат извадил ножа, погледнал го и силно се натъжил, защото видял, че целият бил потъмнял от ръжда. Отишъл той при майка си и й рекъл, че и на него му е дошло времето да тръгне по широкия свят да си търси късмета. Отначало тя не се съгласявала да го пусне. Но после размислила и го помолила да отиде с канчето до кладенеца за вода, та да му омеси хляб за из път. Тръгнал той да изпълни заръката. Гребнал вода и като се връщал към къщи, над главата му изграчил един гарван и той погледнал, че водата от канчето му изтича. И тъй като бил разумен младеж, като видял, че водата му съвсем ще изтече, взел малко глина и запушил дупките, така че, като се върнал при майка си, в канчето имало достатъчно вода, за да може да се омеси голям хляб. А когато майка му предложила да й остави половината от хляба и тя да

му даде благословията си или да вземе целия хляб, но да бъде прокълнат, той веднага оставил половината от хляба на майка си.

Така младежът тръгнал на път с благословията на майка си. Вървял, вървял, накрая срещнал една старица, която го помолила да ѝ даде малко от хляба си. А той ѝ отвърнал:

— С радост ще споделя храната си с теб — и ѝ дал парче от своята половинка.

Но старицата се оказала вълшебница. Заради добрината му, тя му дала един магически жезъл, който можел да му бъде от голяма полза, ако си служел, само когато се налага. И после му разказала най-подробно какво го чакало занапред и какво трябвало да прави той в различните случаи. Изведнъж старицата изчезнала и той повече не я видял. Продължил момъкът да върви нататък, докато стигнал до пастира, който пасял овцете. И когато попитал чии били тези овце, той отговорил:

*„На Червения Етин Ирландски туй стадо овце е,
който в Болиган в замък живее.*

*Той открадна на Малкълм — шотландския крал —
дъщерята, тъй както никой тук не е крал.*

*Той я бие, ръцете ѝ връзва с вериги
и в окови държи ги,*

*няма ден да не е при горкичката влязъл,
да не я е пребил с лъскав сребърен жезъл.*

Но сега вече краят му иде.

*Вече смъртта е много близо дошла и край него
витае,*

ясно виждам те кой си —

върви и вземи всички негови неизброими земи.“

По-малкият брат продължил пътя си нататък. Когато стигнал до мястото, където се намирили ужасните, отвратителни и страховити зверове, той нито спрял, нито започнал да тича, а продължил да върви смело между тях. Един излязъл с рев насреща му и отворил уста да го погълне, но той го ударил с жезъла си и звярът на момента се проснал мъртъв в краката му. Скоро момъкът стигнал до замъка на Етин.

Вратата била затворена, но той потропал смело и го пуснали да влезе. Там старата жена, която седяла до огъня, го предупредила за ужасния Етин, и му разказала какво било сполетяло неговия брат. Но нищо не било в състояние да го уплаши и той дори не се скрил.

Не след дълго се появило и чудовището, и извикало, както и предишния път:

*„Тумба–лумба! Трас, фрас!
Човешка миризма усещам аз,
дали е жив или умрял е вече,
сърцето му ще услади вечерята ми тая вечер.“*

То на часа съзряло младежа и го подканило да се изправи срещу него. После му рекло, че ако успее да отговори на три негови въпроса, ще пощади живота му.

И тогава първата глава рекла:

— Какво е онова нещо, което няма край?

По-малкият брат обаче бил подготвен от вълшебницата, на която дал къшей от хляба си, и знаел какво трябва да каже. Така че той отвърнал:

— Топката.

Първата глава се намръщила, а втората — попитала:

— Колкото е по-тясно, толкова е по-опасно, що е то?

— Мостът — отвърнал много бързо по-малкият брат.

Тогава и първата и втората глава се намръщили, а третата — попитала сърдито:

— Кога нещо мъртво носи нещо живо? Разтълкувай ми го.

На това младежът отговорил веднага, без въобще да се замисля:

— Това е кораб, плаващ по море, заедно с хората в него.

Когато Червения Етин видял, че всичките му гатанки били разгадани, той разбрал, че силата му го напуска, затова се опитал да избяга, само че момъкът взел бързо една брадва и отсякъл с нея и трите глави на чудовището. А след това помолил старицата да му покаже къде била затворена кралската дъщеря. Старицата го повела нагоре по стъпалата. По пътя си тя отворила десетки врати и от всяка от тях излизала по една красива девойка, затворена там от Червения

Етин. Последна от всички била кралската дъщеря. После старицата го отвела в едно подземие, където по средата стоял изправен каменен стълб. Трябвало само да докосне камъка със своя жезъл и неговият брат отново оживял.

Всички затворници преливали от щастие, че са се избавили от своята зла участ и се надпреварвали да благодарят за това на по-малкия брат. На другия ден всички се отправили към кралския двор. Били наистина внушителна група! Кралят омъжил своята дъщеря за по-малкия брат, който я бил спасил от страшната съдба, а на неговия брат дал дъщерята на един благородник.

И те заживели весело и щастливо до края на своите дни.

РИБАТА И ПРЪСТЕНА

Имало едно време един барон, които бил велик магьосник, и със своите способности и заклинания можел да предскаже всичко, което щяло някога да се случи.

Този господар имал малък син, който щял да стане наследник на всичките му замъци и земи. И когато момченцето навършило четвъртата си година, воден от любопитство да научи какво го очаква в бъдеще, баронът погледнал в своята книга на съдбата, за да види какво било предсказано там.

И виж ти какво намерил! Вътре пишело, че този негов толкова обичан, толкова желан наследник на безкрайните му земи и замъци, щял да се ожени за някакво си просто момиче. Баронът бил смаян и се отдал на други заклинания, за да открие дали това момиче вече е родено и ако е, къде живее.

И той открил, че тя се родила току–що в една много бедна къща, където клетите родители се измъчвали как да изхранят другите си пет деца.

Заповядал той да доведат коня му и поел на път. Пътувал много дълго, докато накрая стигнал до къщата на бедняка. Седял той на прага на вратата си и гледал тъжно в земята.

— Какво има, приятелю? — попитал баронът, а беднякът му отвърнал:

— Ако разрешите, ваша милост, току–що в нашия дом се роди едно момиченце, а ние вече имаме пет деца и умът не ми ражда откъде ще намеря хляб, за да заситя и шестото гърло.

— Ако това ти тежи — рекъл с готовност барона, — тогава нека да ти помогна. Не унивай. Аз тъкмо съм тръгнал да търся такова малко момиченце за другарка на моя син, така че ако искаш, мога да ти дам десет крони за детето.

Речено–сторено! Скочил човекът от радост, тъй като щял да получи добри пари, а неговата дъщеря, мислел си той, да отиде в добър дом и отишъл да донесе детето. Взел го баронът, завил го в наметалото

си и препуснал обратно с коня си. Като стигнал до реката обаче, той хвърлил малкото вързопче в буйния поток, после препускал към своята крепост и си казал весело:

— Ще я видим тая съдба!

Само че не знам дали разбирате колко много сбъркал той. Малкото момиченце просто не потънало. Потокът бил много бърз и дългите пелени държали момиченцето над водата, докато една стърчаща клонка не го закачила точно срещу колибата на някакъв рибар, който тъкмо поправял мрежите си.

Рибарят и неговата жена си нямали дечица, макар че силно копнеели за своя рожба. Когато добрият човек видял вързопчето във водата, той обезумял от радост, взел момиченцето в ръце и го отнесъл в къщи при жена си, която го приела с широко отворени ръце.

И в тази колиба момиченцето, което гледали като писано яйце, пораснало и се превърнало в най-красивата девойка, която някога били виждали човешките очи.

Когато приближила петнадесетата си година, се случило така, че баронът и неговите приятели, които ловували по бреговете на реката, се отбили до рибарската колиба, за да утолят жаждата си. И кой мислите им поднесъл вода?

Те поне си мислели, че това било рибарската дъщеря.

По-младите мъже в компанията веднага забелязали нейната хубост, а един от тях рекъл на барона:

— Тя със сигурност ще се омъжи добре. Защо не разтълкуваш съдбата ѝ, след като си толкова вещ в това изкуство?

А баронът, като едва-една поглеждал към нея, отвърнал небрежно:

— Мога да кажа каква е съдбата ѝ без въобще да използвам тайните си умения. Сигурно ще я вземе някой окаян селяндур. Но само, за да ви доставя удоволствие, ще ѝ направя един хороскоп по звездите. Кажете ми, момиче, на кой ден си родена?

— Това не мога да ви кажа, господине — отвърнало момичето, — тъй като преди около петнадесет години са ме извадили от реката.

При тези думи баронът пребледнял, понеже веднага се сетил, че това ще да е малкото момиченце, което той бил хвърлил в потока и че съдбата се е оказала по-силна от него. Но въпреки това той запазил

тайната си и не казал нищо. След време измислил план, отишъл до рибарската колиба и дал на момичето едно писмо.

— Слушай сега — рекъл той. — Реших да променя съдбата ти и да те направя щастлива. Отнеси това писмо на брат ми. Той търси добро момиче като тебе, а при него животът ти ще бъде уреден.

Рибарят и жена му вече остарявали и се нуждаели от помощ, затова момичето се съгласило да отиде и взело писмото.

Препуснал баронът на коня си към своята крепост и отново си казал:

— Ще я видим тая съдба!

Понеже съдържанието на писмото било следното:

„Скъпи братко,
Когато преносителката на това писмо пристигне при
теб, веднага я убий.“

Но той отново страшно много сбъркал. По пътя към града, където живеел брат му, момичето трябвало да отседне за през нощта в малка странноприемница. Случило се така обаче, че същата нощ банда крадци нахълтали в странноприемницата. И като останали недоволни от онова, което им дал съдържателят на странноприемницата, те започнали да тършуват из джобовете на гостите и открили писмото, което носело момичето. Когато го прочели, всички единодушно решили, че това било подло и безчестно. Затова главатарят им седнал, взел лист и перо и написал:

„Скъпи братко,
Когато преносителката на това писмо пристигне при
теб, веднага я омъжи за моя син“.

След това сложил писмото в плик, запечатал го, дал го на момичето и го пуснал да върви по пътя си. Когато девойката пристигнала в замъка на брата, макар той да останал много изненадан, веднага наредил да започнат приготовленията за сватбеното

празненство. А синът на барона, който в момента бил отседнал при чичо си, като видял неземната красота на момичето, веднага се съгласил и двамата набързо се оженили.

Когато баронът получил вестта за сватбата, страшно се разгневил. Но той бил твърдо решен да не позволи на съдбата да го победи. Още на следния ден препуснал към замъка на брат си и там се престорил на много доволен от случилото се. Един ден, когато нямало никого наоколо, той отишъл при младата булка и ѝ предложил да се разходят из околността. Пътят им минавал покрай високи скали. Той я сграбчил в ръце и тъкмо когато се канел да я бутне в морето, тя му се замолила да я пощади.

— Аз не съм виновна — рекла девойката. — Не съм направила нищо. Това е съдбата. Но ако сега пощадиш живота ми, аз ти обещавам, че ще се боря заедно с теб срещу съдбата. Никога повече няма да видя твоя син, докато ти самият не го пожелаеш. Така ще бъде по-сигурно за теб. Иначе морето може да ме пощади, както направи и реката.

Баронът се замислил над думите ѝ и се съгласил. Свалил златния пръстен от пръста си и го хвърлил от скалата в дълбокото море, като казал:

— Да не си посмяла повече да се появиш пред очите ми, докато не ми покажеш отново този пръстен.

И с тези думи я пуснал да си върви.

Момичето тръгнало да броди без път и посока, докато накрая стигнало до замъка на един благородник. И понеже им трябвала помощничка за кухнята, я взели за миячка на съдовете. И без това тя била свикнала с тази работа в рибарската колиба.

Един ден, докато чистела някаква голяма риба, тя погледнала през прозореца на кухнята и какво да види — към замъка се приближавали баронът и неговият син, нейният съпруг. Отначало тя си помислила, че за да спази своето обещание, трябва веднага да се махне оттук, но после се досетила, че никой няма да я види в кухнята и продължила с чистенето на голямата риба.

И виж ти какво станало! Както си чистела, изведнъж нещо проблеснало отвътре, и какво мислите, че било това — ами, разбира се, пръстена на барона! Досещате се колко много се зарадвала тя. Сложила девойката пръстена на палеца си и продължила работата си,

приготвила рибата и я гарнирала великолепно със сос от магданоз и масло.

Когато сервирали гозбата, гостите толкова много я харесали, че попитали домакиня кой я е приготвил. Той извикал на слугите си:

— Изпратете готвача, който е приготвил толкова вкусно тази риба, за да си получи възнаграждението.

Девојката чула какво искал господаря ѝ, приготвила се и със златния пръстен на палеца си влязла смело в трапезарията. Щом я зърнали, всички гости ахнали от приказната ѝ хубост, а младият ѝ съпруг страшно се зарадвал. Обаче баронът, като я познал, скочил разгневен и изглеждал така, сякаш щял да я убие всеки момент. Без да пророни нито дума, девојката протегнала ръка към лицето му, а на палеца ѝ блестял и греел златният пръстен. Отишла пред барона и поставила ръката си с пръстена на масата пред него.

В този момент баронът разбрал, че съдбата е прекалено силна, за да може да се пребори с нея. Хванал я за ръката и слагайки я да седне до него, се обърнал към останалите гости с думите:

— Това е съпругата на моя син. Нека вдигнем наздравица в нейна чест.

А след вечерята отвел сина си и неговата съпруга в своя замък, където всички заживели доволни и щастливи до края на дните си.

КЛАДЕНЕЦЪТ НА КРАЯ НА СВЕТА

Някога в стари времена, било е много хубаво тогава, нищо, че не е нито моето, нито вашето, нито на някой друг време, живяло едно момиче. Майка му се споминала, а баща му се оженил повторно. Мащехата го мразела, защото било по-хубаво от нея. Затова се отнасяла много жестоко към него. Карала го да върши цялата слугинска работа и постоянно го тормозела. Най-накрая мащехата решила да се отърве от него. Дала му едно сито и рекла:

— Върви при кладенеца на края на света, напълни ситото с вода и ми го донеси пълно, иначе лошо ти се пише.

Тя си мислела, че момичето не ще успее да намери кладенеца на края на света, а дори и да успеела, как щяла да донесе у дома сито, пълно с вода?

Тръгнало момичето и когото срещнело, все питало къде се намира кладенеца на края на света. Никой не могъл да му каже и то не знаело какво да прави. По едно време срещнало една странна дребна женица, цялата превита на две, която му казала къде се намира кладенеца и как може да стигне до него. Направила девойката каквото ѝ казала старицата и най-подир пристигнала при кладенеца на края на света. Но щом потопила ситото в студената вода, тя изтекла през дупките му. Опитвало се много пъти момичето, но нито веднъж не успяло. Седнало долу накрая и заплакало така горчиво, та сърцето ти да се пръсне от жал.

Внезапно чуло дрезгав глас, вдигнало поглед и видяло една огромна жаба с изпъкнали очи, която го наблюдавала и му говорела:

— Защо плачеш, мило момиче? — попитала тя.

— О, Боже! О, Боже! — изхлипало момичето. — Мащехата ми ме изпрати да стигна чак дотук и да напълня това сито с вода от кладенеца на края на света, а аз изобщо не мога да го напълня.

— Ако ми обещаеш — рекла ѝ жабата, — в продължение на една нощ да правиш каквото поискам от теб, аз ще ти кажа как да го напълниш.

Съгласило се момичето и тогава жабата рекла:

*„В дупчиците мѣх пѣхни, после с кал ги затисни
и водата до дома тѣй ще занесеш сама.“*

А после скок–подскок скочила в кладенеца на края на света.

Потърсило момичето мѣх и затѣкло дупките на ситото с него, а после сложило глина и пак го потопило в кладенеца на края на света. Този път водата не изтекла и момичето се обърнало, за да си върви.

В този миг жабата показала главата си от кладенеца на края на света и рекла:

— Помни какво си ми обещала.

— Добре — рекло момичето и в същото време си помислило: „Какво лошо може да ми направи една жаба?“

Върнало си при мащехата си и донесло от кладенеца на края на света ситото, пълно с вода. Разгневила се мащехата, но нищо не казала.

Същата нощ някой похлопал ниско долу на вратата и един глас извикал:

*„Вратата отвори, скѣпа моя, моя несравнима,
вратата отвори, любима,
спомни си думите, които на герана,
на края на света, ми каза отзарана.“*

— Какво може да е това? — извикала мащехата.

Тогава момичето трябвало да ѝ разкаже какво е обещала на жабата.

— Момичетата трябва да спазват обещанията си — рекла мащехата, а в същото време се зарадвала, че момичето ще трябва да се подчинява на една отвратителна жаба. — Веднага иди и отвори вратата.

Отишло момичето и отворило вратата, а там стояла жабата от кладенеца на края на света. Заподскачала тя, докато стигнала до момичето и тогава рекла:

*„Вдигни ме, скъпа моя, моя несравнима,
на скута ме сложи, любима,
спомни си думите, които на герана,
на края на света, ми каза отзарана.“*

Момичето не искало да направи онова, което поискала жабата от нея, докато мащехата не ѝ викнала:

— Веднага я вдигни, безсрамнице! Момичетата трябва да спазват обещанията си!

Вдигнало момичето жабата в скута си и известно време тя си седяла спокойно там. Накрая казала:

*„Вечеря дай ми, скъпа моя, моя несравнима,
вечеря ми сложи, любима,
спомни си думите, които на герана,
на края на света, ми каза отзарана.“*

Е, тя нямала нищо против да направи това, затова донесла една купа с мляко и хляб и нахранила добре жабата. Но като свършила, жабата рекла:

*„В леглото ме сложи, о, скъпа моя, моя несравнима,
в леглото ме завий, любима,
спомни си думите, които на герана,
на края на света, ми каза отзарана.“*

Момичето отказало да направи това, но мащехата ѝ казала сурово:

— Направи онова, което си обещава, момиче. Момичетата трябва да спазват обещанията си. Направи го или се махай оттук заедно с жабката си.

Нямала какво да прави, завело жабата в леглото, но я държало колкото се може по-далеч от себе си. Когато започнало да се зазорява,

жабата рекла:

*„Главата отсечи ми, скъпа моя, моя несравнима,
главата ми вземи, любима,
спомни си думите, които на герана,
на края на света, ми каза отзарана.“*

Отначало момичето не искало, защото си спомнило как ѝ била помогнала жабата край кладенеца на края на света. Но когато жабата започнала да повтаря и повтаря тези думи с умоляващ глас, то отишло, взело една брадва и отсякло главата ѝ. И що да види! Пред нея се изправил един красив млад принц, който ѝ разказал, че бил омагьосан от зъл магьосник и за да се развали магията, трябвало някое момиче да се съгласи да прави каквото жабата поиска в продължение на една нощ, а на зазоряване да ѝ отсече главата.

Мащехата била страшно изненадана, когато вместо отвратителната жаба заварила младия принц, а щом той ѝ казал, че ще се ожени за заварената ѝ дъщеря, защото тя развалила магията, направо много се ядосала. Оженили се те и заминали да живеят в замъка на краля, неговия баща. А мащехата трябвало да се сърди на себе си, че благодарение на нея заварената ѝ дъщеря се омъжила за принца.

Издание:

Приказки от Англия и Шотландия

Българска. Първо издание

Редактор: Кирил Кадийски

ИК „Нов Златорог“, София, 1997

ISBN: 954-492-119-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.